

2014-2018

**Школски програм за осми разред
основног образовања и васпитања**

Основна спомен школа

„Гојко Друловић“

Радоиња

Сврха, циљеви и задаци школског програма

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;

- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Садржај

Сврха, циљеви и задаци школског програма.....	1
Сврха програма образовања.....	1
Циљеви и задаци програма образовања	1
Садржај.....	2
Фонд часова за осми разред.....	13
А. Обавезни наставни предмети.....	15
Српски језик.....	15
Наставни план.....	15
Циљеви наставе.....	16
Задаци наставе.....	16
Годишњи план рада по областима.....	17
Стандарди.....	19

Страни језик- Енглески језик.....	23
Наставни план.....	23
Циљеви наставе.....	24
Задаци наставе.....	24
Годишњи план рада по областима.....	25
Ликовна култура.....	29
Наставни план.....	29
Циљеви наставе.....	30
Задаци наставе.....	30
Годишњи план рада по областима.....	31
Музичка култура.....	43
Наставни план.....	43
Циљеви наставе.....	44
Задаци наставе.....	44
Годишњи план рада по областима.....	45
Стандарди.....	46
Историја.....	48
Наставни план.....	48
Циљеви наставе.....	49
Задаци наставе.....	49
Годишњи план рада по областима.....	50
Стандарди.....	53

Географија.....	67
Наставни план.....	67
Циљеви наставе.....	68
Задаци наставе.....	68
Годишњи план рада по областима.....	69
Стандарди.....	71
Физика.....	75
Наставни план.....	75
Циљеви наставе.....	76
Задаци наставе.....	76
Годишњи план рада по областима.....	78
Стандарди.....	80
Математика.....	86
Наставни план.....	86
Циљеви наставе.....	87
Задаци наставе.....	87
Годишњи план рада по областима.....	89
Стандарди.....	92
Биологија.....	95
Наставни план.....	95
Циљеви наставе.....	96
Задаци наставе.....	96

Годишњи план рада по областима.....	97
Стандарди.....	101
Хемија.....	106
Наставни план.....	106
Циљеви наставе.....	107
Задаци наставе.....	107
Годишњи план рада по областима.....	108
Стандарди.....	113
Техничко и информатичко образовање.....	118
Наставни план.....	118
Циљеви наставе.....	119
Задаци наставе.....	119
Годишњи план рада по областима.....	120
Физичко васпитање.....	122
Наставни план.....	122
Циљеви наставе.....	123
Задаци наставе.....	123
Годишњи план рада по областима.....	124
Стандарди.....	125
Б. Обавезни изборни наставни предмети.....	130
Верска настава.....	130
Циљ наставе.....	130

Задаци наставе.....	130
Годишњи план рада по областима.....	131
Грађанско васпитање.....	134
Наставни план.....	134
Циљеви наставе.....	135
Задаци наставе.....	135
Годишњи план рада по областима.....	136
Руски језик.....	137
Наставни план.....	137
Циљеви наставе.....	138
Задаци наставе.....	138
Годишњи план рада по областима.....	139
Физичко васпитање-изборни спорт.....	142
Наставни план.....	142
Слободне активности (секције).....	142
Активности у природи.....	142
Корективно-педагошки рад.....	143
Школска и друга такмичења.....	143
Циљеви наставе.....	144
Задаци наставе.....	144
Стандарди.....	145
В. Изборни наставни предмети.....	146

Информатика и рачунарство.....	146
Наставни план.....	146
Циљеви наставе.....	147
Задаци наставе.....	147
Годишњи план рада по областима.....	148
Г. Облик образовно-васпитног рада.....	152
Допунска настава.....	152
Српски језик.....	152
Циљеви и задаци допунске наставе:.....	152
Годишњи план рада по областима.....	153
Страни језик-Енглески језик.....	154
Циљеви допунске наставе.....	154
Задаци допунске наставе.....	154
Годишњи план рада по областима.....	154
Историја.....	156
Циљеви допунске наставе.....	156
Задаци допунске наставе.....	156
Годишњи план рада по областима.....	156
Географија.....	158
Циљеви допунске наставе.....	158
Годишњи план рада по областима.....	159
Физика.....	160

Годишњи план рада по областима.....	160
Математика	162
Циљеви допунске наставе.....	162
Задаци допунске наставе.....	162
Годишњи план рада по областима.....	163
Биологија	165
Циљеви допунске наставе.....	165
Задаци допунске наставе.....	165
Годишњи план рада по областима.....	165
Хемија	167
Циљеви допунске наставе.....	167
Задаци допунске наставе.....	167
Годишњи план рада по областима.....	167
Додатна настава	169
Српски језик	169
Циљеви и задаци додатне наставе:.....	169
Годишњи план рада по областима.....	169
Историја	171
Циљеви и задаци додатне наставе.....	171
Годишњи план рада по областима.....	171
Географија	173
Циљеви додатне наставе.....	173

Годишњи план рада по областима.....	174
Физика	175
Годишњи план рада по областима.....	175
Математика	178
Циљеви додатне наставе.....	178
Задаци додатне наставе.....	178
Годишњи план рада по областима.....	179
Хемија	181
Циљеви додатне наставе.....	181
Задаци додатне наставе.....	181
Годишњи план рада по областима.....	182
Д. Остали облици образовно-васпитног рада.....	184
Обавезне ваннаставне активности.....	184
Час одељенског старешине	184
Основни педагошки задаци одељенског старешине.....	184
Оријентациони програм рада одељенског старешине.....	184
Рад са ученицима.....	184
Годишњи план рада по месецима.....	185
Слободне активности.....	187
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	187
Драмска секција	187
Циљеви и задаци.....	187

Годишњи план рада.....	188
Рецитаторска секција.....	190
Циљеви.....	190
Задаци.....	190
Годишњи план рада по областима.....	190
Преводилачка секција- Енглески језик.....	192
Циљеви и задаци.....	192
Годишњи план рада по областима.....	192
Ликовна секција.....	193
Годишњи план рада по областима.....	195
Хор.....	210
Циљеви и задаци.....	210
Годишњи план рада по областима.....	211
Историјска секција.....	212
Циљеви и задаци секције.....	212
Годишњи план рада.....	212
Еколошка секција.....	214
Циљеви наставе.....	214
Задаци наставе.....	214
Годишњи план рада по областима.....	214
Шта знаш о саобраћају.....	216
Спортска секција.....	218

Професионална оријентација	219
Наставни план.....	219
Циљ.....	220
Задаци.....	220
Годишњи план рада по областима.....	221
Припремна настава за завршни испит	224
Српски језик	224
Циљеви и задаци припремне наставе:.....	224
План рада по областима.....	224
Математика	227
Циљеви припремне наставе за завршни испит:.....	227
Задаци припремне наставе за завршни испит:.....	227
Годишњи план рада по областима.....	228
Историја	229
Циљеви и задаци припремне наставе за завршни испит:.....	229
Годишњи план рада по областима.....	229
Географија	231
Циљеви припремне наставе за завршни испит:.....	231
Годишњи план рада по областима.....	231
Физика	232
Годишњи план рада по областима.....	232
Биологија	234

Циљеви припремне наставе за завршни испит:.....	234
Задаци припремне наставе за завршни испит:.....	234
Годишњи план рада по областима.....	234
Хемија	236
Циљеви припремне наставе за завршни испит:.....	236
Задаци припремне наставе за завршни испит:.....	236
Годишњи план рада по областима.....	237
Екскурзије	242
Програм за остваривање екскурзија у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања.....	242
Циљ и задаци.....	242
Задаци екскурзије.....	242
Садржаји програма.....	242
Упутство за остваривање екскурзија.....	242
Програм за заштиту деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања	245
Програм превенције девијантних и деликвентних облика понашања	248
Олакшавање процеса адаптације.....	248
Подстицање развоја свести о себи.....	249
Подстицање социјалних сазнања и социјалних односа.....	250
Подстицање и проналажење оптималних стратегија за решавање проблема.....	251
Развијање комуникативне способности.....	252
Формирање аутономне моралности и изграђивање система моралних и других вредности.....	252

Фонд часова за осми разред

Редни број	А. Обавезни наставни предмети	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Српски језик	4	136
2.	Страни језик-Енглески језик	2	68
3.	Ликовна култура	1	34
4.	Музичка култура	1	34
5.	Историја	2	68
6.	Географија	2	68
7.	Физика	2	68
8.	Математика	4	136
9.	Биологија	2	68
10.	Хемија	2	68
11.	Техничко и информатичко образовање	2	68
12.	Физичко васпитање	2	68
Укупно : А		26	884
Редни број	Б. Обавезни изборни наставни предмети	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	34
2.	Страни језик-Руски језик	2	68
3.	Физичко васпитање-изборни спорт	1	34
Укупно : Б		4	136
Укупно: А+Б		30	1020
Редни број	В. Изборни наставни предмети	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1.	Чувари природе	1	34
2.	Информатика и рачунарство	1	34
3.	Свакодневни живот у прошлости	1	34
Редни број	Г. Облик образовно-васпитног рада	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова

1.	Редовна настава	31	1054
2.	Допунска настава	1 месечно	72
3.	Додатни рад	1 месечно	54
Редни број	Д. Остали облици образовно-васпитног рада	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
	Обавезне ваннаставне активности		
1.	Час одељенског старешине	1	34
	Слободне активности		
1.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	2 месечно	130
2.	Екскурзије		

А. Обавезни наставни предмети**Српски језик**

Недељни број часова: 4

Годишњи број часова: 136

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Граматика	15	19	34
Правопис	2	4	6
Књижевност	40	13	53
Језичка култура	5	38	43
Укупно:	62	74	136

Циљеви наставе:

Циљ наставе српског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине и савремене уметности.

Задаци наставе:

- даље овладавање знањима из граматике, стилистике, лексикологије, историје књижевног језика, дијалектологије;
- развијање позитивног односа према дијалектима (свом и другима), као и потребе да се усваја, негује и развија књижевни језик;
- даље усвајање ортоепске, ортографске, граматичке, лексичке и стилске норме српског језика;
- развијање критичког односа према језику и садржини текстова из свакодневног живота; развијање осетљивости на манипулацију језиком (нарочито у виду бирократског језика и језика реклама);
- формирање критеријума за самосталан избор, анализу и процену уметничких дела приступачних овом узрасту;
- ситематизација знања о књижевнотеоријским појмовима;
- овладавање расправом као обликом усменог и писаног изражавања.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Српски језик				
Годишњи фонд часова: 136				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Граматика	34	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад	Усвајање знања о грађењу речи, Препознавање врста синтагми, Усвајање основа акценатског система српског језика и акцентовање речи, Усвајање знања о систему зависних реченица, Утврђивање знања о глаголим и глаголским облицима
Правопис	6	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад	Примена стечених знања из правописа српског језика, Велико слово, Писање полусложеница
Књижевност	53	Читање, разговор, упоређивање, истицање индивидуалности, неговање говорне и писане културе, слушање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, стваралачки	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад	Развијање способности за тумачење књижевног дела; Упознавање са епохама хуманизма и ренесансе, романтизма и реализма, као и делима тих епоха; Оспособљавање за исказивање властитих

<p>Језичка култура</p>	<p>43</p>	<p>рад, испољавање креативности и талента Читање, разговор, упоређивање, истицање индивидуалности, неговање говорне и писане културе, слушање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, стваралачки рад, испољавање креативности и талента</p>	<p>- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад</p>	<p>судова и закључака приликом анализе текста. - Развој говорне и писане језичке културе - Оспособљавање за читање и казивање одређених садржаја - Развијање љубави према говорној и писаној култури - Богаћење и коришћење лексике уз примену стечених знања из граматике и правописа -Препознавање формалног и неформалног говора - Уочавање бирократског језика како непожељне појаве у језику.</p>
-------------------------------	-----------	--	--	--

Стандарди

Наставни предмет: Српски језик			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Граматика	<p>CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима</p> <p>CJ.1.3.5. разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених модела</p> <p>CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу)</p> <p>CJ.1.3.12. познаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи; основне лексичке односе: синонимију, антонимију, хомонимију; метафору* као лексички механизам</p> <p>CJ.1.3.2. уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације*</p> <p>CJ.1.3.15. одређује значења</p>	<p>CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи</p> <p>CJ.2.3.5. препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)</p> <p>CJ.2.3.1. одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме</p> <p>CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматке чланове у сложенијим примерим</p> <p>CJc.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских обликаа</p>	<p>CJ.3.3.3. зна и у свом говору примењује* акценатску норму</p> <p>CJ.3.3.5. познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица)</p> <p>CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)</p>

	непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви) СЈ.1.3.9. правилно употребљава падеже у реченици и синтагми СЈ.1.3.10. правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)		
Правопис	СЈ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима	СЈ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева	СЈ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму
Књижевност	СЈ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) СЈ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог СЈ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик... СЈ.1.4.3. разликује основне	СЈ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектуре са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања СЈ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектуре и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација СЈ.2.4.3. разликује лирско-епске врсте (баладу, поему)	СЈ.3.4.6. тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело СЈ.3.4.7. изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже СЈ.3.4.2. издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту

	<p>књижевне родове: лирику, епiku и драму</p> <p>SJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, оноματοпеја)</p>	<p>SJ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове</p> <p>SJ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела</p> <p>SJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)</p> <p>SJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност</p> <p>SJ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*</p>	
Језичка култура	<p>SJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)</p> <p>SJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу</p> <p>SJ.1.2.8. примењује</p>	<p>SJ.2.1.3. препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове</p> <p>SJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије</p>	<p>SJ.3.1.1. проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима)</p>

	<p>правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима</p> <p>SJ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста</p> <p>SJ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)</p> <p>SJ.1.2.5. свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)</p>	<p>читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања*</p>	<p>SJ.3.1.2. издваја кључне речи и резимира текст</p> <p>SJ.3.2.3. пише приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.), репортажу и расправу</p> <p>SJ.3.2.4. пише резиме дужег и/или сложенијег текста</p>
--	--	--	---

Страни језик- Енглески језик

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 68

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Getting together	1	3	4
Friends and neighbours	2	4	6
All in the mind	2	3	5
Food for thought	2	5	7
In the news	2	2	4
Attachments	3	5	8
Celebrations	2	3	5
Secrets and lies	3	2	5
Journeys	2	5	7
Who knows	1	6	7
Consequences	3	3	6
Happy endings	2	1	3
Укупно:	25	42	68

Циљеви наставе:

Циљ наставе страног језика подразумева постепено развијање способности слушања и разумевања усмених порука , способност правилног говора гласова страног језика у говорној интеракцији и продукцији, способност читања и разумевања речи, реченица и краћих текстова, као и способност примене правописних правила страног језика у писању речи, реченица и краћих порука.

Задаци наставе:

Ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му помоћи да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља , усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језик који се учи, као и да наставу на вишем нивоу образовања и самостално учење истог или других страних језика на различите начине и у свим околностима које живот створи.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Енглески језик				
Годишњи фонд часова:68				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Getting together	4	-израда задатака -читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-Описивање садашњих и прошлих радњи -Описивање фотографије -разговор о познатим личностима из прошлости -Супростављање -конверзација са пријатељима у граду
Friends and neighbours	6	- израда задатака - читање и слушање - разговор - писање	- идивидуални - групни - рад у пару	-Где живиш -описивање особа и предмета -тражење дозволе -погоди о ком предмету је реч
All in the mind	5	-израда задатака -читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-опис догађаја из прошлости -показивање интересовања и изненађења -разговор о коинциденцији -опис ствари које желите и које вас плаше -опис радњи које су се дешавале у прошлости а више не

Food for thought	7	- израда задатака - читање и слушање - разговор - писање	- индивидуални - групни - рад у пару	-разговор о нечему што бисте желели да промените -изражавање количине -изражавање свиђања -постављање различитих типова питања
In the news	4	-израда задатака -читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-описивање догађаја који су се десили у блиској прошлости и вести -описивање неких скорих вести -разговор о нечему што је неко урадио или није урадио - пружање помоћи -давање предлога
Attachments	8	- израда задатака - читање и слушање - разговор - писање	- индивидуални - групни - рад у пару	-разговор о радњама која траје у садашњости а почела је у прошлости -давање детаља о себи и својој прошлости -разговор о ономе што поседујете -опис важних ствари и догађаја
Celebrations	5	-израда задатака -читање и слушање -разговор -писање	-индивидуални -групни -рад у пару	-описивање посебних прилика -разговор о последицама -разговор о догађајима који ће трајати у будућности -разговор о нечему што ће се тек десити и плановима за будућност

Secrets and lies	5	<ul style="list-style-type: none"> - израда задатака - читање и слушање - разговор - писање 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални - групни - рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -реаговање на туђе тврдње -разговор о стварима и догађајима уз изражавање несигурности -разговор о ономе што је тачно и погрешно -изражавање замишљених ситуација -одговарање на различита мишљења
Journeys	7	<ul style="list-style-type: none"> -израда задатака -читање и слушање -разговор -писање 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални -групни -рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -Пасивно стање -Описивање ствари које је неко урадио за нас -Планирање путовања -Резервација и излети
Who knows?	7	<ul style="list-style-type: none"> - израда задатака - читање и слушање - разговор - писање 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални - групни - рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -Исказивање претпоставки -Показивање слагања и сличности -спекулисати о догађајима из прошлости -Описивати доживљаје и искуства
Consequences	6	<ul style="list-style-type: none"> -израда задатака -читање и слушање -разговор -писање 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални -групни -рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -Описивање догађаја који су се десили пре неког другог догађаја у прошлости -Исказивање осећања -Грешке и жалбе -Описивање замишљених догађаја у прошлости

Happy endings	3	<ul style="list-style-type: none"> - израда задатака - читање и слушање - разговор - писање 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални - групни - рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -Разговор о новцу -Неуправни говор (навођење туђих речи) -Сусрет и упознавање на журци -Свакодневне фразе и изрази
----------------------	---	---	--	---

Ликовна култура

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 34

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Слободно компоновање	3	2	5
Визуелна метафорика и споразумевање	5	2	7
Контраст, јединстви и доминанта у простору	10	6	16
Слободно компоновање и фантастика	4	2	6
Укупно:	22	12	34

Циљеви наставе:

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну и језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем дрштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци наставе:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;
- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за уводђење у визуелно мишљење;
- развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.

Оперативни задаци:

Ученици треба да се :

- оспособе да опажају и представљају: слободне композиције визуелне метафорике, контраста, јединства и доминанте у простору, фантастике;
- формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена;
- ликовно-визуелно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Ликовна култура				
Годишњи фонд часова: 34				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Слободно компоновање	5	Цртање, сликање, вајање, истраживање, анализирање, уочавање.	Методe активног учења: -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење	Циљеви наставе: Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну и језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем дрштва и карактером овог наставног предмета. Задаци наставе: -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током

				<p>наставе ликовне културе сврха, циљеви и здаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;</p> <ul style="list-style-type: none">- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за уводђење у визуелно мшљење;- развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;- подстицање интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског
--	--	--	--	--

				<p>изгледа средине у којој ученици живе и раде;</p> <ul style="list-style-type: none">- ставрање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности;- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне ,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци: Ученици треба да се :</p> <ul style="list-style-type: none">- оспособе да опажају и представљају: слободне композиције визуелне метафорике, контраста, јединства и доминанте у простору, фантастике;- формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена;- ликовно-визуелно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено
--	--	--	--	--

<p>Визуелна метафорика и споразумевање</p>	7	<p>Цртање,сликање,вајање, истраживање, анализирање,учавање.</p>	<p>Методе активног учења: -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење</p>	<p>укључивање у рад односно за различита занимања.</p> <p>Циљеви наставе: Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну и језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа,да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама,да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима,развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје,као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем дрштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци наставе: -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха,циљеви и задаци образовања ,као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;</p>
---	---	---	--	--

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за уводђење у визуелно мшљење;
- развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и

				<p>друштевне појаве;</p> <ul style="list-style-type: none"> - омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; - развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне ,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци: Ученици треба да се :</p> <ul style="list-style-type: none"> -оспособе да опажају и представљају: слободне композиције визуелне метафорике, контраста, јединства и доминанте у простору, фантастике; - формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена; - ликовно-визуелно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања.
Контраст, јединство и доминанта у простору	16	Цртање, сликање, вајање, истраживање,	Методе активног учења: -демонстративна -дијалогска	Циљеви наставе: Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну и

		<p>анализирање,учавање.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<p>језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа,да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама,да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима,развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје,као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем дрштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха,циљеви и здаци образовања ,као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; - развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; - стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите
--	--	-----------------------------	--	---

				<p>технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;</p> <ul style="list-style-type: none">- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за уводђење у визуелно мшљење;- развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу;- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;- подстицање интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;- ставрање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности;
--	--	--	--	---

				<p>- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.</p> <p>Оперативни задаци: Ученици треба да се :</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособе да опажају и представљају: слободне композиције визуелне метафорике, контраста, јединства и доминанте у простору, фантастике; - формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена; - ликовно-визуелно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања.
Слободно компоновање и фантастика	6	Цртање, сликање, вајање, истраживање, анализирање, уочавање.	<p>Методе активног учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалогска - слободан разговор - смислено учење - учење целовитих активности - интерактивно - путем открића 	<p>Циљеви наставе: Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну и језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим</p>

			<p>-учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење</p>	<p>ситуацијама,да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима,развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје,као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем дрштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха,циљеви и здаци образовања ,као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; - развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; - стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; - развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених
--	--	--	--	--

информација као основе за уводђење у визуелно мшљење;

- развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- ставрање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштевне појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне ,модерне и савремене уметности.

Оперативни задаци:

Ученици треба да се :

- оспособе да опажају и представљају: слободне композиције визуелне метафорике, контраста, јединства и доминанте у простору, фантастике;
- формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена;
- ликовно-визуелно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања.

Музичка култура

Недељни број часова:1

Годишњи број часова:34

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Упознавање музике различитих епоха и извођење музике	15	6	21
Основе музичке писмености	7	3	10
Стварање музике	3	0	3
Слушање музике	На сваком часу		
Укупно:	25	9	34

Циљеви наставе:

-развијање интересовања за музичку културу, развијање музикалности и креативности; неговање способности извођења музике (певање, свирање); развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); даље упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности; неговање смисла за заједничко музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада; упознавање музичке традиције свога и других народа; упознавање музике различитих епоха; стварање одељењских ансамбала.

Задаци наставе:

Ученик уме да: препозна основне елементе музичке писмености; опште основне карактеристике: музичких инструмената, историјско-стилских периода, музичких жанрова, народног стваралаштва. Ученик уме да анализира повезаност: музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу, структуре и драматургије одређеног музичког жанра; облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота. Ученик зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела; разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора; критички и аргументовано образлаже свој суд; уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе. Ученици умеју да: препознају теме из познатих композиција домаћих и страних аутора; упознају музику различитих жанрова; буду ангажовани у свим музичким активностима и сами стварају музику; активно учествују у припремању програма за такмичења и јавне наступе; стечена стваралачка и искуства у слушању музике користе за процену својих и других музичких дела.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Музичка култура				
Годишњи фонд часова: 34				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Упознавање музике различитих епоха и извођење	21	-слушање -певање -разговор -истраживање	-демонстративна -дијалогска -аудитивна -текстуална	-стицање знања о музици различитих епоха: романтизам, импресионизам, XX век -развијање способности извођења музике
Основе музичке писмености	10	-слушање -уочавање -закључивање -разговор	-демонстративна -аудитивна -дијалогска -текстуална	-даље упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности -знање функције елемената музичке писмености
Стварање музике	3	-изражавање -истраживање -креирање	-текстуална -демонстративна -практичан рад	-подстицање креативности у свим музичким активностима и осамостаљивање у стварању музике
Слушање музике	На сваком часу	-слушање -уочавање -закључивање	-демонстративна -аудитивна -дијалогска	-развијање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике

Стандарди

Наставни предмет: Музичка култура			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Знање и разумевање	МК.1.1.1.уме да препозна основне елементе музичке писмености МК.1.1.2.уме да опише основне карактеристике:музичких инструмената,историјско-стилских периода,музичких жанрова,народног стваралаштва	МК.2.1.1.уме да анализира повезано-ст музичких елемената са музичком изражајношћу МК.2.1.2.уме да анализира повезаност структуре и драматургије одређеног музичког жанра МК.2.1.3.уме да анализира повезаност облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота	МК.3.1.1.зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела МК.3.1.2.разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора МК.3.1.3.критички и аргументовано образлаже свој суд
Слушање музике	МК.1.2.1.уме да препозна музичке изражајне елементе МК:1.2.2.уме да препозна извођачки састав МК.1.2.3.уме да препозна музичке жанрове МК:1.2.4.уме да препозна српски музички фолклор	МК:2.2.1.уме да опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената МК:2.2.2.уме да препозна структуру одређеног музичког жанра	МК:3.2.1.уме да открије везу опажа-јних карактеристика са структура-лном и драматуршком димензијом звучног примера МК:3.2.2.уме да открије везу опажа-јних карактеристика са жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера МК.3.2.3.уме да открије везу опажа-јних карактеристика са контекстом настанка и применом различитих облика музичког фолклора
Извођење музике	МК.1.3.1.уме да пева једноставне дечје,народне или популарне компо-зиције		МК.3.3.1.изводи разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у

	МК.1.3.2.уме да изводи једноставне дечје,народне или популарне композиције на бар једном инструменту		школским ансамблима
Стварање музике	МК:1.4.1.уме да направи музичке инструменте користећи предмете из окружења МК.1.4.2.уме да осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела МК:1.4.3.изводи пратеће ритмичке и мелодијскоритмичке деонице на направљеним музичким инструменти-ма		МК:3.4.1.осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте

Историја

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 68

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Србија, Црна Гора и Срби у хабзбуршком и османском царству од Берлинског конгреса до Првог светског рата	3	3	6
Први светски рат и револуције у Русији и Европи	7	6	13
Србија и Црна гора у Првом светском рату	3	3	6
Свет између Првог и Другог светског рата	4	4	8
Југословенска краљевина	3	3	6
Други светски рат – тотални рат	3	3	6
Југославија у Другом светском рату	4	3	7
Свет после Другог светског рата	5	4	9
Југославија после Другог светског рата	4	3	7
Укупно:	36	32	68

Циљеви наставе:

Циљ и задаци наставе историје остварују се кроз различите садржаје, методе и облике рада, уз поштовање Образовних стандарда за крај обавезног образовања.

Задаци наставе:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе историје сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе историје буду у пуној мери реализовани
- да ученици разумеју историјске догађаје, појаве и процесе, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...).

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Историја				
Годишњи фонд часова: 68				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Свет у другој половини 19. И почетком 20.века	6	активно слушање, учешће у разговору, читање текстова, гледање илустрација,	наративна, дијалогска, илустративна, текстуална, групни рад	- стекну основна знања о најважнијим одликама историјског периода од друге половине ХИХ до краја ХХ века - разумеју најзначајније политичке идеје историјског периода од друге половине ХИХ до краја ХХ века
Србија, Црна Гора и срби у Хабзбур. И османском Царству од берлинског конгреса до и светског рата	13	Активно слушање, учешће у разговору, читање текстова, гледање и коментарисање илустрација, анализа филма	Наративна, дијалогска, илустративна, текстуална, филм, групни рад	-разумеју да национална историја представља саставни део опште историје - разумеју узроке и последице најважнијих историјских појава у периоду од друге половине ХИХ до краја ХХ века
Савремено доба Први светски рат и револуције у Русији и Европи	6	Активно слушање, учешће у разговору, читање текстова, гледање илустрација, анализа филма	Наративна, дијалогска, илустративна, текстуална, филм, групни облик, индивидуални	- стекну основна знања о знаменитим личностима периода од друге половине ХИХ до краја ХХ века у општој и националној историји - овладају вештином коришћења историјских карата за период од друге половине ХИХ до краја ХХ века - науче да повезују различите историјске садржаје (личности, догађаје, појаве и процесе) са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом

Србија и Црна гора у Првом светском рату	8	Активно слушање, учешће у разговору, читање текстова, гледање илустрација, анализа филма	Наративна, дијалогска, илустративна, текстуална, филм, групни облик, индивидуални	- разумеју да национална историја представља саставни део опште историје
Свет између Првог и Другог светског рата	6	Активно слушање, учешће у разговору, читање текстова, гледање илустрација, анализа филма	Наративна, дијалогска, текстуална, илустративна, филм, групни облик, индивидуалн	- се упознају са културним и научнотехнолошким достигнућима на српском, југословенском, европском и ваневропском простору у периоду од друге половине ХИХ до краја ХХ века
Југословенска краљевина	6	Активно слушање, учешће у разговору, читање текстова, гледање илустрација, анализа филма	Наративна, дијалогска, текстуална, илустративна, филм, групни облик, индивидуални	- стекну основна знања о најважнијим одликама историјског периода од друге половине ХИХ до краја ХХ века на српском и југословенском простору - разумеју да национална историја представља саставни део опште историје
Други светски рат - тотални рат	7	Активно слушање, учешће у разговору, читање и анализирање текстова, гледање илустрација	Наративна, дијалогска, текстуална, илустративна, групни индивидуални	- овладају вештином коришћења историјских карата за период од друге половине ХИХ до краја ХХ века
Југославија у Другом светском рату	9	Активно слушање, учешће у разговору, текстуална, илустративна,	Монолошка, дијалогска, текстуална, илустративна, групни облик, индивидуалнт	- стекну основна знања о најважнијим одликама историјског периода од друге половине ХИХ до краја ХХ века на српском и југословенском простору
Свет после Другог светског рата	7	Активно слушање, учешће у разговору, читање текстова, гледање илустрација	Наративна, дијалогска, текстуална, илустративна, филм, групни облик,	-развијају истраживачки дух и критички однос према прошлости и оспособе се да препознају различита тумачења истих историјских догађаја

			индивидуалн	-поседују свест о повезаности појава из прошлости са појавама из садашњости.
Југославија после Другог светског рата	6	Активно слушање, учешће у разговору, читање текстова, гледање илустрација, анализа филма	Наративна, дијалoшка, текстуална, илустративна, групни индивидуални	- стекну основна знања о знаменитим личностима периода од друге половине XIX до краја XX века у општој и националној историји

Стандарди

Наставни предмет: Историја			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Свет у другој половини 19. И почетком 20. века	<p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p> <p>ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје</p> <p>ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора</p> <p>ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену</p> <p>ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена</p>	<p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту</p> <p>ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје</p> <p>ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје</p> <p>ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p> <p>ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са</p>

	<p>наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p>		<p>претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)</p>
<p>Србија, ц. Гора и Срби у хабзбур. И османско Царству од берлинског конгреса до и светског рата</p>	<p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора</p>	<p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p>

	<p>између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана</p> <p>ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче</p> <p>ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p>	<p>ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену</p> <p>ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена</p>	<p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p> <p>ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави)</p> <p>ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву</p> <p>ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)</p>
<p>Савремено доба Први светски рат и револуције у Русији и Европи</p>	<p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p> <p>ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје</p> <p>ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем</p>	<p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту</p> <p>ИС.3.1.3. зна специфичне детаље</p>

	<p>догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона</p> <p>ИС.1.2.7. зна да исте историјске</p>	<p>историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора</p> <p>ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену</p> <p>ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена</p>	<p>из националне и опште историје</p> <p>ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје</p> <p>ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p> <p>ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави)</p> <p>ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву</p> <p>ИС.3.2.7. уме да изрази став и</p>
--	--	---	---

<p>Србија и Црна гора у Првом светском рату</p>	<p>појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена</p>	<p>мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...) ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора) ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким</p>
--	--	--	---

	<p>форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана</p> <p>ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче</p> <p>ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p>		<p>модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикана и закључује о појави)</p> <p>ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву</p> <p>ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)</p>
Свет између Првог и Другог светског рата	<p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p> <p>ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје</p> <p>ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског</p>	<p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту</p> <p>ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје</p> <p>ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје</p> <p>ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице</p>

	<p>ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона</p> <p>ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче</p> <p>ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p>	<p>простора</p> <p>ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену</p> <p>ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена</p>	<p>важних историјских дешавања</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p> <p>ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави)</p> <p>ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву</p> <p>ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)</p>
<p>Југословенска краљевина</p>	<p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p> <p>ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје</p> <p>ИС.1.1.9. зна на којем простору су</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора</p>	<p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту</p>

	<p>се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона</p>	<p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора</p> <p>ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену</p> <p>ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена</p>	<p>ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје</p> <p>ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје</p> <p>ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p> <p>ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави)</p> <p>ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву</p>
--	--	--	---

	<p>ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче</p> <p>ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p>		<p>ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)</p>
<p>Други светски рат - тотални рат</p>	<p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p> <p>ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје</p> <p>ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора</p> <p>ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену</p> <p>ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских</p>	<p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту</p> <p>ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје</p> <p>ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје</p> <p>ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p> <p>ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у</p>

	<p>историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p>	<p>личности, догађаја, феномена</p>	<p>различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави) ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)</p>
<p>Југославија у Другом светском рату</p>	<p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о</p>	<p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских</p>

	<p>појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона</p> <p>ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче</p> <p>ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p>	<p>особинама епохе или географског простора</p> <p>ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену</p> <p>ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена</p>	<p>догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p> <p>ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави)</p> <p>ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву</p> <p>ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)</p>
Свет после Другог светског рата	<p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје</p> <p>ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних</p>	<p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем</p>

	<p>ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје</p> <p>ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости</p> <p>ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч</p> <p>ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама</p> <p>ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике</p> <p>ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда</p> <p>ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле</p> <p>ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у</p>	<p>историјских извора</p> <p>ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора</p> <p>ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора</p> <p>ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену</p> <p>ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим тумачењима историјских личности, догађаја, феномена</p>	<p>историјском контексту</p> <p>ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје</p> <p>ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје</p> <p>ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости</p> <p>ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p> <p>ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)</p> <p>ИС.3.2.5. уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем (закључује на основу историјске карте без понуђене легенде, упоређује два графикона и закључује о појави)</p> <p>ИС.3.2.6. уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту</p>
--	---	--	--

	<p>форми графикана ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима</p>		<p>историјску појаву ИС.3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)</p>
<p>Југославија после Другог светског рата</p>	<p>ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на којем простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.2. препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова познатих ученику, који говоре о истим историјским појавама ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита</p>	<p>ИС.2.2.1. уме да закључи о којем догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.2.2.3. уме да одреди из које епохе или са ког географског простора потиче историјски извор када је текст извора непознат ученику, али су у њему наведене експлицитне информације о особинама епохе или географског простора ИС.2.2.4. уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.2.2.5. препознаје да постоји пристрасност у појединим</p>	<p>ИС.3.1.2. уме да објасни специфичности важних историјских појмова и да их примени у одговарајућем историјском контексту ИС.3.1.3. зна специфичне детаље из националне и опште историје ИС.3.1.4. разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p>

једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикона ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима	тумачењима историјских личности, догађаја, феномена	
--	---	--

Географија

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 68

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Увод у Географске садржаје	1	/	1
Географски положај, границе и величина Републике Србије	1	1	2

Природне одлике Републике Србије	16	11	27
Становништво и Насеља	5	3	8
Привреда Републике Србије	10	6	16
Завичајна географија	3	3	6
Срби ван граница Србије	2	2	4
Република Србија у савременим интеграционим процесима	2	1	3
Систематизација	/	1	1
Укупно:	40	38	68

Циљеви наставе:

Географија је обавезан наставни предмет и изучава се у другом образовном циклусу обавезног образовања и васпитања. Географска знања су значајна компонента опште културе сваког човека. Ученици кроз овај предмет упознају основне објекте, појаве и процесе у простору, њихове узрочно – последичне везе и на основу тога изграђују сопствено географско мишљење о свом завичају, држави, континенту и свету као целини. Настава Географије оспособљава ученике да користе географску карту, раде на терену и самостално проналазе и анализирају изворе географских информација. Кроз стечена знања ученици изграђују свест о значају свих геосфера као еколошког оквира за живот на Земљи и формирају одговоран однос према животној средини. Улога Географије огледа се и у развијању толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота.

Задаци наставе:

- упознавање појава и процеса у географском простору Републике Србије
- упознавање основних географских одлика,
- развијање ставова о превентиви, заштити и унапређењу животне средине,
- развијању националног европског и светског идентитета,
- развијању толеранције, постојања и припадности, мултиетничком, мултијезичком и мултикултурном свету,
- развоју опште културе и образовања,
- примена стечених знања у другим областима и програмима.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Географија				
Годишњи фонд часова: 68				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод у Географске садржаје	1	Слушају, посматрају, разговарају, упоређују, демонстрирају, илуструју,	Индивидуални, тимски, рад у малим група,а	Постизање бољих резултата, сопственим интензитетом,
Географски положај, границе и величина Републике Србије	2	Слушају, цртају дијаграме, анализирају	Текстуална, дијалогска, илустративна	Квалитетније разумевање броја, густине, структуре становништва, миграције и насеља
Природне одлике Републике Србије	27	Слушају, прате, разговарају, илуструју, демонстрирају, упоређују,	Тимски рад групни, фронтално илустративна	Разумевање развоја привреде, учвршћивање и примена стечених знања
Становништво и Насеља	8	Посматрају, истражују, анализирају, упоређују	Истраживачки рад, рад на терену, тимски, илустративно-демонстрациони	Квалитетније упознавање свог краја и разумевање основних појмова, а све у циљу постизања бољег општег успеха
Привреда Републике Србије	16	Слушају, разговарају, расуђују, доносе закључке	Фронтално, тимски, рад на тексту, читају литературу	Упознавање одлика привреде Републике Србије
Завичајна географија	6	Слушају, посматрају, разговарају, упоређују, демонстрирају, илуструју,	Индивидуални, тимски, рад у малим група,а	Постизање бољих резултата, сопственим интензитетом,
Срби ван граница Србије	4	Слушају, цртају дијаграме, анализирају	Текстуална, дијалогска, илустративна	Квалитетније разумевање броја, густине, структуре становништва, миграције и

				насеља
Република Србија у савременим интеграционим процесима	3	Слушају, прате, разговарају, илуструју, демонстрирају, упоређују,	Тимски рад групни, фронтални илустративна	Разумевање развоја привреде, учвршћивање и примена стечених знања
Систематизација	1			

Стандарди

Наставни предмет: Географија			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Увод у Географске садржаје	ГЕ 1.1.1. зна основну поделу географије (физичка, друштвена ,регионална)	ГЕ 2.1.1. именује и разликује географске дисциплине	ГЕ 3.1.1. уочава значај географије за опште образовање и културу
Географски положај, границе и величина Републике Србије	ГЕ 1.4.1. уме да на географској карти света одреди математичко-географски положај Србије, њене географске координате и простирање ГЕ 1.4.2. зна да се Србија налази у умереном топлотном појасу ГЕ 1.4.3. уме да на географској карти Европе и Балканског полуострва одреди физичко- географски положај Србије ГЕ 1.4.4. зна да је Србија јужноевропска,балканска , панонска,подонавска, средњоевропска земља ГЕ 1.4.5. зна државе с којима се Србија граничи	ГЕ 2.4.1. уме да на географској карти света, Европе и Балканског полуострва одреди саобраћајно-- географски положај Србије ГЕ 2.4.2. уочава на географској карти света, Европе и Балканског полуострва територијалну повезаност Србије и других регија и држава ГЕ 2.4.3. зна да се Србија налази на додиру јужне, средње и источне Европе, а у близини југозападне Азије и североисточне Африке	ГЕ 3.4.1. разуме зашто је Србија вековима била на удару различитих освајача ГЕ 3.4.2. уме да на географској карти Србије одреди природне и вештачке границе ГЕ 3.4.3. упоређује величину територије, број становника и просечну густину насељености Србије и других држава на Балканском полуострву и у Европи ГЕ 3.4.4. разуме сложеност и повољност географског положаја Србије у Европи и његов утицај на историјски, културни, друштвено-економски и политички развој Србије
Природне одлике Републике Србије	ГЕ 1.4.1. именује најкрупније рељефне целине у Србији (панонска и планинска рељефна целина) и препознаје их на географској карти Србије ГЕ 1.4.2. именује планине, низије, котлине, веће реке бање, језера) и препознаје их на географској карти Србије ГЕ 1.4.3. наводи типове климе и земљишта заступљене на територији	ГЕ 2.4.1. одређује географски положај панонске рељефне целине на географској карти Србије и описује одлике њеног рељефа (острвске планине, алувијалне равни, пешчаре и лесне заравни) ГЕ 2.4.2. одређује географски положај планинске рељефне целине на географској карти Србије и описује Родопску масу, западну и источну зону веначних планина и зна имена	ГЕ 3.4.1. објашњава повезаност и међуусловљеност свих природних и друштвених елемената на територији наше државе (рељеф, клима, воде, тло, биљни и животињски свет, становништво, насеља, људске делатности) ГЕ 3.4.2. уме да издвоји географске регије на територији Србије и објасни њихове основне одлике

	Србије	<p>планина и котлина</p> <p>ГЕ 2.4.3. наводи и описује географске регије у Србији</p> <p>ГЕ 2.4.4. именује спољашње и унутрашње факторе климе и описује основне одлике типова климе у Србији</p> <p>ГЕ 2.4.5. именује морске сливове у нашој држави, веће реке и описује њихове одлике, значај и загађеност</p> <p>ГЕ 2.4.6. описује постанак језера у Србији и зна њихову поделу, размештај и значај</p> <p>ГЕ 2.4.7. описује одлике типова земљишта у Србији и зна њихов размештај и значај</p>	
Становништво и Насеља	<p>ГЕ 1.4.1. препознаје народе и еничке заједнице у Републици Србији</p> <p>ГЕ 1.4.2. именује главни град и веће градове на територији Србије и зна да их покаже на географској карти</p> <p>ГЕ 1.4.3. разликује врсте и типове насеља у Србији</p>	<p>ГЕ 2.4.1. схвата да се подаци о становништву, његовим одликама и структури добијају на основу пописа становништва</p> <p>ГЕ 2.4.2. уме да израчуна просечну густину насељености на основу података о површини територије Србије и броја њених становника</p> <p>ГЕ 2.4.3. зна шта се подразумева под структуром становништва и може да наведе све структуре становништва Србије</p>	<p>ГЕ 3.4.1. зна да објасни појмове наталитет, морталитет и природни прираштај</p> <p>ГЕ 3.4.2. анализира податке природног кретања становништва дате у табелама и изводи закључке</p> <p>ГЕ 3.4.3. разуме узроке и последице миграционих кретања становништва Србије</p> <p>ГЕ 3.4.4. идентификује историјске периоде масовних миграција становништва Србије, наводи њихове правце и узроке и објашњава последице тих миграција</p> <p>ГЕ 3.4.5. објашњава када и зашто су биле масовне миграције из села у градове и какве су њихове последице</p> <p>ГЕ 3.4.6. уме да анализира табеле и полно-старосне пирамиде и изводи</p>

			<p>закључке ГЕ 3.4.7. уме да повезује географска знања са знањима из других предмета ГЕ 3.4.8. познаје и уважава различитости народа и култура</p>
<p>Привреда Републике Србије</p>	<p>ГЕ 1.4.1. дефинише појам привреда и дели привреду на привредне делатности, привредне гране и секторе привреде ГЕ 1.4.2. именује гране пољопривреде (земљорадња, сточарство, лов и риболов), описује њихов развој и наводи основне одлике ГЕ 1.4.3. наводи значај шума (огрев, дрвна индустрија, индустрија целулозе и папира, екологија, туризам, здравље, заштита насеља, култура...) ГЕ 1.4.4. именује енергетске изворе минералног порекла, црне метале, руде обојених метала, племените метале, ретке и радиоактивне метале ГЕ 1.4.5. именује гране индустрије (рударство, енергетика, црна и обојена металургија, машинска индустрија, електроиндустрија, хемијска индустрија, индустрија грађевинског материјала и неметала и лака индустрија) ГЕ 1.4.6. именује гране лаке индустрије (прехрамбена, текстилна, индустрија коже, гуме и обуће, дрвна, индустрија дувана, лака хемијска индустрија), наводи њихове сировине и лоцира територијални размештај производње</p>	<p>ГЕ 2.4.1. наводи фазе развоја привреде Србије и описује одлике сваке фазе ГЕ 2.4.2. препознаје и наводи природне и друштвене факторе који утичу на развој привреде у целини ГЕ 2.4.3. описује основне одлике и специфичности унутрашње и спољне трговине Србије ГЕ 2.4.4. именује туристичке регије Србије (планинска, панонска), туристичка подручја и места, класификује их и описује</p>	<p>ГЕ 3.4.1. објашњава разлоге и потребу бржег развоја и унапређивања пољопривредне производње у Србији ГЕ 3.4.2. разуме важност одрживог коришћења природних ресурса ГЕ 3.4.3. описује друмски, железнички, речно-каналски и ваздушни саобраћај у Србији и наводи предности и недостатке за сваку грану саобраћаја ГЕ 3.4.4. објашњава утицај и значај спољне трговине на прилив девизних средстава у нашу земљу ГЕ 3.4.5. објашњава привредни значај туризма и утврђује перспективе развоја ГЕ 3.4.6. зна начине заштите и рационалног коришћења природних ресурса</p>

	<p>ГЕ 1.4.7. зна поделу туризма (домаћи, инострани, излетнички, екскурзиони, стационарни, планински, бањски, ловни и риболовни, градски, сеоски) и услове развоја (природне лепоте и реткости, културно-историјско и градитељско наслеђе, саобраћај, смештајни капацитети, угоститељски објекти...</p>		
Завичајна географија	<p>ГЕ 1.4.1. одређује географски положај ужичког краја на географској карти Србије</p>	<p>ГЕ 2.4.1. описује основне природне и друштвена одлике ужичког краја и наводи перспективе његовог развоја</p>	<p>ГЕ 3.4.1. објашњава удео природних процеса и друштвено-економских утицаја у образовању и преображају ужичког краја</p>
Срби ван граница Србије	<p>ГЕ 1.4.1. именује суседне државе у којима живе Срби ГЕ 1.4.2. именује европске и ваневропске државе у којима живе Срби ГЕ 1.4.3. проналази на карти Европе и света државе у којима живе Срби</p>	<p>ГЕ 2.4.1. знати узроке миграција српског становништва кроз одређене историјске периоде ГЕ 2.4.2. навести последице исељавања српског становништва из земље матице</p>	<p>ГЕ 3.4.1. разуме потребу одржавања и унапређивања економских и културних веза између наших исељеника и Србије ГЕ 3.4.2. анализира табеле дате у Уџбенику и изводи закључке</p>
Република Србија у савременим интеграционим процесима	<p>ГЕ 1.4.1. зна да Србија остварује политичку, економску, културно-просветну и научнотехнолошку сарадњу с другим државама и организацијама у свету ГЕ 1.4.2. користи географску карту за проналажење држава чланица међународних организација и чланица Европске уније ГЕ 1.4.3. прихвата и уважава другог и друге без обзира на расне, националне, верске, родне (полне) и остале разлике</p>	<p>ГЕ 2.4.1. зна да се кроз деловање међународних организација унапређују поштовања права и основних слобода</p>	<p>ГЕ 3.4.1. објашњава и разуме појмове интеграција и глобализација ГЕ 3.4.2. разуме значај међународних организација у одржавању мира, безбедности и развијању пријатељских односа међу народима ГЕ 3.4.3. разуме значај политичког и економског повезивања држава Европе ГЕ 3.4.4. разуме значај Европске уније у унапређењу економије и социјалног статуса земаља чланица</p>

Недељни број часова: 2
Годишњи број часова: 68

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Лабораторијске бежбе	Годишњи фонд часова
Осцилаторно и таласно кретање	4	3	1	8
Светлосне појаве	7	6	2	15
Електрично поље	5	5	0	10
Електрична струја	8	8	3	19
Магнетно поље	4	2	0	6
Елементи атомске и нуклеарне физике	5	3	0	8
Физика и савремени	2	0	0	2
Укупно:	35	27	6	68

Циљеви наставе

Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне законе природе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Задаци наставе:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе физике буду у пуној мери реализовани,
- развијање функционалне писмености,
- упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици,
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона,
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама путем истраживања,
- подстицање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности и критичког мишљења,
- развијање вештине јасног и прецизног изражавања,
- развијање логичког и апстрактног мишљења,
- разумевање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења,
- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја,
- развијање способности за примену знања из физике,
- уочавање и разумевање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине,
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи,
- развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Оперативни задаци

Ученик треба да:

- разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу (време, маса, температура, рад, енергија, количина наелектрисања, електрични напон и струја) од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (брзина, убрзање, сила, јачина електричног и магнетног поља ...),

- уме да слаже и разлаже силу, јачину електричног поља...
- разликује различите врсте кретања (транслаторно, осцилаторно, таласно) и да зна њихове карактеристике,
- зна основне карактеристике звука и светлости,
- зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи,
- разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто,
- примењује законе одржања (маса, енергије, количине наелектрисања),
- зна услове за настанак струје и Омов закон,
- прави разлику између температуре и топлоте,
- уме да рукује мерним инструментима,
- користи јединице Међународног система (СИ) за одговарајуће физичке величине.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Физика				
Годишњи фонд часова: 68				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Осцилаторно и таласно кретање	8	Ученици: посматрају, записују, питају, врше анализу огледа и задатака и изводе закључке	-индивидуални рад -фронтални рад -групни рад	Ученик треба да: упозна појаве наелектрисања тела и њихово узајамно деловање; објасни наелектрисавање на основу структуре атома; зна да постоје две врсте наелектрисања; да се упозна са појмом електричног поља и рада у пољу; да упозна количину наелектрисања и напон и њихове мерне јединице и да уме да користи волтметар
Светлосне појаве	15	Ученици: посматрају, питају, записују, наводе примере, врше анализе демонстрационих огледа и рачунских задатака и математички израчунавају непознате величине	-индивидуални рад -фронтални рад -групни рад	Ученик треба да: објасни појаву електричне струје и одговарајућих - зна основне карактеристике звука и светлости, - зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи, - уме да рукује мерним инструментима, - користи јединице Међународног система (СИ) за одговарајуће физичке величине.
Електрично поље	10	Ученици: посматрају, питају, наводе примере, уочавају, записују	-индивидуални рад -фронтални рад -групни рад	закона са становишта електронске теорије и закона електричног поља; уме да повеже све потребне елементе у струјно коло; користи следеће физичке величине: јачину

				струје, електрични отпор; схвати рад и снагу електричне струје и њихове мерне јединице; на нивоу примене користи Омов закон, закон електричног отпора и Џулов закон и уме да рукује инструментима за мерење електричне струје
Електрична струја	19	Ученици: посматрају, питају, наводе примере, уочавају, записују	-индивидуални рад -фронтални рад -групни рад	Ученик треба да: упозна појаву електромагнетне индукције ради њених многобројних примена (генератори, трансформатори, наизменична струја); на нивоу разумевања усвоји Фарадејев закон електромагнетне индукције
Магнетно поље	6	Ученици: наводе примере, дискутују, посматрају огледе, записују, изводе закључке, цртају, решавају рачунске задатке	-индивидуални рад -фронтални рад -групни рад	Ученик треба да: стекне појам о магнетном пољу и о деловању магнетног поља на проводник са струјом због значајних примена (електрични инструменти и електромотор); уочи еквивалентност магнетног поља електричне струје и сталног магнета
Елементи атомске и нуклеарне физике	8	Ученици: посматрају, питају, наводе примере, закључују, записују	-индивидуални рад -фронтални рад -групни рад	Ученик треба да: упозна једноставан модел структуре атома (електрони, протони, неутрони); стекне појам о нуклеарним силама, радиоактивности, нуклеарној енергији и њеној примени
Физика и савремени	2	Ученици: посматрају, питају, наводе примере, закључују, записују	-индивидуални рад -фронтални рад -групни рад	Ученик треба да: упозна једноставан модел структуре атома (електрони, протони, неутрони); стекне појам о нуклеарним силама, радиоактивности, нуклеарној енергији и њеној примени

Стандарди

Наставни предмет: Физика			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Сила кретање	<p>1.2.1. Ученик уме да препозна врсту кретања према облику путање. (Пример: кретање аутомобила по правом путу, кретање листа кога носи ветар.)</p> <p>1.2. Ученик уме да препозна равномерно кретање на примерима.</p> <p>1.2.3. Ученик уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине, и користи образац $v=s/t$.</p> <p>1.4.4. Ученик уме да препозна јединице за брзину.</p>	<p>2.2.1. Ученик уме да препозна убрзано кретање, препознаје да тело које се креће убрзано (успорено) у истим временским интервалима прелази различите путеве, препознаје убрзано и успрено кретање кроз промену брзине.</p> <p>2.2.2. Ученик зна шта је механичко кретање и величине које га описују, зна да је убрзање промена брзине у јединици времена и разликује брзину од убрзања.</p> <p>2.6.1. Ученик разуме и примењује директну и обрнуту пропорционалност, убрзање је сразмерно сили а обрнуто сразмерно маси.</p> <p>2.6.2. Ученик уме да препозна векторске величине силу, брзину и убрзање (зна да је за њихово одређивање потребно познавати правац и смер).</p>	<p>3.2.1. Ученик уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање, зна да користи везу између брзине и убрзања као и пређеног пута, брзине и убрзања код равн. убрзаног кретања. Пример: Зна да израчуна пређени пут брзину и убрзање код равн. убрзаног кретања.</p> <p>3.7.1. Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења (провера другог Њутновог закона).</p>

		<p>2.6.3.Ученик уме да користи табеларни и графички приказ зависности физичких величина (пређеног пута , брзине и убрзања од времена.)</p> <p>2.7.2.Ученик уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата (закључи и уочи зависност убрзања од силе и масе).</p> <p>2.7.3.Реализује експеримент по упутству.</p>	
Кретање тела под дејством силе теже,Сила трења	<p>1.1.1.Ученик уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирију или се крећу равномерно, зна да је гравитациона сила узрок падања тела а сила трења зауставља тело јер се супроставља телу.</p> <p>1.2.1.Ученик уме да препозна врсту кретања према облику путање (вертикални хитац)</p> <p>1.7.1.Ученик поседује основне способности за рад у</p>	<p>2.1.2.Ученик зна основне особине гравитационе силе,зна да је увек привлачна и да зависи од масе тела и зна да је то сила теже.</p> <p>2.6.1.Ученик разуме и примењује директну и обрнуту пропорционалност.Пример:Како сила трења зависи од тежине тела.</p> <p>2.7.2.Ученик уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата.(изводи закључак од чега зависи сила трења као и врсте трења.</p>	<p>3.2.1.Ученик уме да примени однос физичких величина које описују слободни пад и вертикални хитац. (уме да израчуна пређени пут и брзину код наведеног кретања.)</p> <p>3.7.1..Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења.(мерење гравитационог убрзања при слободном падању и коефицијента трења клизања.</p>

	<p>лабораторији(при израду лабораторијских вежби које се односе на ову тему).</p> <p>1.7.2.Ученик уме да се придржава правила понашања у лабораторији.</p>		
Равнотежа тела	<p>1.2.1.Ученик уме да препозна врсту кретања према облику путање. Пример:кретања детета на клацкалици, кретање точка на колицима)</p> <p>1.7.2.Ученик уме да се придржава правила понашања у лабораторији. (при изради лабораториј вежбе)</p>	<p>2.1.1.Ученик уме да препозна силу потиска у случају пливања тела,препознаје правац и смер деловања силе као и равнотежу тела.</p> <p>2.1.2.Ученик зна основне особине силе потиска, зна да се јавља кад се чврсто тело урони у течност и зна одреди правац и смер силе потиска.</p> <p>2.1.3.Ученик уме да препозна када је полуга у стању равнотеже,уме да примени услов равнотеже. (пример: Ако се клацкају отац и син ученик зна да међу понуђеним одговорима препозна растојање од тачке ослонца ако дат однос њихових маса.</p> <p>2.1.4.Ученик разуме како односи сила утичу на врсту кретања,да услучају деловања колинеарних сила њихова резултанта одређује врсту кретања. (убрзано успорено стање</p>	<p>3.1.1.Ученик разуме и приумењује услове равнотеже полуге,зна да је услов за равнотежу полуге једнакост момената силе у односу на тачку ослонца,зна да која сила даје највећи односно најмањи момент силе у односу на тачку ослонца,зна да израчуна интензитет момената сила које се јављају код полуге. (Пример:Клацкалица и кантар)</p> <p>3.1.2.Ученик зна какав је однос сила које делује на тело које мирује или се равн.креће, односно зна кад је тело у стању статичке и динамичке равнотеже.</p>

		<p>миравања или рав.праволин.кретања.)</p> <p>2.1.5.Ученик разуме и примењује појам густине и на основу података густине средине и тела закључује да ли тело плива лебди или тоне.</p> <p>2.7.3. Ученик реализује експеримент по упутству(одређивање густине чврстог тела применом Архимедовог закона).</p>	
<p>Механички рад ,Енергија и Снага</p>	<p>1.7.1.Ученик поседује основне способности за рад у лабораторији (при израду лабораторијских вежби које се односе на ову тему).</p> <p>1.7.2.Ученик уме да се придржава правила понашања у лабораторији.(при изради лабораториј вежбе)</p>	<p>2.4.1.Уме да користи важније изведене јединице Si система и зна њихове ознаке (Пример: За силу, рад енергију и снагу)</p> <p>2.4.3.Ученик уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу .(користи префиксе мили кило и мега и уме да претвара јединице)</p> <p>2.5.1.Ученик зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине односно од висине на којој се тело налази.</p> <p>2.5.3.Ученик уме да препозна</p>	<p>3.5.1.Ученик разуме да се укупна механичка енергија тела при слободном паду одржава. (разуме да при слободном паду,вертикалном хицу навише и наниже кинет. енергија прелази у потенцијалну и обрнуто тако да њихов збир остаје сталан)</p> <p>3.7.1.Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења.</p>

		<p>појмове рада и снаге.(зна да је механички рад једнак производу силе и пута и препознаје да је снага једнака извршени рад у јединици времена.)</p> <p>2.6.1.Ученик разуме и примењује директну и обрнуту пропорционалност .(рад сразмеран сили и пређ.путу, снага сразмерна раду а обрнуто сразмерна времену..)</p> <p>2.7.3.Ученик уме да реализује експеримент по упутству.</p>	
Топлотне појаве	<p>1.5.1.Ученик зна да агрегатно стање тела зависи од његове температуре,ако му је позната температура тела и температуре топљења и кључања,зна да одреди у ком се агрегатном стању налази тело,зна температуру мржњења и кључања воде под нормалним условима.</p> <p>1.5.2.Ученик уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела, препознаје да трење може да доведе до промене</p>	<p>2.5.4.Ученик зна да унутрашња енергија зависи од температуре тела то јест да порастом унутрашње енергије расте и температура.</p> <p>2.5.5.Ученик зна да запремина тела зависи од температуре,зна да се чврста тела при загревању шире а при хлађењу скупљају.</p> <p>2.6.1.Ученик разуме и примењује директну и обрнуту пропорционалност.(да је количина топлоте сразмерна маси и промени температуре.)</p>	<p>3.5.2.Ученик уме да препозна карактеристичне процесе и термине који описује промене агрегатних стања,зна основне особине агрегатних стања(чврсто, течно и гасовито),зна шта су топљење,очвршћавање, испаравање и кондензација)</p> <p>3.7.1.Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења.</p>

	<p>температуре. (тестерисање дрвета)</p> <p>1.7.2.Ученик уме да се придржава правила понашања у лабораторији.(при изради лабораториј вежбе)</p>	<p>2.7.3.Ученик уме да реализује експеримент по упутству.</p>	
--	---	---	--

Математика

Недељни број часова: 4

Годишњи број часова: 136

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Сличност троуглова	3	5	8
Тачка права равна	6	6	12
Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	6	12	18
Призма	6	8	14
Пирамида	6	10	16
Линеарна функција	5	7	12
Графичко представљање података	4	4	8
Систем линеарних једначина са две непознате	6	6	12
Ваљак	4	6	10
Купа	4	8	12
Лопта	3	3	6
Писмени задаци са исправкама	4	4	8

Укупно:

57

79

136

Циљеви наставе:

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе:

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.

Оперативни задаци:

Ученике треба оспособити да:

- схвате основна својства једнакости и неједнакости;
- умеју да решавају линеарне једначине (неједначине) и системе линеарних једначина с једном и две непознате на основу еквивалентних трансформација, као и да решења тумаче графички;
- могу да изразе математичким језиком и реше одговарајуће текстуалне задатке (нарочито помоћу једначина);
- могу да уоче функционалне зависности у разним областима и да их приказују на различите начине, а нарочито - да потпуније схвате појам функције и њеног графика;
- прошире и продубе знање о функцијама упознавањем линеарне функције и њених својстава, тако да могу поуздано да цртају и читају разне графике у вези с том функцијом;
- умеју да састављају разне таблице и цртају одговарајуће графиконе-дијаграме разних стања, појава и процеса;
- схвате међусобне односе тачака, правих и равни у простору;
- упознају најбитније чињенице о пројекцијама на раван;
- упознају геометријска тела (призму, пирамиду, ваљак, купу и лопту), њихове елементе и својства; умеју да цртају мреже и да израчунавају површину и запремину тела;
- примењују знања о геометријским телима у пракси, повезујући садржаје математике и других области, па тако стичу одређену политехничку културу;
- примењују елементе дедуктивног закључивања.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Математика 8. разред				
Годишњи фонд часова: 136				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Сличност троуглова	8	учава именује разликује упоређује	дијалогска демонстративна илустративна	- стицање способности изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
Тачка права равна	12	учава именује разликује	дијалогска демонстративна	однос тачке и праве, тачке и равни и одредјености праве и равни однос правих, мимоилазне праве однос праве и равни, нормала на равна, растојање тачке од равни однос две равни, диједар, ортогонална пројекција на равна рогаљ, полиедар
Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	18	учава именује разликује упоређује	илустративна дијалогска демонстративна	основна својства једнакости, Еквивалентност једначине ресавање линеарних једначина с' једном непознатом основна својства неједнакости. Еквивалентност неједначине ресавање линеарних

				неједначина с'једном непознатом пример и примене
Призма	14	уочава именује разликује упоређује	илустративна дијалогска демонстративна	призма, појам, врста, елементи мрежа призме. Површина призме мерење запремине. Запремина призме, маса тела
Пирамида	16	Уочава именује закључује разликује открива релације	илустративна дијалогска демонстративна истраживачка	пирамида, појам, врсте и елементи мрежа пирамиде. Површина пирамиде запремина пирамиде
Линеарна функција	12	уочава именује закључује разликује открива релације	дијалогска демонстративна	функција и њен график функција дата једначином $y=ax+b$ цртање и читање графика графичко приказивање података
Графичко представљање података	8	уочава именује разликује упоређује	илустративна дијалогска демонстративна	- умеју да састављају табеле и цртају одговарајуће графиконе-дијаграме разних стања, појава и процеса; умеју да израчунају медијану и да је користе;
Систем линеарних једначина са две непознате	12	уочава именује разликује упоређује	илустративна дијалогска демонстративна	линеарне једначине са две непознате и њена ресења појам система од две и више линеарне једначине са две непознате еквалентност система линеарних једначина

				методи решавања система линеарних једначина примена система линеарних једначина
Ваљак	10	уочава именује разликује упоређује	илустративна дијалогска демонстративна	ваљак,настанак,елементи и врсте мрежа ваљака површине и запремине ваљка
Купа	12	уочава именује разликује упоређује	илустративна дијалогска демонстративна	купа настанак и елементи мрежа купе површина и запремина купа
Лопта	6	уочава именује разликује упоређује	илустративна дијалогска демонстративна	сфера и лопта:пресеци лопте површина и запремина лопте
Писмени задаци са исправкама	8			сагледати како су ученици савладали пређено градиво

Стандарди

Наставни предмет: Математика			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Тачка, права и раван	МА.1.3.1. Влада појмовима: тачка, дуж, полуправа, права, раван (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама)	МА.2.3.1. Уме да препозна узајамне односе две праве, праве и равни и две равни и употребљава одговарајуће ознаке	МА.3.3.1. Зна шта је ортогонална пројекција и уме да је примени
Сличност троуглова	МА.1.3.6. Интуитивно схвата појам подударних троуглова (кретањем до поклапања) и сличност троуглова	МА.2.3.6. Уочи осносиметричне фигуре и да одреди осу симетрије; користи сличност троуглова и везује је са карактеристичним својствима таквих троуглова	МА.3.3.6. Примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката
Линеарне једначине и неједначине с једном непознатом	МА.1.2.1. Реши линеарне једначине у којима се непозната појављује само у једном члану	МА.2.2.1. Користи једначине у једноставним текстуалним задацима	МА.3.2.1. Користи једначине, неједначине и системе једначина решавајући и сложеније текстуалне задатке
Призма	МА.1.3.4. Влада појмовима: коцка и квадар (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе и рачуна њихову површину и запремину)	МА.2.3.4. Влада појмом призме; рачуна површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	МА.3.3.4. Израчуна површину и запремину призме, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати

Пирамида	МА.1.3.4. Влада појмом пирамиде, зна основне елементе и рачуна њихову површину и запремину	МА.2.3.4. Влада појмом пирамиде; рачуна њену површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	МА.3.3.4. Израчуна површину и запремину пирамиде, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати
Линеарна функција	МА.1.2.4. Одреди вредност функције дате таблицом или формулом	МА.2.2.4. Уочи зависност међу променљивим, зан функцију $y = ax$ и графички интерпретира њена својства; везује за та својства појам директне пропорционалности и одређује непознати члан пропорције	МА.3.3.4. Разликује директно и обрнуто пропорционалне величине и то изражава одговарајућим записом; зна линеарну функцију и графички интерпретира њена својства
Графичко представљање статистичких података	МА.1.5.2. Прочита и разуме податак са графикона, дијаграма или из табеле, и одреди минимум или максимум зависне величине	МА.2.5.2. Чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму	МА.3.5.2. Прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; црта график којим представља међузависност величина
Системи линеарних једначина са две непознате	МА.1.2.1. Реши линеарне једначине у којима се непозната појављује само у једном члану	МА.2.2.1. Реши линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате	МА.3.2.1. Саставља и решава линеарне једначине и неједначине и системе линеарних једначина са две непознате
Ваљак	МА.1.3.5. Влада појмом ваљка (уочава његове моделе у реалним ситуацијама, зна његове основне елементе)	МА.2.3.5. Израчуна површину и запремину ваљка када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	МА.3.3.5. Израчуна површину и запремину ваљка, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати

Купа	МА.1.3.5. Влада појмом купе (уочава његове моделе у реалним ситуацијама, зна његове основне елементе)	МА.2.3.5. Израчуна површину и запремину купе када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	МА.3.3.5. Израчуна површину и запремину купе, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати
Лопта	МА.1.3.5. Влада појмом лопте (уочава његове моделе у реалним ситуацијама, зна његове основне елементе)	МА.2.3.5. Израчуна површину и запремину лопте када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	МА.3.3.5. Израчуна површину и запремину лопте, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати

Биологија

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 68

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Увод	4	2	6
Екологија и животна средина	9	5	14
Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема	11	10	21
Глобалне последице загађивања животне средине	5	4	9
Животна средина и одрживи развој	5	5	10
Животна средина, здравље и култура живљења	3	5	8
Укупно:	37	31	68

Циљеви наставе:

- да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа,
- да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама,
- да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима,
- развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвајањем образовно-васпитних садржаја развијају знања, вештине и умења из области екологије и заштите животне средине, уз примену концепта одрживог развоја.

Задаци наставе:

- стварање разноврсних могућности да, кроз различите садржаје и облике рада током наставе биологије, сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе биологије буду у пуној мери реализовани,
- упознавање еколошких појмова,
- образовање за животну средину,
- развијање потреба и могућности личног ангажовања у заштити животне средине,
- усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Биологија				
Годишњи фонд часова: 68				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод	6	<ul style="list-style-type: none"> - активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - слушају - питају - закључују 	<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалoшка - демонстративна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - разумевање основних еколошких појмова
Екологија и животна средина	14	<ul style="list-style-type: none"> - активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања - активно учешће у раду - самопроцењивање напретка - запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство. 	<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалoшка - демонстративна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - да ученици упознају појам биолошке разноврсности и њен значај за опстанак и еволуцију живота на земљи, - науче и схвате нивое организације живог света у природи - упознају предмет истраживања екологије и њен значај, - упознају компоненте животне средине и њен значај за живи свет, - схвате односе исхране и повезаност живих бића у ланцима исхране

				<ul style="list-style-type: none"> - схвате значај еколошке равнотеже, - упознају основне типове екосистема и животне услове у њима
Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема	21	<ul style="list-style-type: none"> - активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања - активно учешће у раду - самопроцењивање напретка - запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство. 	<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалочка - демонстративна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - разумевање последица развоја човечанстава на природу - разумевање начина угрожавања животне средине - разумевање значаја заштите животне средине - разумевање значаја заштићених природних добара
Глобалне последице загађивања животне средине	9	<ul style="list-style-type: none"> - активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања - активно учешће у раду - самопроцењивање напретка - запажа, упоређује, 	<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалочка - демонстративна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - разумевање појма глобалних еколошких проблема - разумевање узрока и последица појединих глобалних еколошких проблема (глобално загревање, киселе кише, оштећење

		<p>примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство.</p> <ul style="list-style-type: none"> - истражују - закључују 		<p>озонског омотача)</p> <ul style="list-style-type: none"> - разумеање основних мера које треба спроводити ради смањења глобалних проблема
Животна средина и одрживи развој	10	<ul style="list-style-type: none"> - активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања - активно учешће у раду - самопроцењивање напретка - запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство. 	<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалoшка - демонстративна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - упознају појам и концепцију одрживог развоја - упознају природне ресурсе, њихову ограниченост и значај рационалног коришћења, изградње ставове, - развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине и допринос одрживом развоју
Животна средина, здравље и култура живљења	8	<ul style="list-style-type: none"> - активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања 	<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалoшка - демонстративна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - разумевање основних проблема савременог начина живота - разумевање основних елемената културе

	<ul style="list-style-type: none">- активно учешће у раду- самопроцењивање напретка- запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство		<p>живљења</p> <ul style="list-style-type: none">- развој свести о унапређењу личне културе живљења као дела опште културе
--	--	--	--

Стандарди

Наставни предмет: Биологија			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Увод	<p>БИ.1.1.5. зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе</p> <p>БИ.1.3.8. зна основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи</p> <p>БИ.1.3.9. зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа</p> <p>БИ.1.3.10. зна да је природно одабирање основни механизам прилагођавања организама</p> <p>БИ.1.4.1. препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште - биотоп, животна заједница - биоценоза, популација, еколошка ниша, екосистем, биом, биосфера) и зна најопштије чињенице о њима</p> <p>БИ.1.4.2. препознаје утицаје појединих абиотичких и биотичких фактора на организме и популације</p>	<p>БИ.2.1.4. уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у околностима када делује мањи број чинилаца на типичне заједнице живих бића или организме</p> <p>БИ.2.2.2. зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи са истом функцијом системе органа</p> <p>БИ.2.3.5. уочава да постоје разлике између јединки исте врсте и различитих врста и зна да су оне настале деловањем еволуционих механизма</p> <p>БИ.2.3.6. уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавања организама на услове животне</p>	<p>БИ.3.1.5. уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у комплексним ситуацијама у сложенијим заједницама</p> <p>БИ.3.4.1. уме да објасни како различити делови екосистема утичу један на други као и међусобне односе популација у биоценози</p>

		<p>средине</p> <p>БИ.2.4.1. употребљава еколошке појмове у опису типичних ситуација у природи</p> <p>БИ.2.4.2. зна и правилно именује делове екосистема, заједница и популација и зна да опише везе између делова</p>	
Екологија и животна средина	<p>БИ.1.2.5. разуме да је за живот неопходна енергија коју организми обезбеђују исхраном</p> <p>БИ.1.2.7. зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином</p> <p>БИ.1.4.1. препознаје основне еколошке појмове (животна средина, станиште - биотоп, животна заједница - биоценоза, популација, еколошка ниша, екосистем, биом, биосфера) и зна најопштије чињенице о њима</p> <p>БИ.1.4.2. препознаје утицаје појединих абиотичких и биотичких фактора на организме и популације</p> <p>БИ.1.4.3. уме на задатом примеру да одреди материјалне и енергетске токове у екосистему, чланове ланца исхране и правце</p>	<p>БИ.2.4.1. употребљава еколошке појмове у опису типичних ситуација у природи</p> <p>БИ.2.4.2. зна и правилно именује делове екосистема, заједница и популација и зна да опише везе између делова</p> <p>БИ.2.4.3. уме да на разноврсним примерима одреди основне материјалне и енергетске токове у екосистему, основне односе исхране и најважнија својства биоценоза и популација</p> <p>БИ.2.4.4. зна да у природи постоји кружење појединих супстанци (воде, угљеника и азота)</p> <p>БИ.2.4.5. препознаје различите биоме и зна њихов основни распоред на земљи</p> <p>БИ.2.4.6. препознаје животне услове који владају у појединим</p>	<p>БИ.3.2.2. разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност</p> <p>БИ.3.2.3. разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције</p> <p>БИ.3.4.2. разуме да се уз материјалне токове увек преноси и енергија и обратно и интерпретира односе исхране у екосистему (аутотрофне, хетеротрофне, сапротрофне животне комплексе, ланце исхране и трофичке пирамиде)</p> <p>БИ.3.4.3. разуме значај кружења појединих супстанци у природи (воде, угљеника и азота)</p> <p>БИ.3.4.4. разуме просторну и временску организацију животних заједница и популација</p>

	<p>кружења најважнијих супстанци (воде, угљеника, азота) БИ.1.4.4. препознаје животне услове који владају у карактеристичним екосистемима Србије и најважније представнике врста које их насељавају</p>	<p>екосистемима Европе и света и карактеристичне представнике врста које их насељавају БИ.2.4.7. зна да објасни основне прилагођености живих организама на живот у ваздушној, воденој и земљишној средини</p>	<p>БИ.3.4.5. предвиђа на основу задатих услова средине тип екосистема који у тим условима настаје</p>
<p>Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема</p>	<p>БИ.1.4.5. препознаје основне последице развоја човечанства на природу (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) и најважније врсте загађивања воде, ваздуха, земљишта БИ.1.4.6. разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад) БИ.1.4.7. препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета (националних паркова, природних резервата) БИ.1.4.8. зна шта може лично предузети у заштити свог непосредног животног окружења</p>	<p>БИ.2.4.8. разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије БИ.2.4.9. разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, природних резервата, ботаничких башта, зоо-вртова)</p>	<p>БИ.3.4.6. познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) БИ.3.4.7. познаје механизме деловања мера заштите животне средине, природе и биодиверзитета БИ.3.4.8. разуме зашто се неограничен развој човечанства не може одржати у ограниченим условима целе планете</p>

<p>Глобалне последице загађивања животне средине</p>	<p>БИ.1.4.5. препознаје основне последице развоја човечанства на природу (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) и најважније врсте загађивања воде, ваздуха, земљишта</p> <p>БИ.1.4.6. разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад)</p> <p>БИ.1.4.7. препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета (националних паркова, природних резервата)</p> <p>БИ.1.4.8. зна шта може лично предузети у заштити свог непосредног животног окружења</p>	<p>БИ.2.4.8. разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије</p> <p>БИ.2.4.9. разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, природних резервата, ботаничких башта, зоо-вртова)</p>	<p>БИ.3.4.1. уме да објасни како различити делови екосистема утичу један на други као и међусобне односе популација у биоценози</p> <p>БИ.3.4.4. разуме просторну и временску организацију животних заједница и популација</p> <p>БИ.3.4.6. познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене)</p>
<p>Животна средина и одрживи развој</p>	<p>БИ.1.4.6. разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад)</p> <p>БИ.1.4.7. препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити</p>	<p>БИ.2.4.8. разуме последице загађења воде, ваздуха и земљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије</p> <p>БИ.2.4.9. разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, природних</p>	<p>БИ.3.4.6. познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене)</p> <p>БИ.3.4.7. познаје механизме деловања мера заштите животне</p>

	<p>биодиверзитета (националних паркова, природних резервата) БИ.1.4.8. зна шта може лично предузети у заштити свог непосредног животног окружења</p>	<p>резервата, ботаничких башта, зоо-вртова)</p>	<p>средине, природе и биодиверзитета БИ.3.4.8. разуме зашто се неограничен развој човечанства не може одржати у ограниченим условима целе планете</p>
<p>Животна средина, здравље и култура живљења</p>	<p>БИ.1.4.6. разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад) БИ.1.5.1. зна основне мере за одржавање личне хигијене и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава БИ.1.5.4. разуме зашто је важно да се придржава званичних упутстава која се односе на заразне болести (епидемије и пандемије) БИ.1.5.7. разуме да загађење животне средине (воде, ваздуха, земљишта, бука, итд.) и неке природне појаве (UV зрачење) неповољно утичу на здравље човека</p>	<p>БИ.2.5.1. познаје основне механизме деловања превентивних мера у очувању здравља БИ.2.5.4. зна механизме којима загађење животне средине угрожава здравље човека</p>	<p>БИ.3.1.5. уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у комплексним ситуацијама у сложенијим заједницама</p>

Хемија

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 68

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Лабораторијске вежбе	Годишњи фонд часова
Неметали, оксиди неметала и киселине	6	5	2	13
Метали, оксиди метала и хидроксида	4	3	1	8
Соли	3	1	1	5
Електролизичка дисоцијација киселина, хидроксида и соли	2	1	/	3
Увод у органску хемију	1	1	/	2
Угљовљдљници	7	4	1	12
Органска једињења са кисеоником	5	3	1	9
Биолошки важна органска једињења	7	4	1	12
Хемија животне средине	2	2	/	4
Укупно:	37	24	7	68

Циљеви наставе:

Циљ наставе хемије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних достигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развијају мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и:

- развијање функционалне хемијске писмености
- разумевање промена и појава у природи на основу знања хемијских појмова, теорија, модела и закона
- развијање способности комуницирања коришћењем хемијских термина, хемијских симбола, формула и једначина
- развијање способности за извођење једноставних хемијских истраживања
- развијање способности за решавање теоријских и експерименталних проблема
- развијање логичког и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу
- развијање способности за тражење и коришћење релевантних информација у различитим изворима (уџбеник, научно-популарни чланци, интернет)
- развијање свести о важности одговорног односа према животној средини, одговарајућег и рационалног коришћења и одлагања различитих супстанци у свакодневном животу
- развијање радозналости, потребе за сазнавањем о својствима супстанци у окружењу и позитивног става према учењу хемије
- развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији.

Задаци наставе:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе хемије сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе хемије буду у пуној мери реализовани
- омогућавање ученицима да разумеју предмет изучавања хемије и научни метод којим се у хемији долази до сазнања
- омогућавање ученицима да сагледају значај хемије у свакодневном животу, за развој различитих технологија и развој друштва уопште
- оспособљавање ученика да се користе хемијским језиком: да знају хемијску терминологију и да разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина
- стварање наставних ситуација у којима ће ученици до сазнања о својствима супстанци и њиховим променама долазити на основу демонстрационих огледа или огледа које самостално изводе, развијати при том аналитичко мишљење и критички став у мишљењу
- стварање наставних ситуација у којима ће ученици развијати експерименталне вештине, правилно и безбедно, по себе и друге, руковати лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама
- оспособљавање ученика за извођење једноставних истраживања
- стварање ситуација у којима ће ученици примењивати теоријско знање и експериментално искуство за решавање теоријских и експерименталних проблема
- стварање ситуација у којима ће ученици примењивати знање хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу

- омогућавање ученицима да кроз једноставна израчунавања разумеју квантитативни аспект хемијских промена и његову практичну примену.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Хемија				
Годишњи фонд часова: 68				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Неметали, оксиди неметала и киселине	13	<ul style="list-style-type: none"> - дискусија о својствима неметала, - планира оглед, бележи резултате - решава рачунске задатке - поставља питања - изводи закључке на основу огледа 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад -фронтални рад -групни рад 	<ul style="list-style-type: none"> -зна о заступљености неметала у природи, у елементарном виду и о једињењима -разуме основна физичка и хемијска својства важних представника неметала (водоника, кисеоника, сумпора, азота и угљеника) -повезује структуру атома неметала са њиховим својствима и положајем у ПСЕ -зна која својства неметала одређују њихову практичну примену -зна да неметали реагују са кисеоником и граде оксиде -составља формуле оксида неметала применом знања о валенци неметала -зна да оксиди неметала, који реагују са водом, са њом граде киселине -примењује знање да је валенца неметала иста у киселини и одговарајућем оксиду -уме да докаже киселине помоћу

Метали, оксиди метала и хидроксида	8	<ul style="list-style-type: none"> - дискусија о својствима метала, - дискусија о својствима хидроксида, - планира оглед, бележи резултате - решава рачунске задатке - поставља питања - изводи закључке на основу огледа 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад -фронтални рад -групни рад 	<p>индикатора</p> <ul style="list-style-type: none"> -зна о заступљености метала у природи, у елементарном виду и у једињењима -разуме основна физичка својства метала -повезује структуру атома метала са њиховим својствима и положајем у ПСЕ -разликује својства хемијски изразитих метала од техничких важних метала -зна својства метала која одређују њихову практичну примену -зна да метали реагују са кисеоником и граде оксиде метала -составља формуле оксида метала применом знања о валенци метала -зна да оксиди метала, који реагују са водом, са њом граде хидроксида (базе) -зна да је валенца метала иста у хидроксида и одговарајућем оксиду -зна да је хидроксидна група једновалентна -состављање формуле хидроксида на основу валенце метала -уме да помоћу индикатора докаже базна својства раствора хидроксида
---	---	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> -зна да у реакцији неких метала са киселинама настаје водоник -зна да су метали подложни корозији и поступке заштите од корозије -зна да се легирање врши у циљу добијања материјала са својствима погодним за одређену намену
Соли	5	<ul style="list-style-type: none"> - дискутује о својствима соли - планира и изводи огледе - припрема извештаје о експерименталном раду - решава рачунске задатке 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад -фронтални рад -групни рад -рад у паровима 	<ul style="list-style-type: none"> -усвоји знања о појму соли -составља формуле соли на основу назива соли и обрнуто -зна да соли могу настати у хемијским реакцијама: киселине и базе, метала и киселине, киселог оксида и базе -уочава међусобну повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли -предвиђа производе реакција у којима учествују хемијски елементи и једињења која су представници одређених класа неорганских једињења -зна о заступљености натријум-хлорида и калцијум – карбоната у природи -зна о значају и примени важних соли
Електролизичка дисоцијација	3	- дискутује о	-индивидуални	-разуме како под утицајем поларних

киселина, хидроксида и соли		<p>својствима киселина, база и соли</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и изводи огледе - припрема извештаје о експерименталном раду - решава рачунске задатке 	<p>рад</p> <ul style="list-style-type: none"> -фронтални рад -групни рад -рад у паровима 	<p>молекула воде дисосују киселине, хидроксида и соли</p> <ul style="list-style-type: none"> -зна да киселине у води дају као позитивне јоне H^+ -зна да у воденим растворима база постоје OH^- јони -разуме да је реакција неутрализације реакција између H^+ и OH^- јона -разуме да се доказивање кисело – базних својстава раствора помоћу индикатора заснива на постојању одређених јона у раствору -познаје рН скалу и на основу рН вредности разврстава растворе на киселе, базне и неутралне -разуме међусобну повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли
Увод у органску хемију	2	<ul style="list-style-type: none"> - претражује и користи литературу - планира и изводи оглед 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад -фронтални рад -групни рад -рад у паровима 	<ul style="list-style-type: none"> - зна шта су органска једињења и значај угљеника за органску хемију - самостално изводи експерименте за потврду састава органских једињења
Угљоводљеници	12	<ul style="list-style-type: none"> - планира и изводи оглед, бележи резултате - претражује интернет за прикупљање 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад -фронтални рад -групни рад -рад у паровима 	<ul style="list-style-type: none"> - разуме разлику између засићених и незасићених угљоводоника - зна основна физичка и хемијска својства угљоводоника - самостално изводи експерименте,

		информација		претражује интернет и прикупља информације
Органска једињења са кисеоником	9	- посматра својства супстанци и промене током огледа - анализира резултате огледа и изводи закључке - решава задатке	-индивидуални рад -фронтални рад -групни рад -рад у паровима	- разликује класе једињења на основу функционалних група - зна везу функционалне групе и својства једињења - примењује знања у експерименталном раду - врши потребна израчунавања
Биолошки важна органска једињења	12	- претражује и користи различиту литературу - изводи експерименте и закључке из експеримента	-индивидуални рад -фронтални рад -групни рад -рад у паровима	- разуме својства и улогу масти и уља - зна разлику између моносахарида и осталих угљених хидрата - експериментално проверава теоријска знања - зна улогу протеина у живим бићима
Хемија животне средине	4	- претражује и користи различиту литературу	-индивидуални рад -фронтални рад	- зна о загађивачима (неорганским и органским супстанцама) ваздуха, воде и земљишта и мерама заштите, -зна о значају безбедног поступања са супстанцама и значају правилног складиштења.

Стандарди

Наставни предмет: Хемија			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Неметали, оксиди неметала и киселине	<p>ХЕ 1.1.1. основна физичка и хемијска својства неметала (агрегатно стање, проводљивост топлоте и електрицитета и реакцију са кисеоником)</p> <p>ХЕ 1.1.2. утврди основна физичка својства оксида (агрегатно стање, боја, мирис)</p> <p>ХЕ 1.1.3. докаже кисело-базна својства супстанци помоћу индикатора</p> <p>ХЕ 1.1.4. безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором</p> <p>ХЕ 1.6.1.* безбедно рукује основном опремом за експериментални рад и супстанцама</p> <p>ХЕ.1.6.2. * изведе експеримент према датом упутству</p>	<p>ХЕ2.1.1. значење термина: анализа и синтеза, анхидрид,</p> <p>ХЕ2.1.2. да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских једињења, и једначине хемијских реакција</p> <p>ХЕ2.1.3. на основу назива оксида и киселина, састави формулу ових супстанци</p> <p>ХЕ2.1.4. пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења</p> <p>ХЕ2.1.5. експерименталним путем испита растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом</p> <p>ХЕ2.1.6. испита најважнија хемијска својства киселина (реакција са карбонатима и металима)</p>	<p>ХЕ 3.1.1. да су физичка и хемијска својства неметала одређена структуром њихових атома/молекула</p>
Метали, оксиди метала и хидроксиди (базе)	<p>ХЕ 1.2.1. везу између својстава неметала и метала и њихове</p>	<p>ХЕ2.2.1. значење термина: анализа и синтеза,</p>	<p>ХЕ 3.2.1. да су физичка и хемијска својства метала и</p>

	<p>практичне примене ХЕ 1.2.2. да препозна метале (Na, Mg, Al, Fe, Zn, Cu, Pb, Ag, Au) на основу њихових физичких и хемијских својстава ХЕ 1.2.3. утврди основна физичка својства оксида (агрегатно стање, боја, мирис) ХЕ 1.2.4. докаже кисело-базна својства супстанци помоћу индикатора ХЕ 1.2.5. безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором ХЕ 1.6.1.* безбедно рукује основном опремом за експериментални рад и супстанцама ХЕ.1.6.2.* изведе експеримент према датом упутству</p>	<p>неутрализација, анхидрид ХЕ2.2.2. да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских једињења и једначине хемијских реакција неутрализације ХЕ2.2.3. на основу назива оксида, киселина и база састави формулу ових супстанци ХЕ2.2.4. пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења ХЕ2.1.5 експерименталним путем испита растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом</p>	<p>неметала одређена структуром њихових атома/молекула ХЕ.3.6.1.* препозна питање/проблем које се може експериментално истражити ХЕ.3.6.2.* постави хипотезе ХЕ.3.6.3.* планира и изведе експеримент за тестирање хипотезе ХЕ.3.6.4.* донесе релевантан закључак на основу резултата добијених у експерименталном раду</p>
Соли	<p>ХЕ 1.3.1. да на основу формуле именује основне класе неорганских једињења ХЕ 1.3.2. примере оксида, киселина, база и соли у свакодневном животу као и практичну примену ових једињења ХЕ 1.3.3. основна физичка и хемијска својства оксида, киселина, база и соли</p>	<p>ХЕ2.3.1. значење термина: анализа и синтеза, неутрализација, анхидрид ХЕ2.3.2. да саставља формуле најважнијих представника класа неорганских једињења, и једначине хемијских реакција неутрализације ХЕ2.3.3. на основу назива</p>	<p>ХЕ 3.3.1. хемијска својства оксида (реакције са водом, киселинама, хидроксидима) ХЕ 3.3.2. да општа својства киселина зависе од њихове структуре (реакција са хидроксидима, металима, карбонатима, бикарбонатима и базним оксидима) ХЕ 3.3.3. да општа својства база</p>

	<p>ХЕ 1.3.4. испита растворљивост соли</p> <p>ХЕ 1.3.5 безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором</p> <p>ХЕ 1.6.1.* безбедно рукује основном опремом за експериментални рад и супстанцама</p> <p>ХЕ.1.6.2.* изведе експеримент према датом упутству</p>	<p>оксида, киселина, база и соли састави формулу ових супстанци</p> <p>ХЕ2.3.4. пише једначине хемијских реакција синтезе и анализе бинарних једињења</p> <p>ХЕ2.3.5 експерименталним путем испита растворљивост и хемијску реакцију оксида са водом</p> <p>ХЕ.2.6.1. *прикупи податке посматрањем и мерењем, и да при том користи одговарајуће инструменте</p> <p>ХЕ.2.6.2. *табеларно и графички прикаже резултате посматрања или мерења</p> <p>ХЕ.2.6.3.* изводи једноставна уопштавања и систематизацију резултата</p>	<p>зависе од њихове структуре (реакције са киселинама и са киселим оксидима)</p> <p>ХЕ 3.3.4. да физичка и хемијска својства соли зависе од њихове структуре</p> <p>ХЕ 3.3.5. изведе реакцију неутрализације</p> <p>ХЕ.3.6.1.* препозна питање/проблем које се може експериментално истражити</p> <p>ХЕ.3.6.2.* постави хипотезе</p> <p>ХЕ.3.6.3.* планира и изведе експеримент за тестирање хипотезе</p> <p>ХЕ.3.6.4.* донесе релевантан закључак на основу резултата добијених у експерименталном раду</p>
Угљоводоници	<p>ХЕ.1.6.1. формуле, називе и функционалне групе најважнијих угљоводоника</p> <p>ХЕ.1.6.2. основна физичка и хемијска својства угљоводоника</p> <p>ХЕ.1.6.3 практичан значај угљоводоника у свакодневном</p>	<p>ХЕ.2.6.1 значење термина: супституција, адиција, изомер</p> <p>ХЕ.2.6.2 да саставља формуле најважнијих представника класе органских једињења и</p>	<p>ХЕ.3.6.1. хемиске реакције угљоводоника</p> <p>ХЕ.3.6.2. видови практичне примене угљоводоника на основу својства која имају</p> <p>ХЕ. 3.6.3. пишу једначне хемијских реакција</p>

	животу	једначине хемијских реакција супституције ХЕ.2.6.3. пише једначине хемијских реакција сагоревања угљоводоника	угљоводоника
Органска једињења са кисеоником	ХЕ.1.7.1. формуле, називе и функционалне групе најважнијих алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара ХЕ.1.7.2. основна физичка и хемијска својства алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара ХЕ.1.7.3 практичан значај алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара у свакодневном животу	ХЕ.2.7.3. пише једначине хемијских реакција сагоревања једињења са кисеоником-алкохола	ХЕ.3.7.1. хемиске реакције алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара ХЕ.3.7.2. видови практичне примене алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара на основу својства која имају ХЕ. 3.7.3. пишу једначне хемијских реакција алкохола, карбонилних једињења, карбоксилних киселина и естара
Биолошки важна органска једињења	ХЕ.1.8.1 да наведе физичка својства (агрегатно стање и растворљивост) масти и уља, угљених хидрата, протеина ХЕ.1.8.2 примере и заступљеност масти и уља, угљених хидрата и протеина у намирницама	ХЕ. 2.8.1 најважније улоге масти и уља, угљених хидрата и протеина у живим организмима	ХЕ.3.8.1. основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине ХЕ. 3.8.2. основна хемијска својства масти и уља (сапонификацију и хидролизу) угљених хидрата и протеина
Хемија животне средине	ХЕ.1.9.1 значај безбедног поступања са супстанцама, начине		

њиховог правилног
складиштења, а са циљем очувања
здравља и животне средине

Техничко и информатичко образовање

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 68

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова вежби	Годишњи фонд часова
1. Информатичка технологија	8	8	16
2. Електротехнички материјали и инсталације	5	5	10
3. Електричне машине и уређаји	9	5	14
4. Дигитална електроника	7	5	12
5. Од идеје до реализације - модули	1	15	16
Укупно:	30	38	68

Циљеви наставе: да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку, техничку и информатичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да се ученици упознају са техничко-технолошки развијеним окружењем, стекну основну техничку и информатичку писменост, развију техничко мишљење, техничку културу рада.

Задаци наставе:

- стекну основно техничко и информатичко образовање и васпитање,
- стекну основна техничко-технолошка знања, умења, вештине и оспособљавају се за њихову примену у учењу, раду и свакодневном животу,
- сазнају основни концепт информационо-комуникационих технологија (ИКТ),
- сазнају улоге ИКТ у различитим струкама и сферама живота,
- упознају рад на рачунару,
- науче употребу рачунара са готовим програмима за обраду текста, за графичке приказе, интерфејс и интернет,
- развијају стваралачко и критичко мишљење,
- развијају способност практичног стварања, односно да реализују сопствене идеје према сопственом плану рада и афирмишу креативност и оригиналност,
- развијају психомоторне способности,
- усвоје претпоставке за свесну примену науке у техници, технологији и другим облицима друштвено корисног рада,
- савладавају основне принципе руковања различитим средствима рада, објектима технике и управљања технолошким процесима,
- развијају прецизност у раду, упорност и истрајност приликом решавања задатака,
- стичу радне навике и оспособљавају се за сарадњу и тимски рад,
- комуницирају на језику технике (техничка терминологија, цртежи),
- стекну знања за коришћење мерних инструмената,
- разумеју технолошке процесе и производе различитих технологија,
- препознају ограниченост природних ресурса,
- прилагоде динамичке конструкције (моделе) енергетском извору,
- одаберу оптимални систем управљања за динамичке конструкције (моделе),
- израде или примене једноставнији програм за управљање преко рачунара,
- упознају економске, техничко-технолошке, еколошке и етичке аспекте рада и производње и њихов значај на развој друштва,

- примењују мере и средства за личну заштиту при раду,
- знају мере заштите и потребу за обнову и унапређење животног окружења,
- на основу знања о врстама делатности и сагледавања својих интересовања правилно одаберу своју будућу професију.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Техничко и информатичко образовање				
Годишњи фонд часова: 68				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
1. Информатичка технологија	16	-задаје ученицима различите задатке које садрже текст, обраду података, табела, графикона. -контролише изradу задатака. -усмерава ученике на правилно и безбедно коришћење интернета.	-Фронтални, -индивидуални -демонстрација. -практични рад.	-Да ученици овладају практичном применом рачунара у решавању различитих задатака: обрада текста, података, табела, графике. -да користе интернет
2. Електротехнички материјали и инсталације	10	-Показује различите електротехничке материјале и њихову примену, упознаје ученике и упозорава на могуће последице дејства електричне енергије	-Фронтални, -индивидуални, -рад у пару -демонстрација, -презентација, -практичан рад.	-Упознавање електроинсталационих материјала и прибора. -Упознавање са могућим нежељеним последицама дејства струје и начином заштите
3. Електричне машине и уређаји	14	-Објашњава принципе и врсте електричних машина -упознаје ученике са применом електричних	-Фронтални, -индивидуални, -рад у пару	-Упознавање електротермичких апарата и уређаја у домаћинству. -Упознавање и примена

		машина	-модел, -демонстрација, -презентације.	релеја и електромагнета. -Упознавање врсте и намене електричних машина.
4. Дигитална електроника	12	-Показује ученицима основне елементе електронике, -упознаје ученике са њиховом применом, -демонстрира ученицима основне делове рачунара, -упознаје ученике са интерфејсом.	-Фронтални, -индивидуални, -рад у пару, -групни -демонстрација, -практичан рад, -презентација, -интерфејс.	-упознати ученике са начином функционисања аналогних и дигиталних телекомуникација и објаснити које су предности дигиталне технологије. -Разликовање основних делова рачунара: матична плоча, процесор, меморија, интерфејс и модем -упознавање са области телекомуникација и уређајима у овој области
5. Од идеје до реализације - модули	16	-Контролише практичну реализацију вежби, -повезује теоријска знања са практичним делом.	-Фронтални, -индивидуални -софтвери, -демонстрација, -практичан рад, -пројектни рад.	-Практична примена електричних кола: експеримент истраживање, од конструкторског материјала и симулација коришћењем рачунарског софтвера.

Физичко васпитање

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 68

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова увежбавања	Број часова провере	Годишњи фонд часова
Атлетика	5	13	4	22
Гимнастика	3	9	4	16
Спортска игра	14	12	4	30
Укупно:	22	34	12	68

Циљеви наставе:

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским, моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и непоходних теоретских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе:

- Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- Развој и усавршавање моторичких способности;
- Стицање моторичких умења која су као садржај утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- Формирање морално-вољних квалитета личности;
- Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- Стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове околине.

Оперативни задаци:

- Усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- Усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика и навике предвиђених програмом физичког васпитања;
- Примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- Естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Физичко васпитање					
Годишњи фонд часова: 68					
Садржаји програма	Број часова	Активности ученика у образовно васпитном раду	Активности наставника у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Атлетика	22	-ходање -трчање -вежбање -анализирање -такмичење	-дискусија -анализирање -објашњавање -показивање	-разговор -демонстрација -физичко вежбање	-разликује правилно од неправилног држања тела -развијање и усавршавање моторичких способности -изводи покрете у задатом смеру -вешто изводи једноставне форме природног кретања
Вежбе на справама и тлу	16	-вежбање -анализирање	-дискусија -анализирање -објашњавање -показивање	-демонстрација -физичко вежбање	-вешто изводи задате вежбе са реквизитима -уочава своје моторичке способности и особине, сличности и разлике међу вршњацима
Спортска игра	30	-вежбање -анализирање -трчање -скакање -такмичење	-дискусија -анализирање -објашњавање -показивање	-демонстрација -физичко вежбање -разговор	-познаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад

Стандарди

Наставни предмет: Физичко васпитање			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Атлетика	<p>ФВ.1.1.3. Ученик/ученица правилно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге стазе и мери резултат.</p> <p>ФВ.1.1.4. Зна терминологију, значај трчања, основе тренинга и пружа прву помоћ.</p> <p>ФВ.1.1.5. Ученик/ученица зна правилно да скаче удаљ згрчном варијантом технике и мери дужину скока.</p> <p>ФВ.1.1.6. Зна терминологију, основе тренинга и пружа прву помоћ</p> <p>ФВ.1.1.7. Ученик/ученица зна правилно да скаче увис варијантом технике маказице.</p> <p>ФВ.1.1.8. Зна терминологију, основе тренинга и пружа прву помоћ</p> <p>ФВ.1.1.9. Ученик/ученица правилно баца куглу из места и мери дужину хица.</p> <p>ФВ.1.1.10. Зна правила за такмичење, сигурносна правила, влада терминологијом, основама тренинга и пружа прву помоћ.</p>	<p>ФВ.2.1.3. Ученик/ученица правилно изводи варијанту технике штафетног трчања.</p> <p>ФВ.2.1.7. Ученик/ученица зна правила за такмичење</p> <p>ФВ.2.1.4. Ученик/ученица зна правилно да скаче удаљ варијантом технике увинуће.</p> <p>ФВ.2.1.7. Ученик/ученица зна правила за такмичење</p> <p>ФВ.2.1.5. Ученик/ученица зна правилно да скаче увис леђном варијантом технике.</p> <p>ФВ.2.1.7. Ученик/ученица зна правила за такмичење.</p> <p>ФВ.2.1.6. Ученик/ученица правилно баца куглу леђном варијантом технике.</p> <p>ФВ.2.1.7. Ученик/ученица зна правила за такмичење.</p> <p>ФВ.2.1.8. Ученик/ученица учествује на такмичењу у једној атлетској дисциплини.</p>	<p>ФВ.3.1.3. Ученик/ученица правилно изводи варијанту технике штафетног трчања.</p> <p>ФВ.3.1.4. Ученик/ученица учествује на такмичењу у атлетском петобоју.</p> <p>ФВ.3.1.5. Зна атлетска правила неопходна за учествовање на такмичењу у атлетском петобоју.</p>

<p>Вежбе на справама и тлу</p>	<p>ФВ.1.1.11. Ученик/ученица правилно изводи вежбе на тлу. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.12. Ученик/ученица правилно изводи прескоке разношку или згрчку уз помоћ ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ ФВ.1.1.13. Ученик/ученица изводи вежбе и комбинације вежби на греди. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.14. Ученица правилно изводи основне вежбе на двовисинском разбоју. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.15. Ученик правилно изводи основне вежбе на коњу са хваталкама ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.16. Ученик правилно изводи основне вежбе на</p>	<p>ФВ.2.1.9. Ученик/ученица на средњем нивоу правилно изводи сложеније вежбе на тлу, чува и помаже, поштује сигурносна правила. ФВ.2.1.17. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.2.1.10. Ученик/ученица правилно изводи згрчку. ФВ.2.1.11. Ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на греди. ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада. ФВ.2.1.12. Ученица правилно изводи вежбе и комбинације вежби на двовисинском разбоју ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада. ФВ.2.1.13. Ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на коњу са хваталкама. ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада.</p>	<p>ФВ.3.1.6. Ученик/ученица правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на тлу. САДРЖАЈ: Став на шакама, издржај, колут напредчћ; прекопит (салто згрченим телом) напред. ФВ.3.1.8. Ученица правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на греди. ФВ.3.1.9. Ученица правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на двовисинском Разбоју ФВ.3.1.10. Ученик правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на коњу са хваталкама ФВ.3.1.11. Ученик правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на круговима. ФВ.3.1.12. Ученик правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на паралелном разбоју ФВ.3.1.13. Ученик правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на вратилу ФВ.3.1.14. Ученик учествује у гимнастичком петобоју, а ученица учествује у гимнастичком четворобоју. ФВ.3.1.15. Зна мере сигурности,</p>
---------------------------------------	---	--	--

	<p>круговима ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.17. Ученик правилно изводи основне вежбе на паралелном разбоју. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ. ФВ.1.1.18. Ученик правилно изводи основне вежбе на вратилу. ФВ.1.1.19. Зна називе вежби, основе организације рада на справи и пружа прву помоћ.</p>	<p>ФВ.2.1.14. Ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на круговима. ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације Рада ФВ.2.1.15. Ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на паралелном разбоју ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада. ФВ.2.1.16. Ученик правилно изводи вежбе и комбинације вежби на вратилу ФВ.2.1.17. Зна мере сигурности, чување и помагање, називе вежби и основе организације рада.</p>	<p>чување и помагање, називе вежби, основе организације рада и учествује на школском такмичењу.</p>
Плес	<p>ФВ.1.1.20. Ученик/ученица се успешно креће у ритму и темпу музичке пратње у простору основним облицима кретања (ходање, трчање).</p>	<p>ФВ.2.1.18. Ученик/ученица повезује просторно и временски плесне елементе у целину, изводи и реализује најмање један одабрани дечији плес. ФВ.2.1.19. Влада основном терминологијом, препознаје и разликује друштвене и народне плесове.</p>	<p>ФВ.3.1.16. Ученик/ученица самостално изводи сопствену композицију покрета и кретања уз музичку пратњу и успешно моторички у ритму и темпу реализује одабрани народни, друштвени и дечији плес; влада основама тренинга и учествује на такмичењу</p>
Ритмичка гимнастика	<p>ФВ.1.1.21. Ученица правилно изводи основне вежбе из ритмичке</p>	<p>ФВ.2.1.20. Ученица правилно изводи вежбу са реквизитима.</p>	<p>ФВ.3.1.18. Ученица правилно изводи самостални састав без и са</p>

	гимнастике. ФВ.1.1.22. Зна називе вежби и основе тренинга, пружа прву помоћ.		реквизитима из ритмичке гимнастике и учествује на такмичењу.
Спортска игра	ФВ.1.1.1. Ученик/ученица игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других. ФВ.1.1.2. Зна функцију спортске игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.	ФВ.2.1.1. Ученик/ученица игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. ФВ.2.1.2. Зна функцију и значај спортске игре, већи број правила, принципе и утицај тренинга.	ФВ.3.1.1. Ученик/ученица игра спортску игру примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама. ФВ.3.1.2. Зна тактику игре, систем такмичења, начин организовања утакмице и суди
Вежбе обликовања	ФВ.1.1.24. Ученик/ученица правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела. ФВ.1.1.25. Зна утицај и значај вежби обликовања за организам, познаје поделу вежби обликовања и њихову терминологију, и функцију појединих вежби у комплексу.	ФВ.2.1.22. Ученик/ученица правилно изводи и показује више комплекса вежби обликовања без и са реквизитима. ФВ.2.1.23. Зна принципе састављања комплекса вежби обликовања и дозирање оптерећења.	ФВ.3.1.20. Ученик/ученица саставља, правилно изводи и показује сложене комплексе вежби обликовања без и са реквизитима. ФВ.3.1.21. Зна да саставља комплексе вежби обликовања и дозира оптерећење.
Знања о физичком вежбању и физичком васпитању	ФВ.1.2.1. Ученик/ученица зна смисао Физичког васпитања. ФВ.1.2.2. Ученик/ученица зна утицај физичког вежбања.	ФВ.2.2.1. Ученик/ученица зна терминологију. ФВ.2.2.2. Ученик/ученица основе тренинга.	ФВ.3.2.1. Ученик/ученица зна правила индивидуалних спортских грана и спортских игара. ФВ.3.2.2. Ученик/ученица зна

	<p>ФВ.1.2.3. Ученик/ученица зна основне појмове везане за физичко вежбање.</p> <p>ФВ.1.2.4. Ученик/ученица зна безбедност током вежбања.</p> <p>ФВ.1.2.5. Ученик/ученица зна основна правила спортских игара.</p>	<p>ФВ.2.2.3. Ученик/ученица да дозира оптерећење током вежбања.</p>	<p>основе система такмичења.</p> <p>ФВ.3.2.3. Ученик/ученица зна начин организовања такмичења.</p>
Вредновање физичког вежбања	<p>ФВ.1.3.1. Ученик/ученица испољава позитиван став према физичком вежбању у свакодневном животу.</p> <p>ФВ.1.3.2. Ученик/ученица испољава заинтересованост за физичко вежбање.</p> <p>ФВ.1.3.3. Доказује се кроз физичко вежбање.</p> <p>ФВ.1.3.4. Ученик/ученица испољава позитиван став према сарадњи са другима у реализацији различитих задатака Физичког васпитања.</p>		

Б. Обавезни изборни наставни предмети

Верска настава

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 34

Циљ наставе:

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православно погледна свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот(историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот(будућу димензију идеалног).То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење(литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота(однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом.

Задаци наставе:

Задаци наставе веронауке јесу да код ученика:

- развије отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;
- развије способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божију и за себе,
- развије тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже измђу заједнице и властите личности и ка остварењу сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом;
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;

- изградисвест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Верска настава				
Годишњи фонд часова: 34				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Учење о личности на основу православне триадологије	4	Излагање учења православних отаца у контексту триадологије. Василије Велики, григорије Богослов	Фронтални групни индивидуални	деловито знање да је метафизичко начело постојања Бог, односно да истинско биће теба тражити у Богу који је Света Тројица
Разлика између природе и личности у Богу	2	Излагање учења православних отаца у контексту триадологије. Василије Велики, григорије Богослов . . . Указивање на својства Божанске природе и сјојства створене природе	Фронтални групни индивидуални	Да се створи свет да постоје разлике између природе и личности
Онтнолошке последице православне триадологије по човека и створен свет (личност као носилац постојања природе)	4	Искуство љубави према једној личности и искуство губитка те личности Пример како мајка гледа на губитак свог детета, а како гледају други	Фронтални групни индивидуални	Целовито знање да је онтолошко начело на основу православног учења о Богу као Св. Тројицу, а не природа - запажање да је личност

				носилац постојања природе
Човек као личност (личност као заједница)	3	Објашњење да је човек створен као икона Божија и да треба да превазиђе смрт	Фронтални групни индивидуални	Уоче да у хришћанској онтологији нема сукоба и искључивости између једног и многих
Сједињење трварне и нетварне природе у једној личности Христовој (халкидонски Четврти Васељенски сабор и његове одлуке)	3	Објашњење преко дефиниције са IV Васељенског сабора да личност може бити носилац постојања више природе	фронтални групни индивидуални	Целовито знање да је личност заједница слободе са другом личношћу
Обожење створене природе у Христовој личности (личност као носилац постојања природе може имати више природа у себи)	6	Објашњење преко дефиниције са IV Васељенског сабора да личност може бити носилац постојања више природе	фронтални групни индивидуални	Целовито знање о човеку као личности и његовом позиву да постоји на начин на који постоји Св. Тројица, ако жели да превазиђе ограничења своје природе, што се отвараје у Христу, односно у Литургији
Црква као тело христово и литургијска појава Цркве)	6	Објашњење апостола Павла у 1. Кор.12 (О духовници даровима и јединству тела Христовог – Цркве)	фронтални групни индивидуални	Целовито знање о Цркви као заједници љубави где смо окупљени око Христа - уочавање да се јединство света и човека остварује у Христу на Литургији
Будуће Царство Божије као узрок Цркве (последњи догађај Царства Божијег даје	3	Објашњење на основу учења Св. Максима	фронтални	- Целовито знање да Бог поштује човекову слободу

истинитост историјским догађајима)		Исповедника - Узрок постојања света је у будућности	групни индивидуални	и да није одустао од првобитног циља због кога је створио свет – да се свет сједини с њим посретством човека и да тако живи вечно
Светост и Царство Божије у православној иконографији	3	- Примери непостојање сенки на иконама - Присуство апостола Павла при силаску Св. духа на апостоле и други	фронтални групни индивидуални	да уоче да православна иконографија приказује човека и природу онако како ће они изгледати у будћем Царству Божијем

Грађанско васпитање

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 34

Наставни план

Наставни садржај	Годишњи фонд часова
Увод	2
Деца у савременом свету	18
Медији у савременом друштву	11
Завршни део	3
Укупно:	34

Циљеви наставе:

Циљ наставе грађанског васпитања јесте да ученици стекну сазнања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за компетентан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву.

Задаци наставе:

Задатак наставе грађанског васпитања јесте стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе грађанског васпитања сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе грађанског васпитања буду у пуној мери реализовани.

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- разумеју значења кључних појмова који се односе на грађанина, државу и власт
- схвате историјски развој грађанских права и слобода
- се упознају са карактеристикама одговорног и активног грађанина
- разумеју место и улогу детета као грађанина у друштву
- разумеју однос између грађанских права појединца и општег добра
- се упознају са начинима развијања грађанске одговорности
- разумеју волонтерски покрет и значај волонтерских акција
- буду подстицани да се ангажују у различитим иницијативама и акцијама;
- разумеју значај иницијативе за постизање промена у друштвеној заједници
- разумеју неопходност постојања власти
- се упознају са концептом ограничене власти
- се упознају са институцијом Ученичког парламента.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Грађанско васпитање				
Годишњи фонд часова: 34				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Увод	2	-Разговор -Размена мишљења	-Усмено излагање -Слободан разговор -Дискусија	-Поглед уназад, подсећање на научено и сазнање о новом
Деца у савременом свету	18	-Разговор, -Самосталан рад -Аргументовање -Анализирање -Извођење сопствених закључака -Активно укључивање у различите процесе	-Усмено излагање -Слободан разговор -Дискусија -Дебата -Радионице -Игровне активности -Истраживачки рад -Тимски рад -Решавање проблема – хеуристички приступ	-Стварање слике о сопственом месту и улози због унапређења положаја детета, самим тим развијање квалитетније демократске личности
Медији у савременом друштву	11	-Читање штампе, посета медијских кућа, -Игра улога -Истраживање -Анализирање -Извођење закључака	-Усмено излагање -Слободан разговор -Дискусија -Дебата -Радионице -Игровне активности -Истраживачки рад -Тимски рад -Решавање проблема – хеуристички приступ	-Разумевање улоге и значаја медија у друштву
Завршни део	3	-Разговор -Анализа	-Усмено излагање -Слободан разговор -Дискусија	-Развијање демократске мисли и личности

Руски језик

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 68

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обраде	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Снова за партой	2	5	7
Годовой круговорот	2	8	10
Родительский дом – начало начал	2	9	11
Зимние радости	5	6	11
Кто в Москве не бывал, красоты не видал	4	5	9
У кого что болит, тот о том и говорит	2	7	9
Едем на экскурсию! Ура!	4	7	11
Укупно:	21	47	68

Циљеви наставе:

Развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, њихових хуманистичких, моралних и естетских ставова; стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији.

Задаци наставе:

Изговор и бележење сугласничких група. Слагање субјекта и именског предиката. Употреба глаголског вида и система глаголских времена. Исказивање заповести. Исказивање негације. Исказивање начина вршења радње. Исказивање места и правца. Употреба глагола кретања. Саопштавање садржаја дијалога или опис слике, предмета или лица у неколико кратких реченица.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Руски језик				
Годишњи фонд часова: 68				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Снова за партой	7	-слушање -читање текста -коминикација -посматрање и склапање приче -препричавање	-индивидуални -фронтални -у пару	-разуме монолошко излагање наставника -кратко саопштавање садржаја монолога -да савлада технику читања, глобално разуме садржај непознатог текста -да издвоји најбитније елементе из обрађеног текста користећи савладану језичку грађу
Годовой круговорот	10	-слушање -читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату	-индивидуални -фронтални -у пару	--разуме дијалоге и монолошка излагања -даље усавршава изговор гласова -монолошки представи себе или другог -савладава технике читања -пише сложене реченице
Родительскийу дом – начало начал	11	-слушање -читање	-индивидуални -фронтални	-разуме и реагује на монолошка и дијалошка

		<ul style="list-style-type: none"> -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату -усвајање нових граматичких садржаја 	-у пару	<ul style="list-style-type: none"> излагања наставника -да ступи у дијалог у оквиру шест до осам реплика постављањем питања и одговарањем на питања -води разговор у оквирима комуникативних функција
Зимние радости	11	<ul style="list-style-type: none"> -слушање -читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату -усвајање нових садржаја 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални -фронтални -у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -разуме кратке дијалогe, приче и песме у вези са обрађеном темом -даље савладава основна правила графије и ортографије -пише једноставне поруке и кратка неформална писма
Кто в Москве не бывал, красоты не видал	9	<ul style="list-style-type: none"> -слушање -читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату -усвајање нових граматичких садржаја 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални -фронтални -у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -препознаје поред изјавне, заповедне и упитне -разуме глобално садржај непознатог текста -издваја најбитније елементе из обрађеног дијалога или текста
У кого что болит, тот о том и говорит	9	<ul style="list-style-type: none"> -слушање -читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални -фронтални -у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -користи спонтано најчешће устаљене изразе учтивости -пише реченице, изоловано или у краћим изменама

Едем на екскурсию! Ура	11	-читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату	-индивидуални -фронтални -у пару	-даље усавршава изговор гласова -даље савладава технике читања -издваја најбитније елементе обрађеног дијалога и преформулише садржај
-------------------------------	----	---	--	---

Физичко васпитање-изборни спорт

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 34

Наставни план

	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
- изабране спортске гране	1	34
- слободне активности(секције)		
- активности у природи	1	17
-корективно-педагошки рад		
- школска и друга такмичења		

Слободне активности (секције)

Слободне активности (секције) организују се за ученике са посебним интересовањем за спорт. Рад се одвија у спортским секцијама или школским екипама које се формирају према интересовању, способностима и полу ученика.

Активности у природи

Од активности у природи, планирана су два кроса и два излета.

Кросеви

-јесењи крос, у организацији Црвеног крста (октобар)

-пролећни крос, у организацији Спортског савеза и РТС-а (мај).

Корективно-педагошки рад

Корективно-педагошки рад се организује за ученике који имају лоше држање тела. Рад спроводи наставник у сарадњи са лекаром или физијатром који утврђује степен деформитета и прописује вежбе. Тежи случајеви телесних деформитета третирају се у здравственим установама.

Школска и друга такмичења

Школа организује и спроводи спортска такмичења као интегрални део процеса физичког васпитања, тј. обавезна унутар школска и међуодељенска такмичења у :

1. Стоном тенису
2. Спортским играма

У сарадњи са Спортским савезом града Ужица, организују се такмичења међушколског карактера у свим спортским дисциплинама према календару који прави Министарство просвете и спорта и Спортски савез.

Циљеви наставе:

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским, моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и непоходних теоретских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе:

- Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- Развој и усавршавање моторичких способности;
- Стицање моторичких умења која су као садржај утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- Формирање морално-вољних квалитета личности;
- Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- Стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове околине.

Оперативни задаци:

- Усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- Усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика и навике предвиђених програмом физичког васпитања;
- Примена стечних знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- Естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Стандарди

Наставни предмет: Изабрани спорт			
Област	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Одбојка	<p>ФВ.1.1.1. Ученик/ученица на основном нивоу игра одбојку примењујући основне елементе технике, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других.</p> <p>ФВ.1.1.2. Зна функцију одбојке, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.</p>	<p>ФВ.2.1.1. Ученик/ученица на средњем нивоу игра одбојку примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.</p> <p>ФВ.2.1.2. Зна функцију и значај одбојке, већи број правила, принципе и утицај тренинга</p>	<p>ФВ.3.1.1. Ученик/ученица на напредном нивоу игра одбојку примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама.</p> <p>ФВ.3.1.2. Зна тактику одбојке, систем такмичења, начин организовања утакмице и суди.</p>
Стони тенис	<p>ФВ.1.1.26. Ученик/ученица игра стони тенис примењујући основне елементе технике и поштује правила игре.</p> <p>ФВ.1.1.27. Зна функцију стоног тениса, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и методичку тренинга, пружа прву помоћ.</p>	<p>ФВ.2.1.24. Ученик/ученица игра стони тенис користећи виши ниво технике удараца повезујући их са кретањем, може да одигра тактичку замисао и користи више врста сервиса.</p> <p>ФВ.2.1.25. Зна функцију и значај стоног тениса, већи број правила, принципе и утицаја тренинга.</p>	<p>ФВ.3.1.22. Ученик/ученица игра стони тенис повезујући одигравање сложених елемената у целину заједно са кретањем, формира концепције игре према својим психо-физичким способностима, организује школско такмичење, суди на такмичењу.</p> <p>ФВ.3.1.23. Зна тактику стоног тениса, систем такмичења, начин организовања меча и суди.</p>

В. Изборни наставни предмети**Информатика и рачунарство**

Недељни број часова: 1

Годишњи број часова: 34

Наставни план

Наставни садржај	Број часова обrade	Број часова утврђивања	Годишњи фонд часова
Табеларни прорачуни	3	7	10
Изборни модули	2	8	10
Израда самосталног пројекта	3	11	14
Укупно:	8	26	34

Циљеви наставе:

Циљ образовно-васпитног рада информатике и рачунарства јесте да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу.

Задаци наставе:

Задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање основних појмова из информатике и рачунарства;
- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- оспособљавање за рад на рачунару;
- подстицање креативног рада са рачунаром.

Оперативни задаци:

- Упознавање ученика са применом рачунара у области табеларних прорачуна и изради графикона;
- Упознавање ученика са фазама израде проблемских задатака на рачунару;
- Упознавање ученика са основама језика за израду једноставних презентација на мрежи;
- Упознавање ученика са могућностима специјализованих програма за израду презентација на мрежи;
- Оспособљавање ученика за самосталну израду пројекта применом рачунарских технологија.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Информатика и рачунарство				
Годишњи фонд часова:34				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Табеларни прорачуни	10	<ul style="list-style-type: none"> - Упознати ученике са програмским пакетом Microsoft Office Excel и објаснити начине покретања програма. - Објаснити све алатке у програму са посебним освртом на формуле и графиконе. - Објаснити такође, ученицима како се креира нови, и отвара постојећи документ. - Сваки ученик треба да испроба рад са основним формулама. - Показати ученицима како се цртају основни графикони. - Кроз практичан рад сви ученици треба да науче да креирају табелу и нацртају сваки задати графикон комбинујући стечена знања. - Подсетити ученике на команде Clipboard-а (Cut, Copy и Paste) и показати 	1.Демонстрационе. 2.Методe практичног рада. 3.Документационе: *уџбеник, *помоћна литература	Ученик треба да <ul style="list-style-type: none"> - овлада програмским пакетом Microsoft Office Excel - уме да отвори стари и креира нови документ - уме да форматира ћелије - зна да ради са основним формулама - зна да нацрта основне графиконе - упозна линијски мени и све опције линијског менија - уме да користи уграђене формуле уме да ради са графичким објектима

		им како се оне примењују у овом програму. Демонстрирати ученицима могућности програмског пакета Microsoft Office Excel.		
Изборни модули Програмирање	10	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснити појам и развој програмских језика, а нарочито се осврнути на појам алгорита. - Ученик треба да самостално напише алгорита. - Прелазак алгорита у програм, са декларисањем променљивих, типовима података и командом доделе вредности. - Један час вежбати креирање програма који захтевају познавање контролних структура, петљи и низова (на пример, програм за факторијел највећег елемента низа). - Контролну структуру IF...Then...Else објаснити детаљно (уз алгорита) и вежбати програме који укључују коришћење контролне структуре, као команду исписа (Print). 	<p>1.Вербалне: -монолог (предавања, описивања и објашњења) -дијалог.</p> <p>2.Документационе: -уџбеник, -помоћна литература.</p> <p>3.Демонстрационе.</p> <p>4. Методе практичног рада.</p>	<p>Ученик треба да</p> <ul style="list-style-type: none"> - потпуно овлада програмским језиком Visual Basic-ом - у стању је да самостално напише програм у Visual Basic-у - примењује команде за доделу вредности - може да објасни контролну структуру IF...Then...Else - може да примени команде уноса и исписа - може да објасни и примени контролну структуру For...To

		<ul style="list-style-type: none"> - Контролну структуру Fog...То такође детаљно презентовати уз алгоритам. - Демонстрирати могућности програмског пакета, односно израду тежих програма. 		
HTML		<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрирати могућности језика HTML. - Демонстрирати могућности језика MS Publisher, MS Front Page, Dreamweaver, Joomla,... 	<p>1.Вербалне: -монолог (предавања, описивања и објашњења) -дијалог.</p> <p>2.Документационе: -уџбеник, -помоћна литература.</p> <p>3.Демонстрационе.</p> <p>4. Методе практичног рада.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - може да критички вреднује информације доступне на мрежној презентацији - може да направи квалитетну презентацију на мрежи
Израда самосталног пројекта	14	<ul style="list-style-type: none"> - Пепоручити теме из школског програма или слободне теме као што су: <i>Наша школа, Одељенски CD,...</i> - Дискутовати и анализирати одабрану тему. - Упутити ученике на потребну литературу. - Објаснити појам ауторских права и скренути пажњу на начине дељења дигиталних материјала, 	<p>1.Вербалне.</p> <p>2.Документа-ционе (слике и мултимед. садржаји).</p> <p>3.Демонстра-ционе</p> <p>4. Методе практичног рада.</p>	<p>. Избор теме. Израда плана рада на пројекту. Избор средстава за реализацију пројекта. Израда пројекта. Вредновање пројекта</p>

- односно начине преузимања туђих материјала и постављање својих на интернет.
- Објаснити ученицима све фазе израде пројекта појединачно.
 - Разговарати са ученицима и сачинити избор потребних програма и алата за израду пројекта, као што су: дигитални фотоапарат, камера, скенер...
 - Приказати и презентовати урађене пројекте одељењу или широј заједници.
 - Коментарисати и анализирати представљене пројекте заједно са ученицима.
- Разговарати о тешкоћама на које су ученици наишли током реализације пројекта и на које начине су их превазишли.

Г. Облик образовно-васпитног рада

Допунска настава

Српски језик

Број часова: 1 месечно

Циљеви и задаци допунске наставе:

- Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе.
- Усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу.
- Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу.
- Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја.
- Посебно помоћи ученицима који раде по ИОП и Инклузији.
- Пружање помоћи ученицима који због болести, слабог предзнања или из било којих других разлога нису усвојили одређено наставно градиво.
- Омогућити да ученик кроз вежбање савлада како теоретски, тако и практични део градива у оквиру својих могућности.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Српски језик				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Грађење речи	2	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	монологски дијалогски тимски рад	Усвајање основних знања о грађењу речи
Систем зависних реченица	4	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	монологски дијалогски тимски рад	Уочавање зависне реченице у оквиру више реченице и одређивање врсте зависне реченице
Синтагме	2	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	монологски дијалогски тимски рад	Утврђивање знања о синтагмама (синтагма као појам и врсте синтагми-препознавање)
Акцент	1	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	монологски дијалогски тимски рад	Утврђивање и усвајање основних правила акцентуације у српском језику, усвајање акценатских знакова, одређивање акценатског слога...)

Страни језик-Енглески језик**Недељни број часова: 1 месечно****Циљеви допунске наставе:**

Допунска настава се организује за ученике који спорије разумевају, усвајају и стичи знања; за ученике који су били одсутни са часова; и за оне који желе да још боље упознају наставну тему са циљем да ученици према својим способностима и брзини напредовања усвоје што квалитетније резултате и знања.

Задаци допунске наставе:

Помагање ученицима да постигну бољи успех, рад у малим групама и индивидуални рад

Годишњи план рада по областима**Наставни предмет: Енглески језик****Годишњи фонд часова: 9**

Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Глаголска времена	2	- израда задатака - читање - писање	- индивидуални - фронтални	- самостални приступ проблему који је везан за глаголска времена - разликовање глаголских времена
Реченице	1	- писање - анализа реченице - допуњавање реченице	- индивидуални - фронтални	- рад на писању у циљу побољшања - напредније писање
Кондиционалне реченице	2	- израда задатака - решавање тестова	- индивидуални - фронтални	- правилно грађење и употреба кондиционалних реченица
Врсте речи	1	- грађење речи	- индивидуални	- правилно

		- читање - самостални рад	- фронтални	коришћење и грађење речи
Неуправни говор	1	- допуњавање реченица	- индивидуални - фронтални	Правилно пребацивање реченица из управног у неуправни говор

Историја**Број часова: 1 месечно****Циљеви допунске наставе:**

- уме да наведе узроке и последице Другог светског рата
- препознаје значење појмова: квислинг, инвазија, офанзива
- зна на којем простору су се одиграли најважнији догађаји из опште и националне историје прве половине XX века
- препознаје значење појмова: регент, арбитража, претензија
- уме да наведе узроке и последице Балканских ратова и Првог светског рата
- зна ко су: Вудро Вилсон, Радомир Путник, Степа Степановић, Петар Бојовић

Задаци допунске наставе:

- именују најважније појаве из опште и националне историје у периоду прве половине XX века
- препознаје на основу карактеристичних историјских извора о којој историјској појави, догађају или личности је реч
- уме да прочита једноставне историјске информације дате у форми графикана

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Историја				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Општа и национална историја крајем 19. и почетком 20. века	9		-наративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм	- Ученик треба да се упозна са променама које су настале у сфери политике, економије и технолошког развоја у овом периоду и да та знања усвоји
Општа и национална историја током Првог светског рата			-наративна -дијалогска	- Ученик треба да научи узрок, ток рата, као и

			-илустративна -текстуална -стрип или филм	последице које је Велики рат донео.
Општа и национална историја у међуратном периоду			-наративна -дијалoшка -илустративна -текстуална -стрип или филм	- Ученик треба да усвоји знање о тоталитарним режимима и узроцима који су довели до економске кризе и отпочињања Другог светског рата
Општа и национална историја током Другог светског рата			-наративна -дијалoшка -илустративна -текстуална -стрип или филм	-Ученик треба да усвоји знање о најбитнијим догађањима током Другог светског рата и променама које су се догодиле у Европи и у самој Југославији.
Општа и национална историја после Другог светског рата			-наративна -дијалoшка -илустративна -текстуална -стрип или филм	- Ученик треба да усвоји знање о блоковској подели света после Другог светског рата; културном , економском и технолошком развоју света, променама у Југославији у периоду од 1945-1980, као и о распаду Југославије.

Географија

Број часова: 1 месечно

Циљеви допунске наставе:

- исказивање заинтересованости за шира знања из предмета,
- истрживачки рад,
- самостално истраживање и коришћење стручне литературе, штампе,
- проширивање стечених знања и њихова примена,
- примена савремених технологија –интернет,
- стицање и развијање знања и разумевања, умења и ставова према светским и националним вредностима и достигнућима.
 - избор ученика –пријављених у анкети,
 - анализа , израда годишњег плана и усвајање,
 - уређење паноа тематским картама, новинским извештајима,
 - реферати –писање и анализа,
 - употреба рачунара и интернета,
 - читање литературе и штампе,
 - обнављање и проширивање већ стечених знања од петог до осмог разреда,
 - припрема и учешће на такмичењима,
 - припрема , учешће у организовању и извођењу екскурзија,
 - уређење и креирање школског сајта,
 - јавно презентовање и приказивање најбољих постигнућа,
 - анализа рада и постигнућа у додатној настави.

Ове теме чине једну целину и биће обрађиване током школске године, кроз више часова

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Географија				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Географски положај, границе и величина Републике Србије	2	- слушају, питају, разговарају, користе историјски атлас	-дијалoшка, илустративна, наративна	-разумевање основних појмова географског периода, препознавање, коришћење географске карте
Природне одлике Републике Србије	4	- слушају, питају, разговарају, користе историјски атлас, читају	-дијалoшка, текстуалана, наративна-рад у паровима	-брже и боље уочавање и разумевање у својених знања, коришћење географске карте
Становништво и Насеља	1	- слушају, питају, разговарају, читају, упоређују, илуструју	-дијалoшка, текстуалана, наративна, илустративна	-разумевање нових појмова и чињеница, усвајање и примена стечених знања
Привреда Републике Србије	1	- слушају, питају, разговарају, читају, упоређују, илуструју, користе атлас	-дијалoшка, текстуалана, наративна-групни рад	-усвајање знања, уочавање узрочно последичних веза, примена стечених знања, коришћење карте
Срби ван граница Србије	1	- слушају, питају, разговарају, читају, упоређују, илуструју, користе атлас	-дијалoшка, текстуалана, наративна-групни рад	-усвајање знања, уочавање узрочно последичних веза, примена стечених знања, коришћење карте

Физика

Број часова: 1 месечно

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Физика Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Сила и кретање	2	Ученици: посматрају уз помоћ наставника наводе примере, закључују, учествују у анализи и решавању једноставних задатака. Наставник позаује ,наводи примере, даје додатна објашњења, показује решавање једноставнијих задатака усмерава и подстиче ученике.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: разликује врсте кретања; мери и рачуна брзину и убрзање и да зна њихове мерне јединице: научи други и трећи Њутнов закон механике и да изврши динамичко мерење силе.
Кретање тела под дејством силе теже	2	Ученици: треба да прате, уз помоћ наставника расуђују, уочавају разлике и решавају једноставне проблеме. Наставник показује ,наводи примере, даје додатна објашњења, показује решавање једноставнијих задатака усмерава и подстиче ученике.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: упозна слободан пад; хитац навише; хитац наниже; силу трења; силу отпора средине и разуме безтежинско стање тела.
Равнотежа	2	Ученици: треба да посматрају, питају, уз помоћ наставника уочавају, наводе примере, решавају једноставне задатке. Наставник показује ,наводи примере, даје додатна објашњења, показује решавање једноставнијих задатака	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: научи да сложи и разложи векторске величине; да зна када је тело у равнотежи; да објасни силу потиска и

		усмерава и подстиче ученике.		Архимедов закон.
Механички рад, снага и енергија	2	Ученици: посматрају, уз помоћ наставника уочавају, наводе примере и закључују и решавају једноставне задатке. Објашњава кинетичку енергију, наводи на закључке, упућује на коришћење књиге и литературе.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: зна када се врши механички рад и да је једнак промени енергије; зна како се рачуна снага; ко има кинетичку, а ко потенцијалну енергију; и да зна мерне јединице рада, снаге и енергије.
Топлотне појаве	1	Ученици: посматрају, питају, уз помоћ наставника уочавају, повезују, записују и закључују. Наставник показује ,наводи примере, даје додатна објашњења, показује решавање једноставнијих задатака усмерава и подстиче ученике.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: знају да се укупна енергија тела састоји од кинетичке и потенцијалне енергије молекула унутар тела; да зна како се одређује количина топлоте и која је њена мерна јединица.

Математика

Број часова: 1 месечно

Циљеви допунске наставе:

-идентификација ученика за допунску наставу у септембру месецу на основу резултата са иницијалног теста градива предходног разреда – утврђивање знања које је потребно за даљи рад.

У допунски рад могу током година да се укључе и ученици који из различитих разлога нису успели да савладају делове градива. Допунски рад за поједине ученике траје док се не овлада одређено градиво;

-усвајање садржаја који ученици нису усвојили током редовне наставе;

-давање упутстава за савладавање тешкоћа у учењу;

-оспособљавање ученика за решавање задатака на основном нивоу;

Задаци допунске наставе:

Ученици треба да:

- схвате основна својства једнакости и неједнакости;
- умеју да решавају линеарне једначине (неједначине) и системе линеарних једначина с једном и две непознате ;
- могу да изразе математичким језиком и реше једноставније текстуалне задатке (нарочито помоћу једначина);
- могу поуздано да цртају и читају једноставније графике у вези с том функцијом;
- умеју да састављају једноставне таблице и цртају одговарајуће графиконе-дијаграме разних стања, појава и процеса;
- схвате међусобне односе тачака, правих и равни у простору;
- упознају најбитније чињенице о пројекцијама на раван;
- упознају геометријска тела (призму, пирамиду, ваљак, купу и лопту), њихове елементе и својства; умеју да цртају мреже и да израчунавају површину и запремину једноставнијих тела;

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Математика				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Тачка, права и раван дијелар	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	однос тачке и праве, тачке и равни и одређености праве и равни однос правих, мимоилазне праве однос праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни однос две равни, дијелар
Једначина и примена једначине	1	-уочава -именује -разликује	-демонстративна -дијалогска	основна својства једнакости, Еквивалентност једначине ресавање линеарних једначина с' једном непознатом, примери и примене
Ортогонална пројекција	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	ортогонална пројекција на раван
Призма (Р и V) – пресеци	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	призма, појам, врста, елементи мрежа призме. Површина призме мерење запремине. Запремина призме
Пирамида (Р и V)	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	пирамида, појам, врсте и елементи. Мрежа пирамиде. Површина и запремина пирамиде

Ваљак и купа (P и V)	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалoшка	Ваљак,настанак,елементи и врсте.Мрежа ваљка.P и V ваљка.Купа,настанак и елементи.Мрежа купе.P и V купе
Функција и график функције	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалoшка	Функција и њен график
Систем једначина са две непознате	1	-уочава -именује -разликује	-демонстративна -дијалoшка	линеарне једначине са две непознате и њихова решења методе решавања система линеарних једначина
Сложене фигуре	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалoшка	Сложене фигуре.Израчунавање P и V

Биологија**Број часова: 1 месечно****Циљеви допунске наставе:**

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Задаци допунске наставе:

- оспособити ученике да овладају основним појмовима из биологије ради лакшег уклапања у редовни наставни процес;
- омогућити ученицима да на што лакши начин надокнаде и усвоје појмове које су пропустили због краћег или дужег изостајања са редовне наставе;
- омогућити ученицима да овладају различитим методама учења биолошких садржаја ради развијања самосталности у учењу.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Биологија				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Екологија и животна средина	2	- слушају - питају - разговарају	Дијалогска, демонстративна, илустративна	- боље разумевање основних еколошких појмова - разумевање различитих нивоа организације у природи
Угрожавање, заштита и унапређење екосистема	4	- слушају - питају - разговарају	- дијалогска - демонстративна, - илустративна	- боље разумевање и уочавање начина штетног деловања човечанства на природу

				- разумевање начина и значаја заштите природе
Глобалне последице загађивања животне средине	1	- слушају - питају - разговарају	- дијалoшка - демонстративна, - илустративна	- боље разумевање узрока и последица главних глобалних еколошких проблема (глобално загревање, киселе кише, оштећење озонског омотача)
Животна средина и одрживи развој	1	- слушају - питају - разговарају	- дијалoшка - демонстративна, - илустративна	- боље разумевање значаја одржвог развоја
Животна средина, здравље и култура живљења	1	- слушају - питају - разговарају	- дијалoшка - демонстративна, - илустративна	боље разумевање главних проблема савременог начина живота - разумевање основних елемената културе живљења

Хемија**Број часова: 1 месечно****Циљеви допунске наставе:**

Циљ допунске наставе хемије јесте да се ученицима који нису савладали садржаје хемије омогући лакше укључивање у редовни васпитно-образовни процес, као и да им се развију упорност, самосталност и тачност у раду

Задаци допунске наставе:

- оспособити ученике да овладају основним хемијским појмовима ради лакшег уклапања у редовни наставни процес;
- омогућити ученицима да на што лакши начин надокнаде и усвоје појмове које су пропустили због краћег или дужег изостајања са редовне наставе;
- омогућити ученицима да овладају различитим методама учења хемијских садржаја ради развијања самосталности у учењу.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Хемија				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Хемијски елементи и једињења	2	- користи податке из таблице ПСЕ - повезује знања и изводи закључке - из текста вади битне појмове и податке	- индивидуални рад - групни рад	- зна разлику метала и неметала - зна примену неких елемената и њихових једињења - зна својства неких елемената - зна разлику хемијских метала и техничких метала
Класе неорганских једињења	2	- повезује појмове - пише једноставније једначине	- индивидуални рад - групни рад	- зна преко формуле да одреди класу једињења - разликује својства киселина

		<ul style="list-style-type: none"> - доказује киселине и базе индикаторима - ради једноставније огледе 		<ul style="list-style-type: none"> и база - ради једноставније задатке
Угљоводоници	2	<ul style="list-style-type: none"> - помоћу модела склапа формуле угљоводоника - повезује знања, закључује - поставља питања, пише једначине 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални рад - групни рад 	<ul style="list-style-type: none"> - зна поделу угљоводоника - преко везе разликује засићене и незасићене угљоводонике - помоћу опште формуле пише формуле угљоводоника - зна нека својства и примену
Органска једињења са кисеоником	3	<ul style="list-style-type: none"> - помоћу модела склапа формуле - поставља питања, повезује и закључује - пише формуле и једноставније једначине - ради једноставније огледе 	<ul style="list-style-type: none"> - индивидуални рад - групни рад 	<ul style="list-style-type: none"> - према функционалној групи разликује класе једињења - зна примену и својства етанола - зна примену и својствасирћетне киселине - зна шта су естри и како настају

Додатна настава**Српски језик****Број часова: 1 месечно****Циљеви и задаци додатне наставе:**

Уочавање потенцијално даровитих ученика, проширивање и продубљивање њихових знања и умења, непосредније активирање ученика, развијање маште, подстицање на стваралачки рад, припремање ученика за разне врсте такмичења

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Српски језик				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Грађење речи	2	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад	Утврђивање и проширивање знања о грађењу речи
Синтагме	2	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад	Утврђивање и проширивање знања о синтагмама и врстама синтагме и у сложенијим примерима
Систем зависних реченица	3	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални	Препознавање и одређивање врсте зависне реченице на сложенијим примерима.

			<ul style="list-style-type: none"> - тимски рад - истраживачки рад 	
Акцент	1	слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	<ul style="list-style-type: none"> - монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад 	Савладавање акценатског система српског језика, усвајање знања и проширивање умећа одређивања акцента, акценатске дужине.
Правопис	1	читање, слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање, употреба приручника	<ul style="list-style-type: none"> - монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад 	Утврђивање и проширивање знања из правописа, квалитетна употреба приручника, примена правописних правила на сложенијим примерима.

Историја

Број часова: 1 месечно

Циљеви и задаци додатне наставе:

Уочавање потенцијално даровитих ученика, проширивање и продубљивање њихових знања и умења, непосредније активирање ученика, развијање маште, припремање ученика за разне врсте такмичења.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Историја				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Општа и национална историја крајем 19. и почетком 20. века	9	активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма	-наративна -дијалoшка -илустративна -текстуална -стрип или филм	- Ученик утврђује и проширује знање из ове области; црта карте, развија љубав према историји и развија истраживачки дух
Општа и национална историја током Првог светског рата		активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма	-наративна -дијалoшка -илустративна -текстуална -стрип или филм	- Ученик утврђује и проширује знање из ове области; црта карте, развија љубав према историји и развија истраживачки дух
Општа и национална историја у међуратном периоду		активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма	-наративна -дијалoшка -илустративна -текстуална -стрип или филм	- Ученик утврђује и проширује знање из ове области; црта карте, развија љубав према историји и развија истраживачки дух
Општа и национална историја током		активно слушање	-наративна	- Ученик утврђује и

<p>Другог светског рата</p>		<ul style="list-style-type: none"> -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма 	<ul style="list-style-type: none"> -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм 	<p>проширује знање из ове области; црта карте, развија љубав према историји и развија истраживачки дух</p>
<p>Општа и национална историја после Другог светског рата</p>		<ul style="list-style-type: none"> активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма 	<ul style="list-style-type: none"> -наративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм 	<p>- Ученик утврђује и проширује знање из ове области; црта карте, развија љубав према историји и развија истраживачки дух</p>

Географија

Недељни број часова: 1 месечно

Циљеви додатне наставе:

- искаживање заинтересованости за шира знања из предмета,
- истрживачки рад,
- самостално истраживање и коришћење стручне литературе, штампе,
- проширивање стечених знања и њихова примена,
- примена савремених технологија –интернет,
- стицање и развијање знања и разумевања, умења и ставова према светским и националним вредностима и достигнућима.

- избор ученика –пријављених у анкети,
- анализа , израда годишњег плана и усвајање,
- уређење паноа тематским картама, новинским извештајима,
- реферати –писање и анализа,
- употреба рачунара и интернета,
- читање литературе и штампе,
- обнављање и проширивање већ стечених знања од петог до осмог разреда,
- припрема и учешће на такмичењима,
- припрема , учешће у организовању и извођењу екскурзија,
- уређење и креирање школског сајта,
- јавно презентовање и приказивање најбољих постигнућа,
- анализа рада и постигнућа у додатној настави.

Ове теме чине једну целину и биће обрађиване током школске године, кроз више часова.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Географија				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Географски положај, границе и величина Републике Србије	4	- слушање, сугестије, усвајање и записивање плана	дијалогска, наративна	-узнавање ученика са садржајем додатне наставе
Природне одлике Републике Србије	1	-слушају, разговарају, прикупљају исечке из штампе, праве паное и уређују кабинет	- монолошка, дијалогска, илустративна, текстуална, групни рад	-обнављање постојећих и усвајање нових знања, развијање вештина, креативности и међусобне сарадње
Становништво и Насеља	1	-учествују у разговору, активно слушају, читају и анализирају текстове из географске читанке	-дијалогска, наративна, текстуална, рад у паровима	-развијање сарадничког односа, проширивање постојећих и усвајање нових знања, сналажење на карти
Привреда Републике Србије	1	-учествују у разговору, активно слушају, читају и анализирају текст из читанке, користе атлас, врше истраживања о привреди Р Србије	-дијалогска, наративна, текстуална, илустративна-групни рад	-усвајање нових знања, утврђивање постојећих, употреба атласа, оспособљавање за самосталан рад
Срби ван граница Србије	2	-активно слушају, питају, истражују, илустрирају, читају текстове	-дијалогска, текстуална, илустративна-групни рад	-анализа текстова, уочавање повезаности градива и оспособљавање за самосталан рад, употреба атласа

Физика

Број часова: 1 месечно

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Физика				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Осцилаторно и таласно кретање	2	Ученик самостално и спонтано посматра различите огледе везане за Доплеров ефекат, ултразвук, буку, звучну резонанцију и брзину звука у ваздуху, поставља питања, изводи закључке, користи литературу и интернет.	-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практичан рад -решавање рачунских задатака	Ученик повезује и примењује стечена знања из области осцилаторног и таласног кретања да би извео закључке и дошао до решења сложених задатака.
Светлосне појаве	1	Ученик самостално и спонтано посматра различите светлосне појаве, мале објекте помоћу микроскопа, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава проблеме везане за закон одбијања и преламања светлости.	-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практичан рад -решавање рачунских задатака	Ученик повезује и примењује стечена знања о светлосним појавама, закону одбијања и преламања светлости, да би извео закључке и решио проблеме везане за закон одбијања светлости, сферна огледала, закон преламања светлости, тоталну рефлексију, сочива и оптичке инструменте и

				утврдио примену истих.
Електрично поље	1	Ученик самостално и спонтано посматра различите облике електричних појава у животу, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава сложене рачунске задатке везане за закон одржања количине наелектрисања, Кулонов закон, рад у пољу и напон.	-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практичан рад -решавање рачунских задатака	Ученик повезује и примењује стечена знања о електричним појавама, Кулоновом закону, раду у пољу и напону да би извео закључке и дошао до решења сложених задатака (графичких и рачунских).
Електрична струја	2	Ученик самостално и спонтано изводи огледе, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава сложене рачунске задатке везане за област електричне струје.	-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практичан рад -решавање рачунских задатака	Ученик повезује и примењује стечена знања о Омовом закону, раду и снази електричне струје, Џуловом закону и Кирхофовим правилима да би извео закључке и дошао до решења сложених задатака (графичких и рачунских) и проблема везаних за горе наведено.
Магнетно поље	1	Ученик самостално и спонтано посматра различите облике магнетних појава, поставља питања, изводи закључке, претражује	-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -дијалогска метода -илустративно-	Ученик повезује и примењује стечена знања о магнетним појавама, да би извео закључке и дошао до решења сложених задатака.

		и користи литературу и интернет, решава сложене рачунске задатке.	демонстративна метода -практичан рад -решавање рачунских задатака	
Атомска и нуклеарна физика	2	Ученик самостално и спонтано посматра различите моделе атома, језгра, нуклеарних реакција и слично, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава проблеме везане за радиоактивно зрачење.	-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практичан рад -решавање рачунских задатака	Ученик повезује и примењује стечена знања о структури атома и нуклеарним реакцијама, да би извео закључке и решио проблеме везане за радиоактивност.

Математика**Број часова: 1 месечно****Циљеви додатне наставе:**

- Проширивање и продубљивање стечених знања са редовне наставе

- Развијање наклоности према математици као науци и доприносу који она у модерном друштву има
- Развијање правог разумевања математичког израза, концепата процеса и доказа на примерима који се не раде на редовној настави
- Развијање способности логичког мишљења, резоновања, анализирања, доказивања и прецизног изражавања
- Развијање геометријског начина размишљања, доказивања геометријских тврђења и вештине цртања
- Развијање следећих способности код ученика:
 - Посматрања
 - Асоцијације
 - Рачунања
 - Апстрактног мишљења
 - Логичког резоновања
 - Прецизног записивања и изражавања

Задаци додатне наставе:

- умеју да решавају линеарне једначине (неједначине) и системе линеарних једначина с једном и две непознате на основу еквивалентних трансформација, као и да решења тумаче графички;
- могу да изразе математичким језиком и реше компликованије текстуалне задатке (нарочито помоћу једначина);
- могу да уоче функционалне зависности у разним областима и да их приказују на различите начине, а нарочито - да потпуније схвате појам функције и њеног графика;
- прошире и продубе знање о функцијама упознавањем линеарне функције и њених својстава, тако да могу поуздано да цртају и читају разне графике у вези с том функцијом;
- умеју да састављају разне таблице и цртају одговарајуће графиконе-дијаграме разних стања, појава и процеса;
- схвате међусобне односе тачака, правих и равни у простору;
- упознају најбитније чињенице о пројекцијама на раван;
- примењују знања о геометријским телима у пракси, повезујући садржаје математике и других области, па тако стичу одређену политехничку културу;
- примењују елементе дедуктивног закључивања.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Математика				
Годишњи фонд часова:9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Тачка, права и раван диедар	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	однос тачке и праве, тачке и равни и одређености праве и равни однос правих, мимоилазне праве однос праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни однос две равни, диедар
Једначина и примена једначине	1	-уочава -именује -разликује	-демонстративна -дијалогска	основна својства једнакости, Еквивалентност једначине решавање линеарних једначина с' једном непознатом, примери и примене
Ортогонална пројекција	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	ортогонална пројекција на раван
Призма (Р и V) – пресеци	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	призма, појам, врста, елементи мрежа призме. Површина призме мерење запремине. Запремина призме
Пирамида (Р и V)	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	пирамида, појам, врсте и елементи. Мрежа пирамиде. Површина

Ваљак и купа (P и V)	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалoшка	и запремина пирамиде Ваљак,настанак,елементи и врсте.Мрежа ваљка.P и V ваљка.Купа,настанак и елементи.Мрежа купе.P и V купе
Функција и график функције	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалoшка	Функција и њен график
Систем једначина са две непознате	1	-уочава -именује -разликује	-демонстративна -дијалoшка	линеарне једначине са две непознате и њихова решења методе решавања система линеарних једначина
Сложене фигуре	1	-уочава -именује -разликује	-илустративна -демонстративна -дијалoшка	Сложене фигуре.Израчунавање P и V

Хемија

Број часова: 1 месечно

Циљеви додатне наставе:

Циљ додатне наставе хемије јесте проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за хемију и који су на редовним часовима показали висок ниво савладаног градива, развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа.

Задаци додатне наставе:

- омогућити ученицима да разумеју начин на који се хемија развијала као наука и њено место у савременом животу;
- омогућити ученицима да у самосталним истраживачким радовима овладају основама научног метода;
- оспособити ученике да разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина;
- развијати аналитичко и критичко мишљење;
- развијати експерименталне вештине за правилно и безбедно, по себе и друге, руковање лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама;
- стварати ситуације у којима ће ученици примењивати теоријско знање и експериментално искуство за решавање теоријских и експерименталних проблема;
- стварати ситуације у којима ће ученици примењивати знање хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу;
- омогућавати ученицима да на основу различитих израчунавања разумеју квантитативни аспект хемијских промена и практично га примењују.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Хемија				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Хемијски елементи и једињења	2	- планира оглед, бележи резултате - решава рачунске задатке - поставља питања - изводи закључке на основу огледа	- индивидуални рад - фронтални рад - рад у паровима	- повезује својства неметала и метала са положајем у ПСЕ - применом стечених знања самостално изводи огледе - самостално решава стехиометријске задатке
Класе неорганских једињења	2	- дискутује о својствима киселина, база и соли - планира и изводи огледе - припрема извештаје о експерименталном раду - решава рачунске задатке	- индивидуални рад - фронтални рад - рад у паровима	- разликује својства класа и једињења применом индикатора - схвата генетску повезаност класа једињења - самостално решава експерименталне и рачунске задатке
Увод у органску хемију	1	- претражује и користи литературу - планира и изводи оглед	- индивидуални рад	- зна шта су органска једињења и значај угљеника за органску хемију - самостално изводи експерименте за потврду састава органских једињења
Угљоводоници	1	- планира и изводи оглед, бележи резултате	- индивидуални рад - рад у паровима	- разуме разлику између засићених и незасићених

		- претражује интернет за прикупљање информација		угљоводоника - зна основна физика и хемијска својства угљоводоника - самостално изводи експерименте, претражује интернет и прикупља информације
Органска једињења са кисеоником	1	- посматра својства супстанци и промене током огледа - анализира резултате огледа и изводи закључке - решава задатке	- индивидуални рад - фронтални рад	- разликује класе једињења на основу функционалних група - зна везу функционалне групе и својства једињења - примењује знања у експерименталном раду - врши потребна израчунавања
Биолошки важна једињења	2	- претражује и користи различиту литературу - изводи експерименте и закључке из експеримента	- фронтални рад - рад у паровима	- разуме својства и улогу масти и уља - зна разлику између моносахарида и осталих угљених хидрата - експериментално проверава теоријска знања - зна улогу протеина у живим бићима

Д. Остали облици образовно-васпитног рада

Обавезне ваннаставне активности

Час одељенског старешине

Основни педагошки задаци одељенског старешине

Одељењски старешина је педагошки, организациони и административни руководилац одељења, који програмира, планира и организује рад свог одељења, прати резултате рада ученика у настави и другим областима васпитно-образовних активности, непосредно сарађује са родитељима, помаже и подстиче рад одељења као групе.

Оријентациони програм рада одељенског старешине

Одељењске старешине ће кроз свој и програм и план одељењске заједнице остваривати своје функције: педагошку, организациону и административну, прилагодивши их конкретним условима и проблемима који се јављају у одељењу. Све своје функције одељењски старешина остварује јединствено координирајући рад и сарадњу свих ученика и чинилаца васпитног рада у једном одељењу.

Рад са ученицима

У раду са ученицима одељењски старешина своју улогу васпитача остварује подстицањем индивидуалног развоја ученика и унапређењем одељењског колектива. Задатке и садржаје у раду са ученицима одељењски старешина остварује на часовима одељењског старешине, одељењске заједнице, у времену између часова, на екскурзијама, излетима, посетама, акцијама друштвено-корисног рада, у различитим активностима слободног времена (посете позоришту, биоскопу, изложбама и слично).

Годишњи план рада по месецима

Садржај рада	Месец
<ul style="list-style-type: none"> – Подсећање на правилник о понашању ученика – Избор руководства ОЗ и подела задужења – Разрада програма професионалне оријентације и разматрање плана о активностима у току године – Укључивање у секције школе – шта желим и шта могу 	Септембар
<ul style="list-style-type: none"> – Шта је Дан школе? – разговор/ учешће у прослави Дана школе – Шта је то насиље међу децом? /Приручник за ученике-програм превенције преступничког понашања/ (педагог) – Организовање помоћи у учењу ученицима који слабије напредују – Формирање правилног односа према допунској и додатној настави – Ненасилно решавање проблема 	Октобар
<ul style="list-style-type: none"> – Анализа успеха и дисциплине на крају првог класификационог периода – Колико смо ангажовани у секцијама школе – анализа, предлози за рад секција – Упознати себе-шта очекујем од будућег позива – Активно учешће ученика у креирању активности у школи 	Новембар
<ul style="list-style-type: none"> – Како бити здрав – Шта је то сида? – Шта знам о избору занимања, како да ускладим жеље, интересовања и способности? – Препоручујемо за читање – размена мишљења са друговима и наставником – Новогодишње и Божићне поруке 	Децембар
<ul style="list-style-type: none"> – Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта – Школска слава Свети Сава, учешће у прослави 	Јануар
<ul style="list-style-type: none"> – Упис у средњу школу: информисање о школама, процедури уписа, попуњавању листе жеља – Мотивисање ученика да разумеју потребе и осећања других, воде рачуна о њима, прихватају и поштују друге – Моје професионалне намере – Колико смо одговорни за своје поступке и како реагујемо на насиље? 	Фебруар

<ul style="list-style-type: none"> – Куда после основне школе – Подстакнути ученике да формирају позитивне ставове и позитивно вреднују супротни пол- родна равноправност – Штетност пушења, алкохола, дроге – Како проводимо слободно време(хоби, спорт...) 	<p>Март</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Наш успех и проблеми на крају трећег класификационог периода – Предавање о СИДИ – Заједничка припрема за Ускршње празнике / школски вашар / – Реализација програма професионалне оријентације – мишљење ученика (ТИМ за ПО) 	<p>Април</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Разговор о припремама за завршни испит – Упознавање са условима полагања завршног испита и уписа у средњу школу – Договори око прославе другарске вечери – По чему ћу се радо сећати основне школе? 	<p>Мај</p>

Слободне активности

Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности

Драмска секција

Број часова: 2 месечно

Циљеви и задаци:

- упознавање са културом драмског стваралаштва,
- упознавање са основама драмског истраживања,
- развијање стваралачке способности,
- богаћење и развијање маште и креативног начина мишљења,
- развијање способности за концентрацију и способности за јавне наступе,
- стицање способности лепог, течног и креативног импровизованог изражавања,
- стицање искуства и навика за колективни живот и рад,
- развој опажања, размишљања и слободног изражавања,
- емоционално сазревање (емотивни и сазнајни развој)
- развијање критичке способности,
- развијање самоконтроле, досетљивости...
- подстицање интересовања за истраживање

Годишњи план рада

Наставни предмет: Српски језик				
Годишњи фонд часова: 18				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Формирање секције и одабири програма за школске приредбе	3	Слуша, даје предлоге	-молошки; - дијалогски; - тимски рад	Развијање колективног духа, развијање љубави према драмском стваралаштву, учествовање у раду секције, подстицање на исказивање мишљења и давање предлога, развијање самоконтроле, досетљивости.
Разговори и утисци	1	Разговара, исказује критике, даје предлоге, анализира	-молошки; - дијалогски; - тимски рад	Развијање критичких способности, развијање колективног духа.
Упознавање са позориштем (позоришни појмовник, интонација, дикција, акценат, изражајно казивање, гледање представа...)	3	Слуша, гледа, пита, истражује, уочава, тумачи, упоређује, закључује	-молошки; - дијалогски; - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад	Упознавање са основама драмског истраживања, богаћење и развијање маште.
Припреме за приредбе	9	Увјежбава, чита, истражује, практично примењује стечено знање	-молошки; - дијалогски; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад - стваралачки рад	развијање способности за концентрацију и способности за јавне наступе, стицање способности лепог, течног и креативног импровизованог изражавања,

				стицање искуства и навика за колективни живот и рад, развој опажања, размишљања и слободног изражавања, емоционално сазревање (емотивни и сазнајни развој)
Ученичко стваралаштво	2	Ствара, описује, ради на тексту	<ul style="list-style-type: none"> -монолошки; - дијалошки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад -стваралачки рад 	богаћење и развијање маште и креативног начина мишљења, подстицање интересовања за истраживање развијање стваралачке способности

Рецитаторска секција**Број часова: 2 месечно****Циљеви:**

Рецитатор, глумац или говорник мора добро да познаје говорни инструмент (говорне органе), говорне вредности (артикулацију, акцентуацију, реченични нагласак, реченичну интонацију, паузу, темпо, мимику, гестикулацију); различите говорне врсте. Сви ови елементи биће од значаја приликом припремања ученика за јавни наступ, а већина њих ће се бодовати на такмичењима рецитатора и надметањима у беседништву, или приликом извођења позоришне представе у којој су глумци ученици.

Задаци:

Уметност говорења захтева брижљиву негу и савладавање многих корака који претходе јавном наступу. Да би ученик могао изражајно да казује било који тип текста који треба да савлада, он мора претходно да га разуме, тј. да га протумачи. Разумевање или неразумевanje текста брзо одаје реченични акценат. Такође, наглашена гестикулација, непримерена висина тона, говорне мане, најпре избију у први план и наруше сав труд који је уложен у савладавање учења текста напамет.

Годишњи план рада по областима

Рецитаторска секција				
Годишњи фонд часова: 18				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Формирање секције; Чиниоци изражајног казивања; Акценатске вежбе	3	интерпретативно читање и казивање, говорни језик	дијалoшка, монолошка, путем открића (хеуристичка)	вежбање у изражајном читању, уметност говорења
Обрада одабране песме; Вежбе интонације; Вежбе интезитета; Избор анализе садржаја за наступ поводом Дана школе	4	анализа, синтеза, гестикулација, вербална и невербална средства	јавни наступ, сценски говор, сценски покрет,	вежбе у оквиру дијалектологије, акцентологије, ортоепије
Паузе у рецитовању, понављање и рефрени; Вежбе темпа, мимике и гестикулације; Увежбавање за наступ; Генерална проба пред наступ; Избор и	5	проучавање српског језика и методологије истраживачког рада, проучавање говорног	сарадња у школском листу и зидним новинама, уочавање разлике у појединим цртама	оспособљавање ученика за лекторски и коректорски рад, оспособљавање ученика за рад на терену

анализа садржаја за Нову годину;		језика у школи, завичају, књижевни језик	локалног говора, села, града, округа, проучавање лексике	
Избор садржаја за прославу Дана Светог Саве; Генерална проба за Савиндан; Историја говорне уметности	3	документарна прича, рад на текстовима, истраживање "политичког" дискурса како се кроз историју језиком манипулисало ради постизања националних циљева	спремити одговарајуће илустроване материјале за све чланове секције, појмовни и појавни свет, везе, преплитања и значај	навикавање на објективност и истраживачки рад о некој личности, осећај за слободан проток информација, тумачења, ослобађања стега и предрасуда
Припрема за такмичење у рецитовању (школско); Такмичење у рецитовању (општинска смотра);	2	пажљиво слушање дикције, вежбе дисања, деликатне ситуације, реченични акценат и повезивање емотивно-смисаоних целина	учешће на такмичењима, јавни наступи, коришћење диктафона, касетофона, ЦД-а,	стилске вежбе, слобода изражавања личних процена и оцена туђег рада
Анализа рада секције и извештај	1	избор најуспешнијег члана секције (гласањем и образложењем), штампање чланка за летопис	свест о стваралачким напорима и тешкоћама	слобода изражавања личних процена и оцена туђег рада

Преводилачка секција- Енглески језик

Број часова: 2 месечно

Циљеви и задаци:

Оспособљавање ученика за самостално превођење текстова у оба смера. Превођење текстова са српског на енглески и енглеског на српски.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Engleski jezik				
Годишњи фонд часова: 18				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Translation to English	9	- усмено и писмено превођење	- индивидуални - фронтални	- рад на превођењу у циљу побољшања технике превођења
Translation to Serbian	9	- усмено и писмено превођење	- индивидуални - фронтални	- рад на превођењу у циљу побољшања технике превођења

Ликовна секција

Годишњи број часова: 9

Циљеви:

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;
- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.

Оперативни задаци:

- формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена
- ликовно-визуелно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања
- упознавање основних елемената организације и припреме за самостално или колективно преобликовање одређеног простора;
- упознају вредности споменика културе и своју културну баштину;
- еманципација личности;
- посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности;
- развију љубав према ликовном наслеђу;
- развију способности за креативно и апстрактно мишљење;
- развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду;
- развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског уметничког наслеђа...
- поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање;
- поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената: линија, обилка, боја;
- проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања;
- мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
- развијање моторичких способности ученика за лепо писање;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности

Годишњи план рада по областима

Ликовна секција Годишњи фонд часова:9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
1.Поставка изложбе	1	истраживање, анализирање, уочавање, организовање, естетско процењивање	Методе активног учења: -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење	Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета. Задаци: -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна

				<p>својства;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -формирају навике за виши ниво културе рада,квалитет производа,културу живота и слободног времена -ликовно-визуелно описмене,развију креативне способности,припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања -упознавање основних елемената организације и припреме за самостално или колективно преобликовање одређеног простора;
--	--	--	--	---

				<ul style="list-style-type: none"> -упознају вредности споменика културе и своју културну баштину; -еманципација личности; -посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности; -развију љубав према ликовном наслеђу; -развију способности за креативно и апстрактно мишљење; -развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду; -развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског уметничког наслеђа...
2. "ЈЕСЕН"(различите врсте материјала и техника)	1	Цртање, сликање, вајање, колаж, истраживање, анализирање, уочавање.	<p>Методe активног учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета

				<p>свих ликовних елемената;</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког
--	--	--	--	---

				<p>компоновања ликовних елемената:линија,обилка,боја;</p> <p>-проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања;</p> <p>- мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.</p> <p>-развијају способности за креативно и апстрактно мишљење</p> <p>-развију љубав према ликовном наслеђу;</p> <p>-развију способности за креативно и апстрактно мишљење;</p> <p>-развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду;</p>
3.Пергамент Калиграфија	1	Цртање, Сликање, Лепо писање.	<p>Методе активног учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа,да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама,да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима,развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје,као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха,циљеви и задаци образовања,као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;

				<ul style="list-style-type: none">-развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;-стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;-развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;-развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу;-развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;-подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;-стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;-омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности;-развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none">-поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање;- поступно оспособљавање ученика за артикулисано
--	--	--	--	--

				<p>ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,обилка,боја;</p> <p>-развију љубав према ликовном наслеђу;</p> <p>-упознају вредности споменика културе и своју културну баштину;</p> <p>-развијање моторичких способности ученика за лепо писање;</p> <p>-развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремен уметности;</p>
4.Иконописање	2	Цртање, Сликање.	<p>Методе активног учења:</p> <p>-демонстративна</p> <p>-дијлошка</p> <p>-слободан разговор</p> <p>-смислено учење</p> <p>-учење целовитих активности</p> <p>-интерактивно</p> <p>-путем открића</p> <p>-учење према моделу</p> <p>-решавање проблема</p> <p>-стваралачко учење</p>	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа,да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама,да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима,развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје,као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <p>-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха,циљеви и задаци образовања,као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани;</p> <p>-развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;</p> <p>-стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и</p>

				<p>средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,обилка,боја; -развију љубав према ликовном наслеђу; -упознају вредности споменика културе и своју културну
--	--	--	--	--

				<p>баштину;</p> <p>-развијање моторичких способности ученика за лепо писање;</p> <p>-развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремен уметности;</p>
<p>5. ”ЗИМСКЕ ЧАРОЛИЈЕ” (различите врсте материјала и техника)</p>	2	<p>Цртање, сликање, вајање, колаж, истраживање, анализирање, уочавање.</p>	<p>Методе активног учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење

				<p>у визуелно мишљење;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности,које се стичу у настави,а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја,изложби,као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне,модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената:линија,обилка,боја; -проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања; - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине.
--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> -развију љубав према ликовном наслеђу; -развију способности за креативно и апстрактно мишљење; -развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду; -развијају способности за креативно и апстрактно мишљење
6.Изложба радова поводом школске славе Св.Сава	1	истраживање, анализирање, учавање, организовање, естетско процењивање	<p>Методе активног учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; -стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; -развијање способности ученика за визуелно памћење и

				<p>повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена -ликовно-визуелно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад односно за различита занимања -упознавање основних елемената организације и припреме за самостално или колективно преобликовање одређеног простора; -упознају вредности споменика културе и своју културну баштину;
--	--	--	--	---

				<ul style="list-style-type: none"> -еманципација личности; -посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности; -развију љубав према ликовном наслеђу; -развију способности за креативно и апстрактно мишљење; -развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду; -развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског уметничког наслеђа...
7."ПРОЛЕЋЕ"(различите врсте материјала и техника)	1	Цртање, сликање, вајање, колаж, истраживање, анализирање, уочавање.	<p>Методе активног учења:</p> <ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -дијлошка -слободан разговор -смислено учење -учење целовитих активности -интерактивно -путем открића -учење према моделу -решавање проблема -стваралачко учење 	<p>Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p> <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани; -развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената; -стварање услова да ученици на часовима у процесу

				<p>реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; -развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу; -развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање; -подстицање и интересовања стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде; -стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве; -омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја визуелних уметности; -развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности. <p>Оперативни задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање; - поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената: линија, обилка, боја; -проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу
--	--	--	--	---

				<p>различитих материјала и средстава за рад у процесу ликовног изражавања;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мотивисање ученика на активан однос према актуелним питањима која се односе на заштиту и унапређивање човекове природне и културне средине. -развију љубав према ликовном наслеђу; -развију способности за креативно и апстрактно мишљење; -развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду; -развијају способности за креативно и апстрактно мишљење
--	--	--	--	--

Хор

Број часова: 1 месечно

Циљеви и задаци:

Општи циљ наставе хора је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције свога и осталих народа.

- да код ученика развије музичку способност и жељу за активним музицирањем и деловањем на јавним наступима;
- да подстиче креативност и смисао за колективномузицирање;
- да развија креативно мишљење.

Годишњи план рада по областима

Хор				
Годишњи фонд часова:9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Аудиција за пријем чланова хора	1	-разговор -певање	-дијалoшка -демонстративна	-развијање жеље за активним музицирањем и деловањем на јавним наступима
Слушање музике	1	-слушање -певање -разговор	-аудитивна -демонстративна -дијалoшка	-развијање интересовања за музичку уметност и упозна-вање музике свог и других народа
Обрада нових песама	2	-слушање -певање	-демонстративна -дијалoшка -аудитивна	-развијање музичке способности и смисла за колективно музицирање
Увежбавање песама	2	-слушање -певање	-дијалoшка -демонстративна -аудитивна	-подстицање креативности и смисла за колективно музицирање
Извођење	3	-наступ за Савиндан -Дан школе -друге манифестације	-демонстративна	-развијање жеље за активним музицирањем и деловањем на јавним наступима

Историјска секција

Недељни број часова: 1 месечно

Циљеви и задаци секције:

Популаризација историје као науке, развијање маште, развијање интересовања за одређене периоде, указивање на историјске занимљивости.

Годишњи план рада

Наставни предмет: Историја				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Општа и национална историја крајем 19. и почетком 20. века	9	-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма	-нарративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм	- популаризација историје као науке - упознавање са развојем људског друштва - развијање интересовања код ученика за овај период -развијање маште и креативности
Општа и национална историја током Првог светског рата		-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма	-нарративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм	- популаризација историје као науке - упознавање са развојем људског друштва - развијање интересовања код ученика за овај период -развијање маште и креативности
Општа и национална историја у међуратном периоду		-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма	-нарративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм	- популаризација историје као науке - упознавање са развојем људског друштва - развијање интересовања код ученика за овај период -развијање маште и

<p>Општа и национална историја током Другог светског рата</p>		<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма 	<ul style="list-style-type: none"> -наративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм 	<p>креативности</p> <ul style="list-style-type: none"> - популаризација историје као науке - упознавање са развојем људског друштва - развијање интересовања код ученика за овај период -развијање маште и креативности
<p>Општа и национална историја после Другог светског рата</p>		<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -анализа стрипа или филма 	<ul style="list-style-type: none"> -наративна -дијалогска -илустративна -текстуална -стрип или филм 	<ul style="list-style-type: none"> - популаризација историје као науке - упознавање са развојем људског друштва - развијање интересовања код ученика за овај период -развијање маште и креативности

Еколошка секција**Број часова: 1 месечно****Циљеви наставе:**

Развијање љубави према природи и подстицање жеље да се она истражује.

Задаци наставе:

Стицање основних појмова о живом свету и окружењу и законитостима које у њему владају. Кроз секцију ученици треба да развијају способности опажања, критичког мишљења и повезивања знања у решавању проблема, као и одговоран однос према природи и сопственом здрављу.

Годишњи план рада по областима

Еколошка секција				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Значај биљака, нега и заштита	3	посматрају, причају, истражују, закључују, демонстрирају	дијалогска, демонстративна илустративна	- да ученици прошире већ стечена знања о значају биљака у природи - да ученици развијају интересовања за правилну негу биљака - да се укључује у акције за заштиту биљака- главних произвођача кисеоника на Земљи
Одговоран однос према здрављу	2	посматрају, причају, истражују,	дијалогска, демонстративна,	- да развијају здрав однос према себи и другима

		закључују	илустративна	- да знају да на основу стечених знања изаберу здрав стил живота
Одговоран однос према животињама	1	посматрају, причају, истражују	дијалoшка, демонстративна, илустративна	- да развијају свест о личном ангажовању у заштити животиња
Загађивање и заштита животне средине	3	посматрају, причају, истражују, закључују, демонстрирају	дијалoшка, демонстративна, илустративна	- да препознају изворе загађивања и уочавају последице - да примењују рационално коришћење природних богатстава - да развијају свест о значају личног ангажовања у заштити и очувању животне средине, природе и живог света

Шта знаш о саобраћају

Шта знаш о саобраћају Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Пешак у саобраћају	1	-Формирање секције, -уознавање са планом рада секције, -уознавање основних правила учешћа пешака у саобраћају,	-фронтални, -презентација садржаја.	-уознавање ученика са секцијом и планом рада, -ученик зна основна правила учешћа пешака у саобраћају.
Саобраћајни знаци	2	-Уознавање са врстама саобраћајних знакова, -Преглед саобраћајних знакова и њиховог значења.	-Презентације, -слике, -израда панона.	-ученик зна да разликује врсту саобраћајног знака, -Ученик распознаје на основу слике значење саобраћајног знака.
Регулација саобраћаја	2	-Уознавање врста регулације саобраћаја, -Презентовање различитих облика регулације саобраћаја.	-Презентације, -слике,	-Ученик познаје начине регулације саобраћаја, -Ученик на раскрсници разуме регулацију саобраћаја.
Саобраћајна правила, прописи и безбедност	2	-Презентовање најважнијих саобраћајних прописа, -Уознавање са безбедношћу свих	-презентација, -излагање.	-Ученици се уознају са најважнијим правилима учешћа у саобраћају,

Бициклисти у саобраћају	2	учесника саобраћаја -Излагање основних правила учешћа бициклиста у саобраћају,	-Презентација, -излагање.	-Ученик се упознаје са правилима вожње бицикла у саобраћају.
Полигон спретности	6	-Упознавање са полигоном спретности, -Увежбавање вожње на полигону спретности	-практична вожња бицикла.	-Ученик упознаје полигон спретности, -Ученик разликује препреке на полигону спретности, -Ученик зна како правилно да пређе одређен део полигона.
Саобраћајни тестови	3	-Вежбање израде саобраћајних тестова за школско такмичење: „Шта знаш о саобраћају“	-рад са тестовима, -рад са софтверима.	-Упознавање ученика са саобраћајним тестовима, -Ученик зна како се правилно одговара на питања у тесту. -Ученик повезује стечена знања кроз одговоре на питања у тесту.

Спортска секција

Спортска секција					
Годишњи фонд часова: 1					
Садржаји програма	Број часова	Активности ученика у образовно васпитном раду	Активности наставника у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Фудбал	9	-вежбање -такмичење -трчање -скакање -пешачење	-дискусија -анализирање -објашњавање -показивање	-демонстрација -дијалог -физичко вежбање -турнири -излет	-познаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни живот и рад -развијање основних моторичких активности -развијање такмичарског духа
Стони тенис	9	-вежбање -такмичење -трчање	-показивање -анализирање -објашњавање -анализирање	-демонстрације -дијалог -увежбавање -такмичење	-познаје правила спортске игре и придржава их се -развијање основних моторичких способности -развијање такмичарског духа

Професионална оријентација

Годишњи број часова: 22

Наставни план

Наставни садржај	Годишњи фонд часова
Представљање програма и портфолија за 8. разред	1
Самоспознаја	5
Информисање и истраживање могућности школовања и каријере	6
Реални сусрети	4
Одлука	6
Укупно:	22

Циљ:

Основни циљ програма професионалне оријентације је подстицање развоја личности ученика до промишљене, ваљане и реалне одлуке о избору школе и занимања, планирање каријере и укључивање у свет рада.

Активности које ће се остваривати на радионицама у раду са ученицима омогућавају да примерено узрасту, изграде сазнања, развију умења, способности и вредности које ће бити основа за самостално, компетентно, одговорно и ваљано одлучивање о избору школе и занимања, планирање каријере и укључивање у свет рада

Задаци:

- препознавање сопствених потенцијала, спремност за постигнућа и склоности преко одговарајућег осмишљавања наставе и учења;
- припрема расположивих информација о занимањима на структурисан начин или информација које тек треба развити, да би се омогућила информисана одлука о избору занимања;
- упознавање са путевима образовања - мрежом школа - познавање путева образовања и каријере који воде ка остварењу жељеног занимања;
- реални сусрети са светом рада - преко анкетања представника занимања, стручне праксе у предузећима („обука за упознавање“) и распитивања у предузећима спровођење теста реалности за жељено занимање; реални сусрети са светом рада и опробавање у појединим занимањима ;
- самостално, промишљено и одговорно доношење одлуке о избору школе или занимања.

Годишњи план рада по областима

Професионална оријентација Годишњи фонд часова: 22				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Представљање програма и портфолија за 8. разред	1	-Рад на материјалу -Размена мишљења -Презентација	-Рад у групи -Рад у пару	-Упознавање ученика са програмом професионалне оријентације за 8. разред кроз повезивање са кључним компетенцијама у образовању, вештинама за рад у одређеном занимању, са садржајима и методама у програму професионалне оријентације -Развијање вештине сарадње кроз мотивисање за заједнички рад -Развијање компетенција за целоживотно учење кроз визију садржаја и елемената портфолија за ученике 8. Разреда
Самоспознаја	5	-Игра улога -Презентација -Кластер-испитивање помоћу картица -Есеј -Колаж -Изложба -Евалуација	-Индивидуални рад -Рад у групи -Фронтални рад	-Развијање компетенција за радни живот кроз стицање увида у сопствена интересовања и самопроцену интересовања кроз рангирање -Мотивисање за развој интересовања у различитим контекстима и проналажење повезаности између интересовања и занимања -Развијање способности организовања и управљања сопственим интересовањима -Самопроцена система вредности и прихватање вредности других -Развијање вештине ученика да изразе себе и да прихвате друге какви јесу -Развијање дигиталне компетенције -Развијање вештина комуникације, решавања проблема и сарадње, иницијативност и предузетничке компетенције кроз унапређивање

				сопствених капацитета при јавном говору -Развијање компетенције за целоживотно учење и вештине комуникације кроз артикулисање и формулисање очекивања у будућности
Информисање и истраживање могућности школовања и каријере	6	-Мини-предавање -Презентација -Евалуација -Симулација -Цедуље са кључним речима	-Рад у пару -Рад у групи -Фронтални рад	-Разумевање промена у савременом свету рада и потребе развоја кључних компетенција за занимања савременог доба -Сагледавање везе између концепта целоживног учења и развијања компетенција потребних за радни живот и развој каријере -Разумевање значаја избора жељене школе и занимања и планирање визије развоја сопствених компетенција потребних за радни живот који ученик жели -Развијање свести о родној равноправности -Разумевање дефиниције и односа појмова: област рада – образовни профил – занимање -Упознавање са стручним областима различитих средњих стручних школа -Развијање дигиталне компетенције кроз прикупљање информација о систему образовања -Израђивањ способности самовођења и саморазвоја -Развијање компетенција за припрему интервјуа са представницима занимања
Реални сусрети	4	-Мини-редавање -Симулација -Рад на материјалу -Дискусија	-Рад у групи -Рад у пару -Фронтални рад	-Развијање вештина планирања и коришћења различитих могућности у долажењу до циља -Упознавање са елементима и фазама реалних сусрета и припрема за реалне сусрете -Сагледавање значаја припреме предузећа/организације/школе и стварање услова за пријем ученика ради остварења реалних сусрета -Развијање самопроцене кроз увид у корист од реалних сусрета за доношење одлуке о даљем

				школовању/занимању -Развијање комуникацијских вештина -Развијање вештине презентације искуства кроз различите форме -Унапређивање дигиталне компетенције
Одлука	6	-Рад на тексту -Рад по станицама	-Фронтални рад -Рад у пару -Чек листа -Скала процене	-Развијање вештина потребних за радни живот -Подстицање креативности, иницијативе и развијање способности планирања -Развијање и испробавње вештине конкурисања кроз састављање документације за конкурисање -Разумевање значаја општег утиска на разговору у предузећу -Развијање иницијативе и свести о предузетништву -Стицање увида у значај и важност доношења промишљене и зреле одлуке о даљем школовању/заминању

Припремна настава за завршни испит

Српски језик

Број часова: часови се одржавају у току другог полугодишта, према плану.

Циљеви и задаци припремне наставе:

Припремање ученика за завршни испит, понављање градива из свих области од 5. до 8. разреда, интензивнији рад на областима које слабије знају или су их пропустили, вежбање задатака из тестова како би се ученици што боље припремили за завршни испит.

План рада по областима

Наставни предмет: Српски језик				
Годишњи фонд часова: 18				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Вештина читања и разумевања прочитаног	3	читање, слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	- монолошки; - дијалогски; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад	Ученик треба да: препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима; разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста; проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима; разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног; повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту; чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења,

				ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста: вишеструке легенде, табеле, дијаграме и графиконе
Писано изражавање	3	читање, слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад	Ученик треба да: свој језик прилагођава медијуму изражавања* (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални); примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима;
Граматика, лексика, народни и књижевни језик	6	читање, слушање, упоређивање, самостално закључивање, практично примењивање, истраживање	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални - тимски рад - истраживачки рад	Ученик треба да: одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима правилно употребљава падеже у реченици и синтагми правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта) препознаје бирократски језик као непожељан начин изражавања* одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици препознаје главна значења и функције глаголских облика познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима) познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица
Књижевност	6	читање, слушање, упоређивање, самостално закључивање,	- монолошки; - дијалoшки; - текстовни; - индивидуални	Ученик треба да: уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик... има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких

		<p>практично примењивање, истраживање</p>	<p>- тимски рад - истраживачки рад -стваралачки рад</p>	<p>текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе* одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност уме да води дневник о прочитаним књигама* тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже.</p>
--	--	---	---	--

Математика

Циљеви припремне наставе за завршни испит:

- припремити што боље ученике за завршни испит, указујући им на грешке које најчешће праве и што боље их спремити за изазове које им предстоје;
- обнављање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом;
- оспособљавање ученика да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима;
- оспособљавање ученика да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
- оспособљавање ученика за што самосталнији рад;
- провера стечене базичне математичке писмености и напредовања по стандардима;

Задаци припремне наставе за завршни испит:

- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
 - да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
 - да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
 - да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
 - да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
 - да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
 - да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
 - да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
 - да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
 - да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Математика				
Годишњи фонд часова: 18				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Бројеви и операције са њима	4	учава именује разликује упоређује	-дијалогска -демонстративна	Знање природних, целих и рационалних бројева, њихово записивање и упоређивање као и познавање основних аритметичких операција са различитим врстама бројева
Алгебра и функције	4	учава именује разликује упоређује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	Решавање линеарних једначина са једном непознатом, решавање њихових система, савладавање операција са полиномима као и цртање и читање графика функција
Геометрија	4	учава именује разликује упоређује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	Познавање основних геометријских објеката израчунавање њихових површина и запремина као и примена Питагорине теореме
Мерење	3	учава именује разликује упоређује	-дијалогска -демонстративна	Познавање јединица за дужину, површину и запремину
Обрада података	3	учава именује разликује упоређује	-илустративна -демонстративна -дијалогска	Прикупљање података, њихово табеларно и графичко приказивање као и основне операције са подацима

Историја

Број часова: часови се одржавају у току другог полугодишта, према плану.

Циљеви и задаци припремне наставе за завршни испит:

Припремање ученика за завршни испит, понављање градива из свих области од 5. до 8. разреда, интензивнији рад на областима које слабије знају или су их пропустили, вежбање задатака из тестова како би се ученици што боље припремили за завршни испит.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Историја				
Годишњи фонд часова: 10				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Историја за пети разред основне школе	10	-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -коришћење уџбеника из ранијих разреда -вежбање из тестова за завршни испит	-наративна -дијалогска -илустративна -текстуална	Ученик утврђује своје знање из 5. разреда, зна да одговори на питања из тестова
Историја за шести разред основне школе		-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -коришћење уџбеника из ранијих разреда -вежбање из тестова за завршни испит	-наративна -дијалогска -илустративна -текстуална	Ученик утврђује своје знање из 6. разреда, зна да одговори на питања из тестова
Историја за седми разред основне школе		-активно слушање -учешће у разговору	-наративна -дијалогска	Ученик утврђује своје знање из 7. разреда, зна да

		<ul style="list-style-type: none"> -гледање илустрација и графикона -читање текстова -коришћење уџбеника из ранијих разред -вежбање из тестова за завршни испит 	<ul style="list-style-type: none"> -илустративна -текстуална 	одговори на питања из тестова
Историја за осми разред основне школе		<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикона -читање текстова -коришћење уџбеника из ранијих разред -вежбање из тестова за завршни испит 	<ul style="list-style-type: none"> -наративна -дијалочка -илустративна -текстуална 	Ученик утврђује своје знање из 8.разреда, зна да одговори на питања из тестова

Географија

Број часова: часови се одржавају у току другог полугодишта, према плану.

Циљеви припремне наставе за завршни испит:

Обнављање и проширивање већ стечених знања од петог до осмог разреда

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: географија				
Годишњи фонд часова: 10				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Општа географија	3	Питају, читају, упоређују, демонстрирају	Дилалoшка, демонстрациона, тњекстуална	Боље и брже упознавање, схватање, упоређивање и усвајање знања и примена тих знања Обучавање и примена картографске писмености
Регионална географија - Европа	2	Питају, размењују мишљења, демонстрирају	Дијалoшка. демонстрациона	Утврђивање знања, боље разумевање појмова ичињеница Боље упознавање са одликама становништва на Земљи и условима развоја
Регионална географија - ваневропски континенти	2	Питају, размењују мишљења, демонстрирају	Дијалoшка. демонстрациона	Утврђивање знања, боље разумевање појмова и чињеница
Географија Србије	3	- слушају, питају, разговарају, користе историјски атлас	-дијалoшка, илустративна, наративна	-разумевање основних појмова ггеографског периода, препознавање, коришћење географске

Физика

Број часова: часови се одржавају у току другог полугодишта, према плану.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: ФИЗИКА				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Сила и кретање	2			
Електрична струја	2	Ученик самостално и спонтано изводи огледе, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава сложене рачунске задатке везане за област електричне струје.	-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практичан рад -решавање рачунских задатака	Ученик повезује и примењује стечена знања о Омовом закону, раду и снази електричне струје, Џуловом закону и Кирхофовим правилима да би извео закључке и дошао до решења сложених задатака (графичких и рачунских) и проблема везаних за наведено.
Светлосне појаве	2	Ученик самостално и спонтано посматра различите светлосне појаве, мале објекте помоћу микроскопа, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава проблеме везане за закон одбијања и преламања светлости.	-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практичан рад -решавање рачунских задатака	Ученик повезује и примењује стечена знања о светлосним појавама, закону одбијања и преламања светлости, да би извео закључке и решио проблеме везане за закон одбијања светлости, сферна огледала, закон преламања светлости, тоталну рефлексију, сочива и

				оптичке инструменте и утврдио примену истих.
Топлотне појаве	1	Ученици посматрају, питају, уз помоћ наставника уочавају, повезују, записују и закључују.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: знају да се укупна енергија тела састоји од кинетичке и потенцијалне енергије молекула унутар тела; да зна како се одређује количина топлоте и која је њена мерна јединица.
Мерење и грешке мерења	1	Ученик посматра разна мерила и инструменте; уз помоћ наставника мери неке физичке величине; записује и изводи закључак.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: научи мерење физичких величина: дужине, времена и запремине; зна уређаје за њихово мерење и њихове мерне јединице.
Структура атома	1	Ученик самостално и спонтано посматра различите моделе атома, језгра, нуклеарних реакција и слично, поставља питања, изводи закључке, претражује и користи литературу и интернет, решава проблеме везане за радиоактивно зрачење.	-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практичан рад -решавање рачунских задатака	Ученик повезује и примењује стечена знања о структури атома и нуклеарним реакцијама, да би извео закључке и решио проблеме везане за радиоактивност.

Биологија

Број часова: часови се одржавају у току другог полугодишта, према плану.

Циљеви припремне наставе за завршни испит:

Систематизација, обнављање и повезивање градива из сва четири разреда, како би се ученици што боље припремили за завршни испит.

Задаци припремне наставе за завршни испит:

Обнављање и систематизација основних појмова о живом свету и окружењу и законитостима које у њему владају. Кроз припремну наставу ученици треба да обнављају и повезују научено градиво.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Биологија				
Годишњи фонд часова: 10				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Особине и разноврсност живих бића	1	- слушају - питају - закључују - повезују - обнављају	- дијалогска - демонстративна, - илустративна	- обнављање и повезивање основних карактеристика живих бића - грађа ћелије - подела живих бића на пет царстава
Царство биљака	1	- слушају - питају - закључују - повезују - обнављају	- дијалогска - демонстративна, - илустративна	- обнављање и повезивање градива о биљкама (грађа, животни процеси, разноврсност и значај)
Царство животиња	3	- слушају - питају - закључују - повезују	- дијалогска - демонстративна, - илустративна	- обнављање и повезивање градива о животињама - обнављање основних карактеристика

		- обнављају		праживотиња - обнављање основних одлика појединих група животиња (сунђери, дупљари, плоснати црви, ваљкасти црви, чланковити црви, зглавкари, мекушци, бодљокошци и хордати)
Грађа људског тела	3	- слушају - питају - закључују - повезују - обнављају	- дијалoшка - демонстративна, - илустративна	- обнављање и повезивање градива о људском телу (грађа и функција појединих органских система) - обнављање градива о значају породице, проблемима везаним за период одрастања и полно преносивим болестима и начинима њихове превенције
Екологија и животна средина. Угрожавање и заштита животне средине	2	- слушају - питају - закључују - повезују - обнављају	- дијалoшка - демонстративна, - илустративна	- обнављање и повезивање основних појмова о животној средини (нивои организације у природи, начини угрожавања и мере заштите природе, глобални еколошки проблеми...)

Хемија

Број часова: часови се одржавају у току другог полугодишта, према плану.

Циљеви припремне наставе за завршни испит:

Циљ припремне наставе за завршни испит из хемије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих образовних достигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, развијају мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и:

- развијање функционалне хемијске писмености,
- развијање способности за извођење једноставних истраживања,
- развијање способности за решавање теоријских проблема,
- развијање логичког и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу,
- развијање способности за тражење и коришћење релевантних информација у различитим изворима (уџбеник, научно-популарни чланци, интернет),
- развијање свести о важности одговорног односа према учењу, одговарајућег и рационалног коришћења знања у различитим ситуацијама у свакодневном животу,
- развијање радозналости, потребе за сазнавањем о својствима супстанци у окружењу и позитивног става према учењу хемије,
- развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији.

Задачи припремне наставе за завршни испит:

- омогућити ученицима да владују самосталним радом;
- оспособити ученике да се прилагоде различитим проверама знања,
- стварати ситуације у којима ће ученици примењивати теоријско знање за решавање теоријских проблема,
- стварати ситуације у којима ће ученици примењивати знање из хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу,
- омогућити ученицима да овладају различитим облицима провере знања и вештина,
- стварање ситуација у којима ће ученици примењивати знање из хемије.

Годишњи план рада по областима

Наставни предмет: Хемија				
Годишњи фонд часова: 9				
Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно васпитном раду	Начини и поступци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Материја и супстанца	1	-схвата разлику између основних хемијских појмова -препознаје примере физичких и хемијских промена у свакодневном окружењу -препознаје примере елемената, једињења и смеша у окружењу	-индивидуални рад -фронтални рад	-разуме разлику између супстанце и физичког тела и супстанце и физичког поља -разуме разлику између физичких и хемијских својстава супстанце -разуме разлику између физичке и хемијске промене супстанци -разуме разлику између елемената и једињења -разуме разлику између чистих супстанци и смеша
Атом, молекул, хемијске везе	1	-схватају које честице изграђују атом, својства тих честица и атома у целини -схвата повезаност својстава супстанци и њихове хемијске везе (јонске или ковалентне)	-индивидуални рад -фронтални рад	-зна да је атом најмања честица и његову структуру -разуме квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола -умеју да користе податке у таблица периодног система елемената -зна масе и наелектрисања честица које изграђују атом

				<ul style="list-style-type: none"> -схвата разлику између јонске и ковалентне везе -знају шта је валенца и умеју да је користе -умеју да израчунју релативну молекулску масу
Раствори	1	<ul style="list-style-type: none"> -закључују шта је засићен и незасићен раствор -израчунавају процентне концентрације раствора 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад -фронтални рад 	<ul style="list-style-type: none"> -разуме појам раствора и растворљивост -уме да израчуна процентну концентрацију раствора -разуме да је вода растварач за супстанце са јонском и поларном ковалентном везом
Хемијска израчунавања	1	<ul style="list-style-type: none"> -разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијске једначине -схватају законе по којима се одвијају хемијске промене -решавају стехиометријске задатке 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад -фронтални рад 	<ul style="list-style-type: none"> -разуме квалитативно и квантитативно значење симбола, формула и једначина хемијских реакција -примењује закон о одржању масе при писању једначина -разликује два најопштија типа хемијских реакција -разуме однос масе и количине супстанце -зна да хемијским једначинама представи једноставне реакције -зна да на основу формула израчуна моларну масу

				-зна да изводи једноставна стехиометријска израчунавања
Неметали и метали	1	- дискусија о својствима неметала и метала, - решава рачунске задатке	-индивидуални рад -фронтални рад	-зна о заступљености неметала у природи, у елементарном виду и о једињењима -разуме основна физичка и хемијска својства важних представника неметала (водоника, кисеоника, сумпора, азота и угљеника) -зна да неметали реагују са кисеоником и граде оксиде -составља формуле оксида неметала применом знања о валенци неметала -зна да оксиди неметала, који реагују са водом, са њом граде киселине -зна о заступљености метала у природи, у елементарном виду и у једињењима -разуме основна физичка својства метала
Соли, базе и киселине	1	дискутује о својствима киселина, база и соли	-индивидуални рад -фронтални рад	-составља формуле соли на основу назива соли и обрнуто -зна да соли могу настати у хемијским реакцијама:

				<p>киселине и базе, метала и киселине, киселог оксида и базе</p> <p>зна о значају и примени важних соли</p> <p>-разуме како под утицајем поларних молекула воде дисосују киселине, хидроксиди и соли</p> <p>-зна да киселине у води дају као позитивне јоне H^+</p> <p>-зна да у воденим растворима база постоје OH^- јони</p> <p>-разуме да је реакција неутрализације реакција између H^+ и OH^- јона</p> <p>-разуме доказивање кисело – базних својстава раствора помоћу индикатора</p>
Угљовољдоници	1	<p>- претражује и користи литературу,</p> <p>- дискутује о својствима угљоводоника</p>	<p>-индивидуални рад</p> <p>-фронтални рад</p>	<p>-разуме разлику између засићених и незасићених угљоводоника</p> <p>- зна основна физилка и хемијска својства угљоводоника</p>
Органска једињења са кисеоником	1	<p>- дискутује о особинама алкохола, киселина, естара</p>	<p>-индивидуални рад</p> <p>-фронтални рад</p>	<p>- разликује класе једињења на основу функционалних група</p> <p>- зна везу функционалне групе и својства једињења</p>

<p>Биолошки важна органска једињења</p>	<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дискутује о важности масти, уља, угљених хидрата, протеина 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад -фронтални рад 	<ul style="list-style-type: none"> - разуме својства и улогу масти и уља - зна разлику између моносахарида и осталих угљених хидрата - зна улогу и значај протеина
--	----------	--	---	---

Екскурзије

Програм за остваривање екскурзија у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања

Циљ и задаци

- ✓ **Циљ** екскурзије, као облика образовно-васпитног рада, јесте да допринесе остваривању циљева и задатака образовања и васпитања циљева и задатака наставних предмета, као и непосредно упознавање са појавама и односима у природној и друштвеној средини, са културним, историјским и духовним наслеђем и са привредним достигнућима

Задаци екскурзије су:

- ✓ продубљивање, проширивање и обogaћивање знања и искустава ученика,
- ✓ повезивање и примењивање знања и умења,
- ✓ развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етичким и естетским вредностима,
- ✓ неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва,
- ✓ успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно,
- ✓ проучавање објеката и феномена у природи,
- ✓ уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима,
- ✓ упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева,
- ✓ развој и практиковање здравих стилова живота,
- ✓ развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња,
- ✓ развијање способности проналажења, анализирања и саопштавања информација из различитих извора,
- ✓ оснаживање ученика у професионалном развоју,
- ✓ подстицање самосталности ученика и њихове одговорности за сопствено понашање,
- ✓ развијање способности оријентације у простору.

Садржаји програма

Сваке године, организује се једнодневни излет за ученике од првог до осмог разреда, док сваке друге школске године организује се тродневна екскурзија за ученике седмог и осмог разреда. Једнодневни излет и екскурзија се изводе у последњој недељи маја или првој недељи јуна, маршрута екскурзије одређује се на почетку школске године.

Упутство за остваривање екскурзија

Многа знања, умења и ставове ученици најцелисходније стичу и развијају кроз активности које се одвијају ван учионице. Екскурзије су зато важан облик рада са ученицима који пружа велике могућности за остваривање бројних задатака образовања и васпитања. Наведене задатке екскурзије, који су бројни и разноврсни, треба посматрати кроз чињеницу да се екскурзије реализују током целокупног основног образовања и васпитања и да постоји кумулативни ефекат тог облика рада, који најчешће није могуће одмах у целости сагледати. Пуни смисао и оправданост постојања екскурзије је управо у њеној трансферној вредности на даљи развој ученикове личности.

У избору програмских садржаја и маршрута екскурзија, као и њиховог трајања, потребно је узети у обзир захтеве наставних програма свих предмета које ученици изучавају у тој школској години, циљеве и задатке екскурзије, узраст ученика и њихове психофизичке способности.

У стручној припреми учествују сви наставници водећи рачуна да се кроз екскурзију што више повежу образовно-васпитни захтеви различитих наставних предмета. У стручним и педагошко-методичким припремама, имајући у виду циљ и задатке сваке екскурзије, наставници треба пажљиво да се упознају са маршрутом и могућностима које она пружа, како за стицање нових, тако и за продубљивање и систематизацију већ усвојених знања.

Наставничко веће може да одреди једног наставника за стручног вођу пута, који ће на себе преузети обавезу стручне припреме екскурзије. Он ће, консултујући предметне наставнике и доступну литературу (приручнике, монографије места, проспекте, туристичке водиче, путописе...), сачинити оперативни план рада за сваки дан на екскурзији, са прецизно одређеним објектима и местима који ће бити посећени и активностима које треба реализовати. Оперативни план екскурзије биће саопштен ученицима, а предметни наставници могу да формирају ученичке групе које ће добити задужење да, на основу препоручене литературе, саставе кратке реферате који ће бити прочитани приликом посете одређеним објектима или током путовања кроз поједине крајеве.

Помоћ у припреми екскурзије могу пружити и родитељи који поседују знања и искуства релевантна за њену организацију и реализацију.

На екскурзији треба водити рачуна о физичком и психичком капацитету ученика одређеног узраста, посебно о правилној расподели активности и периода одмарања. Због обиља утисака и специфичних околности у којима се одвија екскурзија тешко је дужи временски период одржавати пажњу ученика. Треба избегавати опширна предавања, објашњења са великим бројем података и активности које су дуготрајне и замарајуће. Део времена може се посветити организовању такмичења у разним дисциплинама: фудбалу, кошарци, одбојци, трчању, скакању, певању, рецитовању, квизовима и сл.

Пре разгледања неког објекта било би корисно одржати кратак састанак са тамошњим стручњацима (кустосима, водичима, инжењерима...), упознати их с циљем посете и замолити их да њихово излагање буде прилагођено ученицима. Ако излагање стручног водича превазилази могућности ученика да га разумеју, наставник треба да интервенише и пружи појашњења која одговарају предзнању ученика, њиховом узрасту и интересовањима. Подразумева се да сва излагања на екскурзији којима се објашњавају различите појаве у природи и друштву морају бити на потребном научно-стручном нивоу.

Посете привредним предузећима треба искористити за потпуније информисање ученика о појединим занимањима како би се по завршетку основног образовања и васпитања лакше определили за одређени позив.

Реализација постављеног циља екскурзије у великој мери зависи од способности наставника да са ученицима успешно ради и ван учионице. Његова улога је сада сложенија и захтевнија, јер осим што организује и реализује предвиђене активности, брине и о безбедности ученика који су током екскурзије одвојени од својих породица. У свом раду наставник треба да уважава узрастне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност.

По повратку са екскурзије, стечена знања и искуства треба што више интегрисати у наставни процес. Пожељно је са ученицима разменити утиске, извршити систематизацију и обраду података добијених током екскурзије, а од прикупљеног материјала (цртежи и фотографије музејских експоната, биљног и животињског света, културно-историјских споменика, установа културе, природних лепота...) приредити изложбу, као пригодан начин да се реализована екскурзија представи на нивоу школе.

Програм за заштиту деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања

Активности	Носиоци реализације	Време реализације	Начин реализације
<ul style="list-style-type: none"> - Израда програма уз повезивање са Развојним планом, Самовредновањем рада школе, - Усклађивање циљева - Праћење примене процедура за интерну и екстерну мрежу заштите, начина евиденције насилног понашања 	<p>Тим за заштиту деце (ТЗЗ) и остали тимови</p> <p>ТЗЗ, Наставничко веће</p>	<p>Август, септембар, Током године</p> <p>Током године</p>	<p>Вођење и анализа записника, евиденционих листи уз анализу о завршном стању након сертификације</p> <p>Анализа примене процедура као дела Правилника о безбедности</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Разговори о правилима понашања у сваком одељењу, интерним процедурама за реаговање, раду ТЗЗ и начину праћења насилног понашања. - Разматрање заједничких школских правила уз могућност укључивања нових заснованих на заједничким групним вредностима; - Постављање нових правила у учионицама и на блогу школе - Организовање родитељских састанака и Савета родитеља о интерним процедурама и начину праћења насилног понашања. - Информисање о заједничким школским правилима и акцијама тима за заштиту од злостављања, примени процедура за реаговање , идеја родитеља о спречавању насиља 	<p>Одељењске старешине и ТЗЗ, наставници ТИО, директор школе</p> <p>Одељењске старешине, ТЗЗ, Савет родитеља, Педагог</p>	<p>Септембар, Октобар, Новембар</p> <p>Током године</p>	<p>Сва одељења имају истакнута одељенска правила у учионици</p> <p>Школска правила су истакнута у холу и блогу и саставни су део Правилника о понашању.</p> <p>Записници са родитељских састанака, Савета родитеља</p>

			Евиденционе листе и записници ТЗЗ, Савета родитеља
- Анализа учесталости и облика насилног понашања на нивоу одељења и школе и предлагање мера за превазилежење уочених проблема.	Одељенске старешине, педагог, ТЗЗ	Током године	Евиденционе листе и записници ТЗЗ
- Рад ТЗЗ на решавању случајева насиља	Одељенске старешине, педагог, ТЗЗ	Током године	Листе за праћење, остала педагошка документација
- На часовима ОС дискутовати о правима детета и пријатељству (од првог до осмог разреда) - Поруке о пријатељству изложити у ходнику школе. - Активности у оквиру Дечије недеље „ Игром против насиља „ – организација спортских турнира у школи на предлог Ученичког парламента - Изложба ликовних радова на тему спречавања насиља	Разредне старешине, наставник ликовне културе, педагог, ТЗЗ, Ученички парламент, наставник физичког васпитања	Током године	Евиденција о реализацији часова ОС Записник о реализацији активности програма
- Месец лепих порука. - Радионице, дебате у библиотеци школе против различитих врста насиља –ученици од четвртог до осмог разреда - На панонама у холу омогућити ученицима да напишу лепе поруке – израда духовитих порука против насиља и негативног утицаја медија (избор “Нај поруке“).	Наставник српског језика, Ученички парламент, ТЗЗ	Октобар, новембар	Записник о реализацији активности програма, панои у просторијама школе
- Укључивање у тематске догађаје у широј друштвеној мрежи на тему превенције насиља :са циљем усмеравања за квалитетно провођење слободног времена – културом и игром против насиља - Превенција ризичног понашања у локалној заједници – оснаживање, укључивање у рад Канцеларије за младе	Наставници српског језика, одељенске старешине, стручни сарадници, ТЗЗ, Ученици 6.,7.и 8.разреда Ученички парламент	Март, Април, Током године	Записник о реализацији активности програма

<ul style="list-style-type: none"> - Промоција и награђивање ученика који су постигли најбољи успех и примерно владање - Дефинисање критеријума избора - Формирање списка ученика и набавка поклон књига - Бележење догађаја у бази података у библиотеци школе 	<p>Наставници српског језика, физичког васпитања, ТЗЗ, Ученички парламент, Одељенске старешине</p>	<p>Дефинисање критеријума у мају, Јун</p>	<p>Записници о реализацији активности програма</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Промоција и награђивање ученика који су постигли добре резултате на такмичењима - Формирати списак такмичара - Набавка књига и осталих награда - Промоција најбољих и израда паноа - Креирати, ажурирати страну на блогу школе , зидни пано. - Турнири из различитих спортова 	<p>Предметни наставници и наставници који су организовали такмичења у школи и ван школе, ТЗЗ</p>	<p>Фебруар, Март, Април</p>	<p>Записници, извештаји о реализацији активности програма</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Зидни пано за ученике и родитеље на тему спречавања насиља - Дорада материјала, избор и постављање штампаних материјала , флајера, додавање нових постера и осталог промотивног материјала на видним местима у школи 	<p>Наставник грађанског васпитања, Наставници српског језика Наставник ликовне културе, физичког васпитања, ТИО, ТЗЗ, Ученички парламент</p>	<p>Јануар, Фебруар, Март</p>	<p>Записник о реализацији активности програма</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Предавања на тему „ Борба против насиља у школи“ 	<p>МУП Нова Варош</p>	<p>Април</p>	<p>Промотивни материјал, записник</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Анализа реализације програма, прикупљање идеја од ученика и родитеља за активности у наредној школској години 	<p>ТЗЗ, Ученички парламент, Савет родитеља</p>	<p>Крај маја, почетак јуна</p>	<p>Записници, извештаји, анкете о реализацији активности програма</p>

Програм превенције девијантних и деликвентних облика понашања

Основни циљ васпитног рада је развој аутономне, способне и креативне личности отворене за дијалог и сарадњу, која поштује себе и друге. У практичном раду разликују се више нивоа реализације тог циља, а то су:

Олакшавање процеса адаптације

Циљ и задаци	Олакшавање процеса адаптације на школу и подстицање социјалне интеграције – успостављање односа другарства, пријатељства и сарадње са вршњацима и одраслима у школи, толеранције за различитости
Садржаји	Упознавање ученика са школом, сусрет родитеља, наставник аи ученика, изграђивање активног односа између породице и школе Активно учешће ученика и родитеља у изради правила понашања у школи Адаптација на живот у школи, конфликт и усклађивање потребе за блискошћу и дружењем, пружање социјалне подршке, идентификовање и мењање образаца понашања који ометају развој код себе и других Одлазак ученика из школе, свечаност растајања и испраћања оних који одлазе
Носиоци	Одељенске старешине, ученици и родитељи
Начин и врста реализације	Приредба за ученике првог разреда, родитељски састанци, Обрада одабраних тема на ЧОС-у “ Правила понашања у школи и ван ње” “Култура опхођења према другима” “Избегавање употребе увредљивих надимака, псовки, туча и других грубости”

	Одржавање радионица из Буквара дечјих права и Чуvara осмеха Завршна приредба
Време реализације	Септембар, октобар Септембар, октобар Током школске године , према плану Јун

Подстицање развоја свести о себи

Циљ и задаци	Подстицање развоја свести о себи, личном интегритету и особениости узпознавање сопствених могућности и ограничења
Садржаји	Подстицање самопоуздања и самопоштовања, познавање и прихватањесопствених вредности и ограничења, учење видова самопотврђивања безагресивности и уз уважавање других. Освешћивање и култивисање осећања, уочавање везе између осећања, потреба, мисли и акција, учење техника контроле осећања, преузимање личноодговорности за сопствена осећањаи поступке. Психосексуални развој, сагледавање телесних, психичких и социо – културнихаспеката сексуалности, односи међу половима, сексуалне потребе и сексуалнаобавештеност, сексуално насиље, превенција полних болести. Однос према будућности, професионална оријентација.
Носиоци	Педагог, одељенке старешине, наставник биологије, ТИМ заПрофесионалну оријентацију, стручни предавачи
Начин и врста реализације	Радионице Обрада тема на ЧОС-у “Штетност истицања ученика својим оделом, положајем, имовином...” “Фактори који утичу на избор занимања” “Заразне болести, СИДА” У оквиру наставе биологије Стручно предавање

Време реализације	Током школске године, према плану Током школске године, према плану(октобар, април) Према плану и програму наставе Стручно предавање (СИДА) – децембар(осми разред)
--------------------------	--

Подстицање социјалних сазнања и социјалних односа

Циљ и задаци	Подстицање социјалних сазнања и социјалних односа
Садржаји	Разумевање других људи, њихових намера и поступака и различитих међуљудских и социјалних односа, образаца социјалног понашања Развијање толеранције према разликама у мишљењима, изгледу, укусима и потребама Успостављање, неговање и развијање односа са другима, пријатељство, сараднички однос, однос полова, љубавни однос, односи у породици и школи Сарадња у школи Социјални притисак, ривалство и такмичење, развијање система уверења и социјалних вештина које ће омогућити узајамно поштовање и усаглашавање
Носиоци	Педагог, одељенске старешине, наставници и стручни предавачи
Начин и врста реализације	Радионице Обрада тема на ЧОС-у - “Штити млађе, пружај помоћ старијима, болесницима и незаштићеним особама” У оквиру наставе биологије Стручна предавања – лекар - “Хумани односи међу половима”
Време реализације	Током школске године Током школске године, према плану

	Октобар Према плану и програму наставе Мај
--	--

Подстицање и проналажење оптималних стратегија за решавање проблема

Циљ и задаци	Подстицање и проналажење оптималних стратегија за решавање индивидуалних проблема и криза
Садржаји	Прихватање личних проблема и животне кризе као изазова за развој, изграђивање и коришћење ефикасних техника за решавање проблема и доношење одлука Стрес, изграђивање контроле, коришћење техника релаксације, социјална подршка Суочавање са губицима, неуспехом, стратегије самоподршке и постављање реалистичних циљева, јачање личне контроле и истрајности Разумевање узрока и облика агресивног понашања, препознавање потреба које стоје у основи агресивног иступа како би се свој или туђи бесконструктивно усмерио Утицај медија на агресивно понашање Ризична понашања: зависност, пушење, алкохолизам, наркоманија – узрок појављивања, последице на развој личности и могућност помоћи
Носиоци	Носиоци педагог, одељенске старешине, стручни предавачи
Начин и врста реализације	Радионице Обрада тема на ЧОС-у “Појачана агресивност и осетљивост у доба пубертета” “Оспособљавање за самосавлађивање” У оквиру наставе биологије и физичког васпитања Стручна предавања “Алкохолизам” “Наркоманија” “Пушење” -Литерарни и ликовни конкурси
Време реализације	Током школске године Током школске године према плану Према плану и програму наставе Новембар, децембар

	Октобар
--	---------

Развијање комуникативне способности

Циљ и задаци	Развијање комуникативне способности, вештина ненасилне комуникације и конструктивног разрешавања сукоба
Садржаји	Развој вештина ненасилне кооперативне комуникације, активно пажљивослушање другог, развој емпатије, јасно изражавање својих захтева, конструктивно одговарање на критику и напад упознавање невербалне комуникације и њених особености ненасилно и конструктивно решавање сукоба
Носиоци	Педагог, наставници, одељенске старешине
Начин и врста реализације	Психолошке радионице Обрада тема на ЧОС-у “Избор пријатеља у зависности од личних вредности” У оквиру наставе
Време реализације	Током школске године Током школске године, према плану Према плану и програму наставе

Формирање аутономне моралности и изграђивање система моралних и других вредности

Циљ и задаци	Формирање аутономне моралности и изграђивање система моралних и других вредности
Садржаји	Критичко одношење према вредностима израженим у масмедијима, култури и непосредном окружењу
Носиоци	Одељенске старешине, наставници
Начин и врста реализације	1. Обрада тема на ЧОС-у “Негативан однос према пушењу, алкохолизму, дроги” 2. У оквиру наставе

Време реализације	Током школске године према плану Према плану и програму наставе
--------------------------	--